

Assam
**Legislative Assembly
Debates**

OFFICIAL REPORT

**NINTH SESSION OF THE ASSAM LEGISLATIVE ASSEMBLY
ASSEMBLED AFTER THE FOURTH GENERAL ELECTIONS
UNDER THE SOVEREIGN DEMOCRATIC
REPUBLICAN CONSTITUTION OF
INDIA**

BUDGET SESSION

VOLUME II

No. 8

The 1st April, 1970

1989

**PRINTED AT THE PAPLOO PRINTERS
JORHAT**

13. The Assam Fixation of Ceiling on Land Holdings (Amendment) Bill, 1970	...	30
14. The sylhet Tenancy (Amendment) Bill, 1970	....	30—31
15. The Assam Professions, Trades, Callings and Employment Taxation (Amendment) Bill, 1970	... ..	31—32
16. The Assam Childen Bill, 1970	....	32
17. Announcement by the Speaker—Withdrawal of nominations and holding of elections to the Public Account Committee and the Estimates Committee	... ..	33
18. The Annual Statement of the Assam State Electricity Board for 1970-71	.....	34
19. The Sixteenth Report of the Committee on Subordinate Legislation	... ..	34
20. The seventh report of the Committee on Petitions	... ..	34
21. The tenth, Eleventh and twelfth reports of the public Accounts Committee	... ..	34
22. The sixteenth report of the Committee on Government Assurances	... ..	34
23. The twenty fourth report of the Estimates Committee	... ..	35
24. Debate on the Governor's Address		35—70
25. Disruption of Communication in Cachar District		70—73
26. Debate on the Governor's Address		73—82
26. Adjournment		82

Assam Legislative Assembly Debates

OFFICIAL REPORT

BUDGET SESSION

VOLUME II

NO. 8

The 1st April, 1970

**Proceedings of The Ninth Session of the Assam
Legislative Assembly assembled after the
Fourth General Elections under the Sovereign
Democratic Republican Constitution
of India**

**The Assembly met in the Assembly Chamber, Shillong,
at 10 A.M. on wednesday, the 1st April, 1970.**

P R E S E N T

**Shri Mohi Kanta Das, M. A., B. L., Speaker, in the Chair,
Nine Ministers, Six Ministers of State, Three Deputy
Ministers and Fiftytwo Members.**

**Point of order—Voting on the motion for disapproval
of certain action of the Minister, co-operation**

Shri Phani Bora :

Mr. Speaker, Sir, yesterday according to us the Government has fallen because in the motion of disapproval of the activities of the Minister in Charge of Agriculture, Co-operation, etc. a voice vote was taken and in the voice vote there was not a single voice from the Treasury Bench and we claimed that the Government had accepted that they were defeated so far as this particular motion was concerned. Not only that, Sir, in the House with facts and figures, with documents, the allegations which were brought were proved without any shadow of doubt and in this background there is no reason why after everything proved to the heel we again see my hon Friend and my neighbour Shri L. P. Goswami, the Minister in charge of Co-operation, who has sold our State of Assam, our peasantry, our Co-operative Movement and everything to some black marketeer miller of his own selection. Now we find him here sitting in the same place where he used to sit for the last more than three years. So far as we are concerned, we cannot tolerate the presence of this Minister who is a friend of ours but because he has betrayed the State, because he has betrayed his own party policy, because he has betrayed his own Government policy and he has betrayed everything dear to all of us ; not only to the opposition but also to that party which is there behind him. Therefore, we demand that he resigns forthwith and then only the House can

continue or if the party stands behind him, the heinous crime committed and proved in the floor of the House is supported, connived by the party, that party Government has got to resign and than face the people in the State.

*Shri Dulal Chanda Barura :

Mr. Speaker, Sir, in addition to what has been said by Hon'ble friend Shri Bara I want to submit a few things to you. Sir, we have established a prima facie case against Shri L. P. Goswami, the Minister of Agriculture and Cooperation by bringing a censure motion against him from this side of the House and it has been established beyond doubt ;, and, he also confessed his guilt to some extent. After that Sir, when the matter was placed for voting by Voice Vote there was no voice except one from the Treasury Bench but all the voices were from this side of the House. But immediately after the Deputy Speaker directed us to go to the respective lobbies for voting in Division. That we did not do. According to the Rules and Procedures and Conduct of Business in the House once the Speaker or the Chairman who presides over the House directs something the House is to abide by the decision and when we had raised this point the hon' Deputy Speaker wanted to change his decision which he can not according to the rule. Moreover, when the House was about to re-assemble the procedure is to adjourn the House either by the Speaker or by the Presiding Officer formally by sitting on the Chair but that was not done yesterday and that has gone

against the Rules or Procedure and Conduct of Business in the Assembly. I have informed the Governor about this matter in the House. When we have established charges of corruption against a Minister who is in the helm of affairs and who is acting against the interest of the people of the State and when we have established a prima facie case against a Minister who is acting against the interest of the State, against the interest of the Constitution how a Minister can continue or the Government can continue in this way ? When we are following democratic principle, when the Government is based on democratic principle, when a case is established against a Minister, or when a prima facie case is established by either side of the House the Ministry should resign. Therefore, Sir, when the Deputy Speaker was kind enough to constitute an enquiry committee against the activities of a particular Minister, the Minister should resign immediately. Now, Sir, I want to ask a clear decision from you, after what had happened yesterday whether this Government can legally or constitutionally can exist ? I say they cannot. therefore, Sir, after what happened yesterday and by considering all the pros and cons and also the legality and from the Constitutional point of view also the Government cannot exist and this party has got no right to sit in the Treasury Bench. The Government now cannot exist, the hon. Minister against whom we have established a case beyond doubt cannot remain in the Government. The Government has got no moral or legal right to sit here. With this Sir we are bringing this to your kind notice for your decision, and, after the decision is taken in the matter the House should proceed.

Shri Mahendra Mohan Choudhury, Minister (Parliamentary Affairs) :

Sir, I have a few things to submit. First of all, a Minister or a Ministry continues in office so long as he or the Ministry continues to enjoy the confidence of the House. And, so long as a Minister or a Ministry enjoys the confidence of the House there is no provision in the Constitution or in the Rules that he or the Ministry can be removed from office. Sir, this Ministry enjoys the confidence of the House and the Honble Minister cooperative also enjoys the confidence of the House. Therefore, removal of the Ministry or the Minister is out of the question.

Secondly, Sir, who will decide when an allegation is brought against a Minister by a no-confidence motion? The only competent authority to decide is the House. The House takes into consideration all the points, all the facts for and against, and then decide by vote. Therefore, Sir, it is not upto the Speaker to give a Ruling whether a Prima facie case or an actual case has been established against any Minister or Ministry. It is for the House to decide. This House is not a regular court. There is a procedure laid down how the decision of the House should be ascertained viz., that it should be done by taking the votes of the members of this House. But in this particular case, Sir, a point has been raised that a voice vote was taken. There is provision in the rules how to take a voice vote. But who will decide on the voice vote? It is for the presiding officer to decide whether by voice vote he is satisfied that the

House has come to a certain decision. In this case, Sir, even after taking the voice vote, the presiding officer was pleased to decide that there should be a division. The only technical point on which Messrs. Bora and Barua argued is that when the Deputy Speaker ordered division of the House, and said "Ayes to the Ayes" and "Noes to the Noes", and their argument is based on this point. But actually nobody went either to the "Ayes" lobby or the "Noes" lobby. Nobody walked either into the "Ayes" lobby or the "Noes" lobby. Everybody was sitting down in his own seat. Therefore, Sir on this score also no decision was taken. Sir, I want to submit that regarding division there are certain rules laid down. Rule 292 says "On the conclusion of debate, the Speaker shall put the question and invite those who are in favour of the motion to say "Aye" and those against the motion to say "No".

The Speaker shall then say—"I think the Ayes (or the Noes, as the case may be) have it". If the opinion of the Speaker as to the decision of a question is not challenged he shall say twice : "The Ayes (or the Noes, as the case may be) have it" and the question before the House shall be determined accordingly."

Then (3) (a) "If the opinion of the Speaker as to the decision of a question is challenged he shall order that the Lobby be cleared.

(b) After the lapse of three minutes he shall put the question a second time and declare wheher in his opinion the "Ayes" or the "Noes" have it".

This is the procedure laid down. For a division at least three minutes' time is to be given by the presiding officer to clear the lobbies for the members to vote. The only thing has been that the Deputy Speaker through mistake had said "Ayes to the Ayes and Noes to the Noes" before three minutes had elapsed. Sir, a presiding officer has got the right to revise his decision.

A Voice : There is no such provision.

Shri Mohendra Mohan Choudhury :

There is. The presiding officer has the right to amend his Ruling or amend his decision in time....

Shri Hiralal Patwary :

On a point of order, Sir. Under what Rule the presiding officer has got the right to revise his Ruling ?

Shri Mahendra Mohan Chaudhury :

Sir, when a presiding officer commits a mistake, he can certainly revise his Ruling or decision. To err is human. I was also the Speaker of this House for 7 years and I also on many occasions had to revise my decision. It may be a slip of tongue or something like that.

Shri Hiralal Patwary :

On a point of order, Sir. I want a Ruling from you under what Rule the Speaker has the right to revise his Ruling.

Shri Mahendra Mohan Choudhury :

It has been the parliamentary practice. At the moment I cannot off-hand point out the relevant Ruling or the Parliamentary Practice. You will be able to find out from

the Parliamentary Practice and Procedure that a Speaker has got the inherent right to correct his mistake. The Deputy Speaker committed a mistake and he wanted to correct that mistake. But as the House was noisy and the hon. members of the Opposition were so excited, that the Deputy Speaker did not get the opportunity to do so. He was denied that opportunity and it is for this reason that he could not clear his position:

Therefore, Sir, whatever points have been raised by the hon. members from the Opposition are not supported by the Rules, Procedure, Custom and Convention of legislative bodies and should be ruled out.

Shri Gaurisankar Bhattacharyya :

Mr. Speaker, Sir, I wish I could agree in full with the Deputy Leader of the House ; but I have certain difficulties. Broadly speaking, there are two aspects of the matter. One aspect is with regard to confidence or no-confidence of the House in the Minister in question and the other is the conduct of this House. It will be unfortunate if the two things are mixed together.

So far as the first part is concerned, probably the matter will be taken up by the ruling party itself. If I had been a member of that party I would definitely have pressed for the matter to be taken up at the appropriate level. But it is their domestic affair. So far as the conduct of the business of the House is concerned, this is a matter where not only the Government but the Opposition also are equally interested. Sir, as has been very well established, the

fact remains that the basic charges which were brought with due notice against the Minister concerned have been established. Rather they have been foundly admitted. There can be no better evidence than admission. So on the very admission of the Minister, his fact should be decided. If it is not decided here today, well, people will decide it in due course (Applause from the Opposition). So, I am not concerned about that aspect of the matter. What I am concerned is with regard to the interpretation of the Rules of the House. I do admit, Sir, that to err is human. And simply because somebody is elected to that exalted position which you are occupying today, it cannot be said that somebody occupying that place also may not sometimes commit Mistakes. Anybody and everybody may commit mistakes but these mistakes, if they are to be corrected, should be corrected according to the established norms. My friend, Shri Patwary, raising a point of order said that there is no rule in the Rules of Procedure and Conduct of Business of this House which shows that in a matter of this nature the Presiding Officer can revise his decision. On the contrary, the hon Deputy Leader of the House who also had occupied this position for about 7 years said that though there might not be any specific rule to this effect in the Rules of Procedure and Conduct of Business of this House, there are precedents in the Mother of Parliament and also in the Indian Parliament with regard to this. And he said that if he gets time he will be able to show these precedents. We do not want to shut that door. Therefore, I should like to suggest for a calm and tranquil conduct of the business of the House you may be

pleased to cancel the Question Hour today and consult the Leader of the House and other Leaders whom you might like to choose so that this procedural and technical aspect of the matter can possibly be thrashed out. We from this side of the House again assure that so far as the conduct of business of this House is concerned, we want to have it done smoothly and without any noise or disturbances. So we pray that for smooth conduct of the business of the House let the matter be discussed outside the House, in your Chamber, if you so please.

Mr. Speaker :

I have heard Mr. Bhattacharyya, Mr. Phani Bora and also the Deputy Leader of the House. The Deputy Leader of the House had already asked for time to consult the relevant Rules of the Constitution on this point and also as desired by Shri Bhattacharyya I want to have a discussion relating to this matter in my Chamber with the Deputy Leader of the House and also Leaders or Opposition Groups, viz, Shri Phani Bora; Shri Gaurisankar Bhattacharyya, Shri Lakshyadha Choudhury and also some other persons who may be suggested. Therefore, I adjourn the House for one hour.

Is this the sense of the House ?

(Voices —Yes, Yes)

(The House then adjourned for one hour from 10.25 A.M. to 11.25 A.M)

The House reassembled at 11.50 with the Hon'ble Speaker in the Chair.

Mr. Speaker :

I had a discussion with the Deputy Leader of the House and Leaders of Opposition Groups on certain matters to which they have agreed. Now, I will ask the Deputy Leader of the House to make a statement.

Shri Mahendra Mohan Choudhury :

Mr. Speaker, Sir, as has been agreed yesterday to refer the matter to a Committee of enquiry of the House which will take into account the various factors and issues, I would submit that there is no necessity for pressing the motion. I hope the Opposition will agree to it.

Shri Govinda Kalita :

অধ্যক্ষ মহোদয় ।

Shri Gaurisankar Bhattacharyya :

Mr. Speaker, Sir, allow me to take this opportunity of expressing our regret to the Deputy Speaker and to assure you, and through you, the House, that it will be and has always been our constant endeavour to maintain the dignity and decorum of the House.

Shri Phani Bora :

Sir, we are glad that the Acting Leader of the House has agreed to refer the matter to the Committee of Enquiry of this House with regard to the matters raised through the disapproval motion of hon. member, Shri Govinda Kalita. Sir, in this connection, it is good that the motion is not pressed and we all agreed. I, in this connection, want to draw the attention of the House to the fact that since a Committee of Enquiry is set up by the House, it is an unprecedented thing that this has happened in the annals of

the history of this Assembly, and to my knowledge, in the life of the Assemblies in the whole country.

Sir, after this I would suggest that in order to facilitate proper enquiry, the Minister-in-charge of the Co-operative Department does not remain in-charge of that Department atleast that is the minimum demand. You know, Sir, even in the matter of an enquiry against a Govt. officer, during the period of enquiry the officer is kept under suspension. And I am afraid, as many hon. Members have pointed out yesterday, that the enquiry may be manipulated if the Minister against whom the enquiry is pending or is to take place remains in-charge of that Department. Therefore, Sir, I would suggest that at least, as the most minimum demand, the Minister is removed from the charge of that particular Department. Moreover, there are precedents even in the Parliament when there is an enquiry or charge against them they relinquish their charge of the Ministers. Therefore, I hope that pending the enquiry report, the Minister should not remain in charge of that particular Department,

Shri Mahendra Mohan Choudhury :

Sir, you were kind enough to call the leading Members of this House for a conference to discuss what took place in yesterday's session of the House, and in the course of discussion, there was certain general agreement. In pursuance of that agreement, I made a statement just now. In that discussion this matter was never raised by my hon. friend, Shri Bora who was present in the discussion. Sir,

this is a new point that he has raised. Again Sir, when there is an enquiry, if we take action pending that enquiry against anybody whoever he may be, then it will prejudice the issue. Therefore, the suggestion which has been given by Mr. Bora cannot be agreed to. Again Sir, there are certain procedures about the appointment of Ministers, and the Ministers holding the office. The Chief Minister appoints his own Council of Ministers and they hold office at his pleasure. If anything is to be represented against any Minister, the hon. Members are competent to make that representation to the Chief Minister. But this matter cannot be brought before the House. Therefore, Sir, if we agree to what has been suggested by the hon. Member, Shri Bora, it will be creating a very unprecedented convention. Therefore, Sir, I oppose his suggestion, and, as has been agreed to by the hon. Members whom you called to discuss this matter and as an agreement has been reached already, we should not go beyond that agreement.

Shri Phani Bora : Mr. Speaker, Sir, I have only raised one point which was not discussed and that is a corollary to the agreement that we have arrived at. I am not saying that this Assembly is to decide on my suggestion that I have put forward here. I have every right to give a suggestion on the floor of the House. It is the Govt. sitting on the other side of the House—whether to accept it or not? I am not saying that you are to accept my suggestion - I am not saying that agreement should be violated. I am saying about the procedure—that procedure may not

be accepted by the Government—that is up to them. But I have got every right to suggest as a consequence to the decision that has been arrived at. Who can object to my saying that - who can object to my placing my suggestion which is logical, which is reasonable and which is the civilised practice every where in the world. If they do not accept it let them go ahead, I have no objection.

Re : Motion of Privilege

Shri Prabhat Narayan Choudhury : Sir, I gave notice of a motion of a breach of privilege. But in view of the regret expressed on behalf of those against whom I wanted to move the motion of privilege, do not want to move it and I withdraw it.

Re : Business of the day

Mr. Speaker : As regards questions which have been suspended, those will be taken up day after tomorrow. There are some items to be taken up during the Zero Hour also. If the House likes, they may be taken up after my ruling.

RULING BY THE SPEAKER

**Adjournment Motion—Death of a person and
injury to other at Dhania Sapari Professional
Grazing Reserve**

An Adjournment Motion was tabled by Shri Atul Chandra Goswami yesterday.

His motion is to the following effect :—যোৰা ইংৰাজী ২০।৩।৭০ তাৰিখে দিনৰ ১২-৩০ মিনিটত ধনীয়া চাপৰী P.G.R. ত প্ৰফেচনেল গ্ৰেজীয়াৰৰ দ্বাৰা অতৰ্কিত আক্ৰমণৰ ফলত এজনৰ থিতাতে মৃত্যু আৰু আন কেইজন-মান লোকৰ সাংঘাটিক জখম হোৱাৰ বিষয়ে আলোচনা কৰাৰ কাৰণে বিধান সভাৰ কাৰ্য্য স্থগিত ৰখা হওঁক।

While speaking on the admissibility of the Motion he stated, inter alia that he informed the police about the occurrence but the police has not arrested the culprits up till now. He mentioned the names of the culprits who are still at large. He submitted that the motion had fulfilled all requirements.

Shri Bishnulal Upadhyaya also participated in the discussion.

The Minister for Parliamentary Affairs opposed the motion saying that the matter is a matter of the administration of law. He further stated that the occurrence took place during clashes between encroachers of the professional grazing reserve and the graziers. Police have taken up the case and investigation is going on and some persons have been arrested. He assured the House that he would see that the investigation is carried on properly so that the culprits are brought to book.

The motion seeks to discuss a murder case which is under investigation. It is an individual case. If for discussion of such individual cases the House has to be adjourned, then this House would be converted into a court of law and no business of the House could be transacted. The matter is definitely a matter of adjudication by a court of law. Moreover the Minister for Parliamentary Affairs has assured the

House that he would see that proper investigation of the case is carried on to bring the offenders to book.

In view of the facts stated above, I hold that the motion is not in order.

Re : Relief to Villagers affected by a fire in Garo Hills

Shri Zahirul Islam : যোৰা ৩১।৩।৭০ তাৰিখে মই এখন টেলিগ্রাম পাইছো সেই টেলিগ্রাম খনৰ কাৰণে ৰাজহ মন্ত্ৰী ডাঙৰীয়াৰ আপোনাৰ যোগেদি দৃষ্টি আকৰ্ষন কৰিলো।

DEVASTATING FIRE GAKO HILL BURNT THREE VILLAGES BIRUPARA DHAPGIRI COMPLETELY COUSING PEOPLE HELPLESS HOUSELESS PENILESS STOP IMMEDIATE RELIEF AND LOAN SOLICITFD STOP SHILAH JONG BIRUPARA GOALPARA.

যোৰা ২৫।৩।৭০ তাৰিখে গোৱালপাৰা জিলা বিকৰাবী গাওঁত (গাৰো পাহাৰৰ সীমাত) জুই লাগে। ট্ৰাইবেলবসতি এই গাওঁখন সম্পূৰ্ণ ধ্বংস হৈ যায়। গাৰোপাহাৰৰ উপায়ুক্তই তেওঁৰ এলেকাত Relief ব ব্যৱস্থা কৰিছে। আমাৰ গোৱালপাৰা জিলাত এতিয়াও কোনো ব্যৱস্থা হোৱা নাই। গতিকে এই লোক সকলক সা-সুবিধা Loan আদি দিবৰ বাবে ৰাজহ মন্ত্ৰী ডাঙৰীয়াৰ দৃষ্টি আকৰ্ষন কৰিলে

Shri Mahendra Mohan Chondhuray : অনুসন্ধান কৰি এই সম্পৰ্কে যথাবিহীত ব্যৱস্থা লোৱা হব।

Re : Disruption of Communication in Cachar District

Shri A.N. Akram Hosain : অধ্যক্ষ মহোদয় মই অতি দুখেৰে এটা মৰ্মান্তিক শোকাকহ ঘটনাৰ কথা বিধান সভাত উত্থাপন কৰিব খুজিছো, আৰু তাৰ দ্বাৰা চৰকাৰৰ দৃষ্টি আকৰ্ষন কৰিব খুজিছো।

যোৱা ২৮ তাৰিখে কাচাৰৰ চিলচৰ আৰু যোৱাইৰ পথত Land Slide হৈ বাঁঠা বন্ধ হৈ যোৱাত সোণাপুৰত State Transport ৰ ৫০০ মান যাত্ৰী তাতে আবদ্ধ হৈ আছে, যোৱা ২৮ তাৰিখৰ পৰা বাঁঠাটো বন্ধ হৈ আছে। তালৈ কোনো ফালৰ পৰা মটৰ যাব নোৱাৰে। কিন্তু আচৰিত কথা P.W.D. এ বাঁঠাটো বন্ধ হোৱাৰ কথাটো ঘোষণা কৰা নাই আৰু Transport বিভাগে টিকেট বিকি আছে। তাত আজি ৪৫ দিন ধৰি ৫ শ যাত্ৰী ল'ৰা ছোৱালী কেচুৱা সহ অনাহাৰত, বৰষুণত তিতি আছে। কিন্তু আজিলৈকে তেওঁলোকক উদ্ধাৰ কৰাৰ ব্যৱস্থা চৰকাৰে লোৱা নাই। আজি বাতিপুৰা বাতৰি পাইছো যে তাত তিনিটা কেচুৱা অনাহাৰত মৃত্যুপ্ৰায় অৱস্থা হৈছে। মই এইটো কথা কব খুজিছো যে সেই ঠাইত এই ৫০০ মানুহৰ মৰনৰ কাৰণে চৰকাৰে ষড়যন্ত্ৰ কৰিছে। তাত যি সকল মহিলা যাত্ৰী আছে সেই সকলে মৃত্ত আকাশৰ তলতে বদে, বৰষুণে, অনাহাৰে কটাইছে। P.W.D. এ এতিয়ালৈকে বাঁঠা বন্ধ হোৱাৰ কথা কোৱা নাই চিলং চিলচৰ পথৰ মাজত যাত্ৰী সকলক আবদ্ধ কৰি ৰাখি Transport Minister আৰু P.W.D. Minister এ এই ৫০০ যাত্ৰীৰ জীৱনক লৈ খেলা কৰিছে। আৰু তেখেত সকল চিঙলত বহি আৰাম কৰিছে।

তেখেত সকলে হাঁহিব পাৰে, হাঁহি মোৰ কথা উৰোৱাই দিব পাৰে কিন্তু যি ৫০০ মানুহৰ জীৱনকলৈ খেলা কৰিছে তেখেত সকলৰ কষ্ট লাঘব কৰিব নোৱাৰে, জীৱন ৰক্ষা কৰিব নোৱাৰে। তেওঁলোক ক্ষমতাত থকা অনুচিত। এইটো এটা গুৰুত্বপূৰ্ণ ঘটনা। এনে ঘটনা কোনো সভা, শাস্তীপ্ৰিয় মানুহে সহ্য কৰিব নোৱাৰে। তেখেত সকল ভোকে লগোনে মৃত্ত আকাশৰ তলত পৰি আছে অথচ সেই পথ বন্ধ হোৱাৰ কথা কোনো গেজেট Notification যোগে আজিলৈকে ঘোষণা কৰা হোৱা নাই। এতেকে অধ্যক্ষ মহোদয়, মানবতা দিশৰ পৰা মই দাবী কৰিছো এই ৫০০ মানুহ লগোনত মৃত্যু সন্মুখীন হ'ব লগীয়া হৈছে সেই সকলৰ উদ্ধাৰৰ ব্যৱস্থা এতিয়াই, এই মুহূৰ্ত্তে কৰিব লাগে। আৰু অনাহাৰত কাৰোবাৰ মৃত্যু হৈছে যদি তদন্ত কৰি দোষীক শাস্তি দিব লাগে।

Shri Probin Kumar Choudhury (Minister of State Transport) :
অধ্যক্ষ মহোদয়, আজি কেইদিনমানৰ আগতে Land Slide হৈ বাঁঠা বন্ধ

হৈ আছে, এহটো ঠিক। কিন্তু যাত্ৰী আন্ধৰ হৈ থকাৰ কথাটো আমাৰ ওচৰলৈ অহা নাই তাৰ কাৰণে তদন্ত কৰি পৰহিলৈ House ত দিম।

Shri Jaluluddin Ahmad : Transport বিভাগৰ মন্ত্ৰীমহোদয়ে এই সম্পৰ্কে কলে কিন্তু P.W.D.. বিভাগৰ মন্ত্ৰী মহোদয়ে কিয় নকলে। বিষয়টোত বেচি গুৰুত্ব আছিল P.W.D. মন্ত্ৰী মহোদয়ৰহে।

Re : Arrest of Shri Mahabir Goenka, businessman of Shillong.

Shri Dulal Chandra Barua : Mr. Speaker, Sir, with your permission I want to draw your attention to a very important matter ...

Mr. Speaker : No, no please. We are already date from the very beginning. I am sorry, I cannot allow you now, Mr. Barua Kindly sit down.

Shri Dulal Chandra Barua : Sir, it is a very important matter. It has been reported that Shri Mahabir Goenka who has been arrested the other day in connection with the case of Anjali Cinema, has been granted bail, by the District Session Judge Gauhati without calling for records from the police. Sir, whether it can be done ?

Shri Mahendra Mohan Choudhury, Minister (Parliamentary Affairs) : It is true that bail has been granted to Shri Mahabir Goenka by the District Judge, It is also true that the bail has been granted without calling records from the police, I cannot question the District Judge about legality of the bail petition as has been asked by Mr. Barua.

**Calling Attention to a Matter of Urgent Public
Importenec--The Assam Sangeet Natak
Academy**

Shri Govinda Kalita : Sir, under Rule 54 of the Rules of Procedure and Conduct of Business in Assam Legislative Assembly I beg to call the attention of the Minister of Education to the news item appearing in "Dainik Assam", dated the 11th March, 1970 under the caption "সঙ্গীত নাটক একাডেমীৰ অধিবেশন ব্যৰ্থ"।

Shri Joy Bhadra Hagjer (Minister, Education) : Mr. Speaker, Sir, the attention of the Government has been drawn to this matter; Now, I would like to make a statement. The Assam Sangeet Natak Academy is a non-Government body. The Government have no direct hand in their management nor in the arrangement of Annual Sessions which are the responsibility of the Local Reception Committees.

The Government sanction a recurring grant of Rs. 7,500 annually to the Sangeet Natak Academy. In addition to this they get non-recurring grant almost every year. A sum of Rs. 12,000 was sanctioned in 1968-69, out of which a sum of Rs. 2,500/- was earmarked for the Tenth Plenary Session. Further an amount of Rs. 2,500/- was given by the Academy to the Reception Committee for managing the Tenth Plenary Session of the Academy.

The Tenth Plenary Session was held at Gauhati from 3rd March to 7th March, 1970. The local Reception Committee was incharge of management. The Session failed because of want of funds. It appears that the local Recep-

tion Committee had mis-calculated the amount of collections and they received far less than what it was expected, and as a result the Artistes from outside Assam as also from within could not be paid and some of them could not be given even the passage money. As a result some of the Artistes were stranded. The Commissioner of Plains Division rang up our Secretary, and we moved the Finance for another sum of Rs. 2,500/- which was politely turned down. The Commissioner of Plains Division, the Deputy Commissioner and some local leaders came to the help of the stranded artistes and ultimately managed to send them back home. The details are wanting and we have written to the General Secretary for details. At the moment this is the information that I can give to the House.

Shri Dulal Chandra Barua : Sir, the Minister has stated that they are granting Rs. 7,500/-annually to the Assam Sangeet Natak Academy. In addition to that, our information is that this Academy is getting annually recurring grant from the Government of India. I raised this question in the last Budget Session also that uptill now this Academy has not furnished any accounts either to the Government of India or to the Assam Government and the amounts so far sanctioned have not been properly distributed. May I know whether the Government will enquire into this matter and furnish a report to the House about the state of affairs of this Academy during the last ten years ?

Shri Joy Bhadra Hagjer : Is it the allegation that the accounts are not audited ?

Shri Dulal Chandra Barua : No. Certain amounts have been given to this Academy by the Government of India and also by the Government of Assam. The other day I met a Government of India Officer and he charged us that although the Academy is receiving money from the Government of India they are not giving any accounts and we do not know whether the money has been utilised or not. I met the officer on 27th February, '70.

Shri Promode Chandra Gogoi : Sir, on a point of information, The Minister in course of his reply stated that the Assam Sangeet Natak Academy is a non-Government body and Government have no hand in their management. May I know who is the President of the Academy ?

Shri Joy Bhadra Hagjer : Governor of Assam.

Shri Dulal Chandra Barua : Whether I can get any assurance from the Minister-in charge of Education that he will enlighten the House about the allegation I have made ?

Shri Joy Bhadra Hagjer : We will see to it.

M. A. Musawwir Choudhury : Who is the Vice-President of the Academy ?

Shri Joy Bhadra Hagjer : There are two Vice-Presidents and one of them is Shri Karuna Dutta, Addl. D. P. I. The name of the other I do not remember.

The Assam (Temporarily Settled Areas) Tenancy Bill, 1970.

Shri Mahendra Mohan Choudhary (Minister Revenue) :
Sir, I beg leave to introduce the Assam (Temporarily Settled Areas) Tenancy Bill, 1970.

Shri Hiralal Patwary : Sir, on a point of order. Under Rule 64 at page 42 of the Rules of Procedure and Conduct of Business in Assam Legislative Assembly it is provided that "The Speaker on a request being made to him may order the publication of any Bill (together with the statement of Objects and Reasons and the financial memorandum accompanying it) in the Gazette, although no motion has been made for leave to introduce the Bill. In that event it shall not be necessary to move for leave..... "

Again in Rule 65 (2) it is stated "if the Bill is a Bill which, under the Constitution, cannot be introduced without the previous sanction or recommendation of the President or the Governor, the Secretary shall take necessary steps with a view to obtaining the sanction, or recommendation of the President or the Governor, as the case may be. A copy of the Bill shall be sent to the Minister concerned for information. If no such sanction or recommendation is obtained, the notice shall not be valid and the Bill shall not be introduced, moved or taken into consideration."

My point of order is that this Bill has not been published in the official Gazette and the name of the Bill is Assam (Temporarily Settled Areas) Tenancy Bill, 1970. The word "temporary" is agitating our mind because this is

against the declared policy of the Govt., when we are going to assure the tenants permanent right.

Shri Mahendra Mohan Choudeury : Sir, copies of the printed Bill have been circulated to the hon. Members and therefore, the motion for leave to introduce the Bill has been made. If the Bill would have been published in the Gazette then the leave to introduce the Bill would not have been necessary. As the Bill could not be printed in the Gazette, a copy of the Bill has been given to the hon. Members and therefore leave has been asked for to introduce the Bill. So, on this point no point of order lies.

Mr. Speaker : The Bill has not been published in the Gazette. So it has been brought for leave of the House to introduce the Bill. If it would have been published in the Gazette leave would not have been sought. Because it has not been published in the Gazette leave of the House has been sought for.

Shri Gaurisankar Bhattacharyya : The point that has been raised by Shri Patwary is that if leave is sought to introduce a Bill then there should be a notice for a motion for leave. Now he wants to know whether you have received any such notice of a motion for leave to introduce, whether you have allowed any time because as a rule notice of one month is necessary. Under clause (3) there should be one month's notice. Whether you allowed a shorter time.

Shri Mohendra Mohan Choudhury : It appears in the order papers.

Shri Gaurisankar Bhattacharyya : Have you allowed to do this ?

Shri Dulal Chandra Barua : That this is in the order papers does not mean that permission of the Speaker had been obtainnd, As per this clause the Ministre is to obtain permission to introduce the bill within a shorter period. Whether you have passed an order in the file, whether formal application had been received, whether you have passed any order.

Shri Mohendra Choudhury : When the Govt. or any other Member wants to introducea Bill he is to send the manau-script copy to the Assembly Sectt., and the Assrmby Sectt. is responsible for publishing the Bill. This also finds place in the order paper whenever it is permitted by the Speaker. Therefore, Sir, the order paper was prepared under your orders.

Shri Dulal Chandra Barua : When permission was given ?

Shri Mahendra Mohan Choudhury : For the convenience of the hon. Members I am thinking of referring the Bill to a Select Committee.

Shri Hiralal Patwary : That may come during consideration stage. বিল মাত্র আনিব, আমি একোবেই নাজানিম।

Mr. Speaker : Chause (3) of the Rule refers to private Members Bills. A Minister need not send his Bill for permission of leave to introduce. Has the Minister in-charge leave of the House to introduce the Bill ?

(The House indicates approval).

1970]

**The Assam Fixation of Ceiling on Land Holdings
(Amendment) Bill 1970.**

Shri Mahendra Mohan Chadhury : Sir, I introduce the Bill.

(Then the Deputy Secy. read out the title of the Bill),

Mr. Speaker : The Assam (Temporarily Settled Areas) Tenancy Bill, 1970, is introduced.

The Sylhet Tenancy (Amendment) Bill, 1970.

Shri Mohendra Mohan Choudhury : Sir, I beg leave to introduce the Sylhet Tenancy (Amendment) Bill, 1970.

Mr. Speaker : Has the Minister in-charge leave of the House to introduce the Bill ?

(The House indicated approval)

Shri Mohendra Mohan Choudhury : Sir, I beg to introduce the Bill.

Mr. Speaker : The Bill is introduced.

The Goalpara Tenancy (Amendment) Bill, 1970.

Shri Mohendra Mohan Choudhury : I beg leave to introduce the Goalpara Tenancy (Amendment) Bill, 1970,

Mr. Speaker : Has the Minister in-charge leave of the House to introduce the Bill ?

(The House indicated approval)

Shri Mohendra Mohan Choudhury : Sir, I introduce the Bill,

(The Dy. Secy. read out the title of the Bill)

Mr. Speaker : The Bill be introduced.

The Assam Rhinoceros Preservation (Amendment) Bill, 1970.

Shri Mohendra Mohan Choudhury (Minister): I beg leave of the House to introduce the Assam Rhinoceros Preservation (Amendment) Bill, 1970.

Mr. Speaker: Has the Minister in-charge leave of the House to introduce the Bill?

(The House indicated approval)

Shri Mahendra Mohan Choudhury: I introduce the Bill.

Mr. Speaker: The Bill is introduced.

(The Deputy Secy. read out the title of the Bill)

The Assam Fixation of Ceiling on Land Holdings (Amendment) Bill, 1970,

Shri Mohendra Mohan Choudhury: Sir, I beg leave to introduce the Assam Fixation of Ceiling on Land Holdings (Amendment Bill, 1970.

Mr. Speaker: Has the Minister in-charge leave of the House to introduce the Bill.

(The House indicated approval)

Shri Mohendra Mohan Choudhury: I introduce the Bill.

Mr. Speaker: The Bill is introduced.

(Dy. Secy. read out the title of the Bill)

Re: The Sylhet Tenancy (Amendment) Bill, 1970.

Shri Hiralal Patwary: Sir, on a point of clarification. Whether this House is competent to bring in a Bill in the

name of a foreign country ? Sylhet now forms a part of Pakistan. Whether the Govt. of Assam or the Govt. of India can give tenancy right in a foreign country ?

Whether this House or the Govt. of India are competent enough to bring a Bill relating to a territory which does not fall within this country ? Because the name of Sylhet is there in the Bill, and now Sylhet forms a part of East Pakistan.

Shri Mahendra Mohan Choudhury : Mr. Speaker, Sir. The point is that we are now taking up Item No : 7, and hon. Member Shri Patwary has raised a point of order on Item No :4.

(Voice from the Opposition : It is not a point of order ;
it is a point of clarification)

Shri Mahendra Mohan Choudhury : It is a misnomer to have an Act under the nomenclature of the Sylhet Tenancy Act. We wanted to change the name of the Bill but some difficulties stood on the way. However, this Bill is not operative in Sylhet.

Shri Hiralal Patwary : Sir, what would be the reaction of the Govt. of Pakistan when they will see in newspapers that the Govt. of Assam is going to amend the Sylhet Tenancy Act ?

**The Assam Professions, Trades, Callings and
Employments Taxation (Amendment)
Bill, 1970.**

Mr. Speaker : Order, Order. Here is a message from the

Governor—"I recommend under provision of Art. 207 (1) of the Constitution of India that the Assam Professions, Trades Callings and Employments Taxation (Amendment) Bill 1970 be introduced in the Assam Legislative Assembly."

Shri Mahendra Monan Choudhury : Sir, I beg leave of the House to introduce the Assam professions, Trades, Callings and Employments Taxation (Amendment) Bill, 1970.

Mr. Speaker : Has the Minister leave of the House to introduce the Bill ?

(The House indicated approval)

Shri Mahendra Mohan Choudhury : I introduce the Bill.

Mr. Speaker : The Assam Professions, Trades, Callings and Employments taxation (Amendment) Bill, 1970 is introduced.

The Assam Children Bill, 1970

Shri Abdul Matlib Mazumdar (Minister, Law) : Sir, I beg leave of the House to introduce the Assam Children Bill 1970.

Mr. Speaker : Has the Minister leave of the House to introduce the Bill ?

(The House indicated approval)

Mr. Speaker : The Assam Children Bill, 1970 is introduced.

ADJOURNMENT

The House then adjourned for lunch till 2.05 p.m,

স্থাপন না করলে কাছাড়ের শিল্পের এবং বেকার সমস্যা দূর হবেন না। বেকার সমস্যা যে দ্রুত গতিতে বাড়ছে তা রোধ করবে কে? সরকার যেন এই দিকে দৃষ্টি রাখেন। শিথিল, অশিক্ষিত বেকারদের একশ্রেণীর লোক বিপথে পল্লিচালিত করছে। সেই বেকার যুবকদেরকে ভাল সুযোগ নাদিলে সরকার ক্ষতি গ্রস্থ হবেন। কৃষির সমস্যা কাছাড়ে কোন দিনই ছিল না। আজ সেখানেই সমস্যা দেখা দিয়েছে। হতে পারে পূর্ব পাকিস্থান থেকে উদ্ধাস্ত সখাগমের জন্য। কিন্তু এটাই একমাত্র কারণ নয়। রাস্তাঘাটের এবং E.&D. র বাটের জন্য খরবাড়ী নিৰ্ম্মানের জন্য কৃষিযোগ্য জমির যথেষ্ট সংকোচন হচ্ছে। যে কৃষকের প্রায় ১০ বিঘা ছিল সংকোচনের ফলে তা প্রায় ৩/৪ বিঘায় এসে ঠিকেছে। তাই কৃষকদের সমস্যার সমাধান না করলে কাছার বাসী চাউলের হাহাকারে ভুগবে। কাছাড়ের আর একটা সমস্যা বন্যা। বন্যায় জমি উঠিন্না হয়। ভাল নিষ্কাচনের জন্য চরকারের যেন Sluice gate E.D. বিভাগ যেন বান্ধ ইত্যাদি নিৰ্ম্মান করে কৃষককে জমি জলমগ্ন হওয়ার হাত থেকে বাচান। তাই আমি E.D মন্ত্রী মহোদয় কে অনুরোধ করবো যেন এই বিষয়ে যেন তিনি দৃষ্টি দেন।

তারপর আমি যে জয়গা অর্থাৎ ধলাই Constituency থেকে নির্বাচিত হৈয়েছি সেই সমষ্টি অত্যন্ত অনুরত। ভারতের মধ্যে যেমন আসাম সবচেয়ে বেশী অনুরত, আসাম প্রদেশের মধ্যে তেমন কাছাড়, গোয়ালপাড়া ইত্যাদি জিলা ঠিক তেমন ভাবে কাছার জিলার মধ্যে এই ধলাই সমষ্টি অনুরত। L.P. স্কুল গুলির বেড়া নাই, ঘরের চালা নেই। তার ফলে ছেলেমেয়েদের শিক্ষার উন্নতি হচ্ছেনা। তাই সরকার যেন Building grant ইত্যাদির ব্যবস্থা করেন। Hospital এর অত্যন্ত অভাব। তার ফলে জনসাধারণের ঔষধ রোগাদির বিষয়ে ভুগছে। এই সমষ্টির ১০/১২ মাইলের মধ্যে ভাল রাস্তাঘাট নেই। সাধারণ পান্নেহাঠা রাস্তা দিয়েই তারাচলা ফেরা করছে। তাই সরকার প্রাণের দৃষ্টান্ত মানুষের জন্যও রাস্তাঘাট নিৰ্ম্মান করেন নাহলে এই অঞ্চলের জনসাধারণের মনে একটা বিকার আসবে যে সরকার তাদের প্রতি কিছুই করলেন না। তাই আমি প্রত্যেক মাননীয় মন্ত্রী মহোদয় গণ কে অনুরোধ করবো যেন এই অঞ্চলের কিছু উন্নতি সাধন করেন। তাতে তারাও বুঝতে পারবে যে তারাও আসামের নাগরিক।

আর একটা কথা বলবো। সরকারের বিভিন্ন বিভাগের মধ্যে CO-

co-ordination প্রায় নাই। উদ্ধারবলে Electrification এর কাজ আরম্ভ হয়েছে। কিন্তু কাজ আরম্ভ হয়ে আবার বন্ধ হৈছে। ১৯৭০ ইংৰাজীৰ মাৰ্চ মাসেই ৰাস্তা নিৰ্মাণৰ কাজ শেষ হওৱাৰ কথা। কি April এর ১০।১২ তাৰিখ পৰ্য্যন্তও তা হল না। তাৰ কাৰণ P.W.D. বিভাগ থেকে পোতা Electric post গুলি উপৰে ফেলা হয়। অনুসন্ধানীয়ে জানা যায় ইহা কৰাৰ পূৰ্বে State Electricity Board P.W.D. বিভাগেৰ অনুমতি নেইনী। সৰুকাৰকে আমি তাই এই অঞ্চলেৰ ৰাস্তাঘাট এবং Electrification ইত্যাদিৰ বিষয়ে দৃষ্টি দিতে বলবো।

আসাম খনিজ তেলের জন্য প্রসিদ্ধ। তাৰ উন্নতিৰ জন্য আন্দোলন ও হৈছে। গ্রামাঞ্চলেৰ তথাপিও লাল কেরোসিনেৰ অভাব। সাদা কেরোসিন পাওয়া গেলেও তা গৰীব মধ্য ভিতৰেৰ ক্ৰয় ক্ষমতাৰ বাহিৰে। Supply বিভাগে আবেদন কৰা স্বত্বেও কোন সুব্যৱস্থা হয় নাই। এই সমস্ত সমস্যাৰ উপৰ সৰুকাৰ আশা কৰি জোৰ দিবেন। পৰিশেষে আমি আমাৰ সমষ্টিৰ উন্নতিৰ আশা কৰে বিত্তমন্ত্ৰী মহোদয়েৰ বাজেট সমৰ্থন কৰে বক্তব্য শেষ কৰছি।

Shri A.N. Akram Hussain : মাননীয় উপাধ্যক্ষ মহোদয়, বিত্ত মন্ত্ৰী ডাঙৰীয়াই যিখন বাজেট ইয়াত দাঙি ধৰিছে তাত অসমৰ দুখীয়া বাইজৰ নাইবা অসমত সমাজবাদী সমাজ গঠনৰ কোনো আভাষ নাই। সেইকাৰণে এই বাজেটখনে দুখীয়া বাইজৰ কাৰণে কোনো কৰ-কাটল লগোৱাটো আমি আশা নকৰো। যিবিলাক চাহ-বাগানৰ মালিক সেইসকলৰ ওপৰত কোনো কৰ-কাটলৰ ব্যৱস্থা এই বাজেটত দেখা পোৱা নাযায়। ই অসমৰ কাৰণে দুভাগ্যজনক কথা। দুখীয়া বাইজে এবছৰ খাজনা দিব নোৱাৰিলে মাটি খিনি চৰকাৰে লৈ যাব পাৰে কিন্তু ধনী চাহমালিক সকলৰ ক্ষেত্ৰত হলে কোনো ব্যৱস্থা নাই। এইবিলাক বৰ অসন্তোষৰ কথা। এই বিলাক দূৰ কৰিবলৈ মই বিত্তমন্ত্ৰী মহোদয়ক দাবী জনাওঁ।

মন্ত্ৰীসকলৰ ভ্ৰমণ বানচত বহুত টকা খৰচ হৈ যায়। তেখেতসকলে গুৱাহাটীৰ পৰা দিল্লীলৈ যাওঁতে peon চাপ্ৰাচীজন P.A. পৰ্য্যন্ত Air ত যায় আৰু বহুত টকা অযথা খৰচ হয়। এইটো বন্ধ কৰিব লাগে।

ৰাজহুৱা টকা বিলাক কেৱল দুখীয়া খেতিয়কৰ পৰা আদায় কৰিব বিচাৰি-

লেই নহব। দিল্লীলৈ যোৱাত আমাৰ আপত্তি নাই কিন্তু Minister Air ত গৈ বাকী P.A. আদি Staff Railway আদিত গলে যে খৰচ কম হয় সেইটো নজৰ কৰিব লাগে।

Shri Kamakhya Prasad Tripathi : Peon Airoplan ত যোৱা নাই।

Shri A.N. Akram Hussain : বহুত ক্ষেত্ৰতেই টকা অপচয় হোৱা দেখা যায়, কিন্তু কৰ লগোৱাৰ ক্ষেত্ৰত দেখা যায় যে কোনো চিন্তা কৰা নহয়। কি কৰিলে দুখীয়া খেতিয়কৰ ওপৰত কম হেচা পৰে সেইটোহেলক্ষ্য কৰিব লাগিব। আমাৰ ৰাজ্যত মটৰ spirit বিলাকৰ ওপৰত চৰকাৰে কৰ লগাইছে। আমাৰ যি খন মটৰ ভেহিকুল Act আছে তাতো নতুন কৰ লগাইছে। মটৰ spirit ৰ ওপৰত কৰ লগোৱা অৰ্থ হল যাত্ৰী আৰু মালবস্তুৰ ওপৰত কৰ লগাই দুখীয়া সাধাৰণ শ্ৰেণীৰ মানুহক পেপুৱা লগোৱা। তাৰোপৰি আদালতৰ মাচুলো বেচি কৰি দিছে। তাৰ ফলত দুখীয়া শ্ৰেণীটোৱে কেচ কৰিব নোৱাৰি বহি থাকিব লাগিব ফলত অৰাজকতাই দেখা দিব এইটো বৰ দুভাগ্যজনক কথা যে শিক্ষাৰ ক্ষেত্ৰত, ভূমি ৰাজহৰ ক্ষেত্ৰত কৰ বেচি ধাৰ্য্য কৰা হৈছে। মই দাবী কৰি কব খুজিছো যে আমাৰ বাজেটত কৰ বঢ়াই দিয়াৰ ফলত আমাৰ ক্ৰয় শক্তি কমি গৈছে। যি বিলাক ছাত্ৰই High School ত পঢ়ে তেখেতসকলৰ মাচুল মাফ দিয়াৰ ওপৰি পাঠ্য পুথিও বিনা পইচাতে চৰকাৰে যোগান ধৰিব লাগে। যাতে আমাৰ দুখীয়া ছাত্ৰবিলাকে পাঠ্যৰ অভাবত, মাচুলৰ অভাবত শিক্ষাৰ পৰা বঞ্চিত হব নালাগে। লগতে মই এটা কথাত বিত্তমন্ত্ৰী মহোদয়ক অভিনন্দন জনাইছো যে তেখেতে যিটো কৃষি কৰৰ প্ৰস্তাৱ কৰিছে সেইটো কম হৈছে—সেইটো বেচি হোৱাৰ দৰ্কাৰ।

Shri Kamakhya Prasad Tripathi : আমাৰ ইয়াত যিমান হৈছে ভাৰত বৰ্ষৰ আন কোনো ঠাইত সিমান নাই। আৰু যদি বঢ়াই দিয়া যায় তেনেহলে বিক্ৰী কমি যাব।

Shri A. N. Akram Hussain : দুখীয়া মানুহৰ ভূমিৰ ৰাজহ মাফ কৰি দিব লাগে। তাৰোপৰি আমাৰ ইয়াত যি বিলাক উদ্যোগ স্থাপিত হৈছে সেই বিলাকত শতকৰা নব্বই ভাগ আমাৰ থলুৱা নিবনুৱা ডেকাক চাকৰি দিব লাগে।

আমাৰ বিত্তমন্ত্ৰীয়ে নিবলুৱা সমস্যা সমাধান কৰাত আক্ষেপ প্ৰকাশ কৰিছে। হয়; হয়; তেখেতৰ অন্তৰ আমাৰ নিবলুৱা, থলুৱা শিক্ষিত ডেকা সকলৰ কাৰণে কন্দা নাই তেখেতৰ অন্তৰ কান্দি উঠিছে চাহ বাগানৰ মালিক আৰু মানুহ খিনিৰ কাৰণে। এইবিলাক কথা মই বেচিকৈ উল্লেখ নকৰো। এতিয়া আমাৰ “কোনে পালে কিমান পালে, কোনে খালে,” এইবিলাক চাই থকাৰ আৰু সমীক্ষা কৰাৰ সময় আহিছে।

মই পুলিচৰ শিতানত কও যে আমাৰ পুলিচ বিভাগৰ কাৰণে যি খিনি ধন বাজেটত ধৰা হৈছে সেইটো অতি বেচি হৈছে। লগতে C.R.P. ৰ কাৰণে যিখিনি টকা ধৰিছে সেই খিনিও অত্যাধিক হৈছে। C.R.P. এ কি কৰি আছে সেই কথা সকলোৱেই কাগজত পঢ়িবলৈ পাইছে। আমাৰ ইয়ালৈ C.R.P. বিলাক কিয় ইমান কৈ আমদানি কৰিবলগীয়া হৈছে? পাঞ্জাবো আমাৰ অসমৰ দৰেই এখন সীমান্ত বৰ্ত্তী প্ৰদেশ তাতো নক্সালিষ্ট নথকা নহয়। তেখেতসকলে এই নক্সালিষ্ট বিলাকক ধৰিবলৈ বা তেওঁলোকৰ কাৰ্যা বন্ধ কৰিবলৈ নতুন state পুলিচ বেটেলিয়ন সৃষ্টি কৰিছে। কিন্তু আমাৰ চৰকাৰে এই নক্সালিষ্ট ধৰিবলৈ বা তেওঁলোকৰ কাৰ্য্যকলাপ বন্ধ কৰিবলৈ C.R.P. ৰখাৰ প্ৰয়োজন কি? তাৰ ঠাইত আমাৰ অসম দেশৰে শিক্ষিত যুবকলৈ নতুন বেটেলিয়ন গঠন কৰি C.R.P. বিলাকৰ দৰে প্ৰশিক্ষণ দি এইবোৰ কামত নিযুক্ত কৰিব লাগে। তেতিয়া হলে আমাৰ নিবলুৱা সমস্যাও কিছু পৰিমাণে সমাধান হব আৰু তাৰ লগে লগে দেশৰো আইন-শৃঙ্খলা ব্যৱস্থা উন্নত হব। গতিকে অসম চৰকাৰে এই C.R.P. বিলাকক আমাৰ ৰাজ্যৰ পৰা অতি শীঘ্ৰে বিদায় দিয়ক আৰু তাৰ ঠাইত আমাৰ শিক্ষিত যুবক সকলকলৈ এটা তেনে ধৰণৰ বাহিনী গঠন কৰক। এইটো কথা মনত ৰাখিব যে আমাৰ এইখন “সমাজবাদী ৰাষ্ট্ৰ” “পুলিচ ৰাষ্ট্ৰ” নহয়।

উপাধ্যক্ষ মহোদয়, আমাৰ Forest বিলাকত যি সকল Plain Tribal মানুহ আছে সেইবিলাক মানুহে বছৰৰ পাচত বছৰ ধৰি সেই ফৰেষ্ট Reserve বিলাকত মাটিত চাহকৰি খাই আছে। কিন্তু তেখেতসকলক সেই বিলাক মাটিত পট্টন নিদি নানা বকমৰ অত্যাচাৰ কৰি তাৰ পৰা উৎছেদ কৰিছে। Generation after Generation তেওঁলোকে তাতে খেতি বাতি কৰি খাই আছিল। সেইকাৰণেই মই চৰকাৰৰ দৃষ্টি আকৰ্ষণ কৰিব খুজিছো যে এই মানুহ বিলাকক

কাম এটাও নহয়, তাৰ বাবে আকৌ Judicial Enquiry কৰিব লগা হয় এই বিলাক কবোতে যে মাজতে gaps বৈ যায়, তাক Fill-up কৰিবলৈ বহুতো টকা পইচা অথবা খৰচ কৰিব লগা হয়। এই বিলাকৰ কাৰণেও প্ৰত্যেক বিষয়াকে approach নকৰিলে কোনো কামেই সমাধান নহয়। চৰকাৰৰপৰা যি বিলাক হুকুম যায়, সেই বিলাকো কেৰাণীৰ হাতত জমা হৈ একোটা কিতাপ হৈ থাকে। এইটোৰ কাৰণে আকৌ কেৰাণীক approach কৰিব লগা হোৱাটো কম লাজৰ কথা নহয়নে? চৰকাৰী বিষয়া সকলৰ এনেধৰণৰ কাৰ্য্য-কলাপ দেখি আমাৰ মনত অকনো শান্তি নেপাওঁ। অন্যফালে কোনোবা অঞ্চলৰ বাহিৰে এখন দলং বা এটা আলি নেপালেও শান্তি নাপায়। যদি order পোৱাৰ পাচত টকাতোও পায় তেতিয়া হলেহে শান্তি পায়। কিন্তু চৰকাৰৰ যিমান Secretary আছে, সেই বিলাকে মানুহৰ প্ৰতি ভুল্ফপেই নকৰে—যেনে I. A. S. officer বিলাক। উদাহৰন স্বৰূপে মই কিছুমান ধনী ধনী Deptt. ৰ কথা কওঁ যেনে P. W. D. আৰু E&D বিভাগত থকা officer বিলাক।

(হাহাঁকাৰ)

[Voices ঠিক কৈছে, ঠিক কৈছে]

এই অফিচাৰবিলাক “in human” মানুহক বা বাইজক আৰু তলৰ কৰ্মচাৰী বিলাকক কেনেকৈ ব্যৱহাৰ কৰিব লাগে, তাকো নেজানে?

(Voices—P. W. D ৰ মন্ত্ৰী আপোনাৰ ওচৰতে আছে; ডাঙৰকৈ কওঁক)।

অন্যান্য মানুহৰ কথা বাদ দিলেও বয়সস্থ লোকক এনেকৈ কৰাটো বৰ দুখৰ কথা আৰু লাজৰ কথা। P. W. D ৰ অফিচাৰ বা ইঞ্জিনিয়াৰ সকলক বাহিৰে একেবাৰে ভাল নেপায়। কাৰণ তেওঁলোকে বাইজক বেয়াকৈ ব্যৱহাৰ কৰে। এই P. W. D আৰু E&D বিভাগৰ শতকৰা ৯০% ভাগেই এনেধৰণৰ যে কি ইঞ্জিনিয়াৰ, কি Secretary কি Director, কি Superintendent সকলোৰে কথা কলে কেৱল গাফিলতীহে দেখুৱায়। আৰু এই শতকৰা ৯০% ভাগেই মানৱতা ফালৰপৰা মানুহক সহায় নকৰে।

মই আৰু এটা কথা কওঁ যে ১৯৬৭ চনত এই দুটা বিভাগত যি

বিলাক circle allowance আছিল সেইবিলাক এতিয়া কিছু বেছি হল। আগতে আছিল মাত্ৰ ৫ টকা। এতিয়া সেই বিলাক ৮'৫০ টকা কৰিলে। তাৰ পাছত বান নিয়ন্ত্ৰণ বিভাগত আগতে Sub-Divisional Payment দিছিল। কিন্তু আজি ১৯৬৭ চনৰ পৰা ১৯৭০ চন পালেহি তথাপি শতকৰা ৮০% ভাগেই মাহে ২'৫০ টকা কৰি হলেও Divisional Payment কৰা নাই। ইয়াতকৈ কি দুখৰ কথা হ'ব পাৰে? যদি অফিচৰ বা Secretary য়ে Suptt. ক order দিয়ে আৰু Suptt. এ যদি কেবাগীক হুকুম দিয়ে, কেবাগীয়ে যদি পিয়নক হুকুম দিয়ে, তেনেহলে চৰকাৰৰ কি কাম নহ'ব পাৰে? সেইফালৰ পৰা বিষয়া সকলে বাইজক সহায় কৰিব লাগে; কিন্তু তাৰ পৰিবৰ্ত্তে তেওঁলোকে অৱজাহে কৰে। তাৰ পাছত উপৰোক্ত দুটা বিভাগৰ কথা কওঁ যে তেওঁলোকৰ বিভাগত প্ৰায় ৭৫০ জন মানুহক confirm কৰা নাই? তেওঁলোকৰ আজি কাম কৰাই ১২/১৩/১৪ বছৰ হৈ গল। তথাপি এই বিলাকক কিয় confirm কৰা নাই? কিন্তু যি বিলাকক কৰিছে, তেওঁলোককো আজিলৈকে কোনো intimation দিয়া নাই। ইয়াতকৈ কি অমানুষিক কান্ড হ'ব পাৰে? ১৯৬৭-৬৮ চনৰ পৰা কোন বিলাকক confirm কৰিছে আৰু কোন মানুহক confirm কৰা নাই, এই বিলাক intimation নোহোৱাটো বৰ দুখৰ কথা। অকল পয়ছাই নহয়, মানুহক লাগে ধন, মান, মৰ্যাদা আৰু লাগে Security.

তাৰ পাছত Chief Engineer ৰ পৰা যিবিলাক Order Executive Engineer বা S. D. O. লৈ যায়, সেইবিলাক তেওঁলোকে carryout নকৰে। আজিকালি ডেকা ডেকা ল'ৰাই Engineer, overseer আদি হৈছে। গতিকে ইহঁতে মানুহক কি ব্যৱহাৰ কৰিব, সিহঁতে ব্যৱহাৰেই কৰিব জনা নাই। যদি মন্ত্ৰীৰ কথা Secretary য়ে নেজানে আৰু Secretary ৰ কথা কেবাগীয়ে নেজানে তেন্তে অফিচৰ কাম কেনেকৈ চলে? মই বৰ দুখেৰে ক'ব লগীয়া হৈছোঁ যে যোৱা ১৫ বছৰেও ১২/১৪ মাইলৰ ভিতৰত কোনো এটা Hospital নাই। কিছুমান ঠাইত Hospital থাকিলেও ডাক্তৰ নাই। নাচ'ৰা compounder এ অফিচ চলাবলগীয়া হয়। নানা Scheme কৰে কিন্তু Hospital বিলাকৰ ডাক্তৰ, নাচ' কম্পাউণ্ডাৰ আদি থাকিবৰ কাৰণে কোনো সুবিধা নাই, Quarter নাই আৰু কিছুমান Hospital ত ঔষধপাতিও নেথাকে। তেতিয়াহলে Hospital ৰ কাম কেনেকৈ চলে?

তাৰ পাছত Rest House ৰ কথা কওঁ। তাত Electric light ৰ provision ৰখা নাই। Bath কমৰ অৱস্থা বেয়া। বৰ দুখ লাগে যে তাৰ Latrine ত পায়েখানা কৰাটোও বৰ টান। এই অসুবিধা বিলাক দেখুৱাই মই মন্ত্ৰী মহোদয়ক বাৰে বাৰে কৈছিলো; কিন্তু এই বিষয়ে P. W. D ৰ পৰা Sanction অহা নাই বুলি কলে। D. A. ২০ টকা বঢ়াই দিলে; কিন্তু দিলে কি হ'ব? আমাক অফিচাৰৰ ভাল ব্যৱহাৰ লাগে। গুৱাহাটীৰ জালুকবাৰীত থকা university ওপৰৰ officer বিলাকে পায় চকি; কিন্তু তলৰ বিলাকৰ কাৰণে ৰাখে টুল। এই বিলাক অন্যায় কথা। এই বিলাকে মানুহৰ মনত প্ৰতিক্ৰিয়াৰ সৃষ্টি কৰিব। গতিকে মই কওঁ যে ওপৰৰ বিলাকে তলৰ বিলাককো ভাল ব্যৱহাৰ কৰিবলৈ জনাটো উচিত।

এতিয়া মই কওঁ যে আমাৰ plan and scheme বিলাক ভালদৰে সময়মতে হৈছেনে নাই, তাক চাব লাগে। যিটো plan লৈছে, সেইমতে progress হৈছেনে নাই আৰু Scheme মতে Forward কৰি যাব পাৰিছেনে নাই তাক চাব লাগে। এই বিলাকৰ কাৰণে Executive Engineer বিলাকৰ Administration Training বা Social Training ৰ কোনো ব্যৱস্থা নাই। এই বিলাকৰ ব্যৱস্থা ৰাখিব লাগে। যেনেকৈ I. A. S অফিচাৰ বিলাকৰ কাৰণে Administrative Training ৰ ব্যৱস্থা আছে। গতিকে এই বিলাকৰ প্ৰতি চৰকাৰে চকুৰাখি কিবা এটা ব্যৱস্থা কৰিব লাগে।

তাৰোপৰি তেওঁলোকৰ যি Staff আছে, তাত কিমান কম্পাৰী আছে কিমান ঠিকাদাৰ আছে এই বিলাকে ঠিকমতে কাম কৰিছেনে নাই তালৈ চকু দিব লাগে।

তাৰ পিচত আপুনি চাওঁক যিটো কাম ১৫ মাহেও নহয় সেই কামটো ১৫ দিনৰ ভিতৰত কেনেকৈ হয়? এই বিলাকৰ মন্ত্ৰীমহোদয় সকলে কৈফিয়ৎ তলব কৰক।

P.W.D. R&B and E.&D. বিভাগত প্ৰায় ৪৫ হাজাৰ Labour কাম কৰে। এই Labour বিলাকৰ কোনোবাই ১২/১৬ বছৰ কাম কৰিলে তেওঁলোকৰ Confirmation কোনো ব্যৱস্থা নাই। ইয়াৰ কাৰণে কোনো পৰিস্থিতি উদ্ভৱ হোৱা নাই যদিও ক্ৰমে উদ্ভৱ হবলৈ ধৰিছে। গতিকে পৰি-

স্থিতি আগতীয়াকৈ আয়ত্বাধীন কৰিব লাগে যাতে ভবিষ্যতে কোনো গোলমালৰ সৃষ্টি নহয়। এই লোক সকলৰ ১০ হাজাৰে বাস্তৱত শিলগুটি বা দলং মেৰামতিৰ কাম কৰে। এই চতুৰ্থ শ্ৰেণীৰ কৰ্মচাৰী বিলাকৰ ওপৰত চৰকাৰৰ চোকা নজৰ থকা উচিত।

(সময়ৰ সংকেত)

তাৰ পিচত চাওঁক যিটো Weaving Deppt বয়ন বিভাগ যিটোক Technical বিভাগ বুলি কব পাৰি কিন্তু Last Pay Committee এ এইটোক Technical, বিভাগ বুলি লোৱা নহল। কিন্তু Medical, Engineering Technical হৈয়ে থাকিল কিন্তু Director, গ্ৰাম্যসেৱক veterinary field asst, আদিও Technical ত পৰে। ইয়াৰ ফলত Pay Committee য়ে Pay scale ঠিক কৰাত অসুবিধা হৈছে। গতিকে Weaving Demonstrator, field asst, আদি M.B.B.S F.R.C.S. আদিৰ দৰে Technical মানুহ।

আমাৰ গুৱাহাটীত এখন Weaving Technical স্কুল আছিল কিন্তু লৰা কম হোৱা কাৰণে এইখন abolish কৰিলে।

Shri Kamakhay Prasad Tripathi (Minister, Finance) : লৰা নহলে কাক পঢ়াব ?

Shri Durgeswar Saikia : লৰা বিলাকক attraction দিব পৰা নাই। মাহেকত ৩০ টকা বৃত্তি দিয়ে আনহাতে মেডিকেল আদিত ৭৫ টকা বৃত্তি দিয়ে গতিকে আমাৰ লৰা কিয় আহিব ?

আমাৰ weaving বিভাগৰ যিটো অফিচ তাত মাহে ১৩০০ টকা ভাড়া দি আছে তালৈ যাবলৈ কেনি যে উঠিব লাগে বুঢ়া মানুহ হলেও দিগদাৰ্বেই একেবাৰে দাৰ্জিলিংৰ বাচটোৰ নিচিনা। এই বিভাগটোৰ কাম ইয়াত বেছি নাই। গতিকে অফিচটো কিয় Plains লৈ উঠাই নি নিয়ে কব নোৱাৰে।

তাৰ পিচত P.W.D. ৰ কাণ্ডচাওঁক E.&D. যি বিলাক worker তেওঁলোকক House allowance দিয়ে কিন্তু R.&B. workers ক নিদিয়ৈ। E.&D. য়ে বহুত টকা পইছা খৰছ কৰি ঘৰ আদিও সাজি দিছে কিন্তু R.&B. য়ে ঘৰ আদি সাজি নিদিয়াত এই বিলাক মানুহ মঠাউৰীতে থাকিব লগীয়া হৈছে।

তাৰ পিছত শিৱসাগৰত এখন দলং ডাক হ'ল। S.D.O. ই কাগজ পাতিত চহী কৰিলে এই সম্পৰ্কে মই চৰকাৰৰ attention draw কৰিছিলো।

(Noise)

তাৰ পিচত তেওঁক Transfer কৰিলে।

আমাৰ E.& D. বিভাগৰ মন্ত্ৰী নাই। মই এটা Question দিছিলো। কিমান লাখ লাখ টকা খৰচ হৈছে। একোটা ঘৰত ১৫০০ টকা খৰচ কৰিছে। আগতে যদিও আমাৰ বাইজ হোজা আছিল বা পিচপৰা বুলি কয় কিন্তু এতিয়া বাইজ সম্পূৰ্ণ সচেতন হৈছে। গতিকে মই আশা কৰিছো আৰু Secy ৰ পৰা Peon লৈ হাত জোৰ কৰি কৈছো তেওঁলোকে বাইজৰ মুখলৈ চাওক; আপোনা-লোকৰ দৰ্শনহা বঢ়াব লাগে কিন্তু বাইজৰ লগত আপোনালোকৰ সমন্বয় থকাটো বাঞ্ছনীয়, যাৰ যিটো কাম থিক মতে কৰিব লাগে; Secy য়ে বা Director য়ে Supervision ৰ কাম, Typist য়ে Typist ৰ কাম Peon য়ে Peon ৰ কাম সুচাৰুৰূপে কৰিব লাগে। নহলে আপোনালোক বাইজৰ শাওত ভগ্নভূত হব।

মন্ত্ৰীয়ে বা Secy য়ে Punishment দি কাম আদায় কৰিব নোৱাৰিব কি কাম কৰিলে ভাল হব তাকেই ভালদৰে বিবেচনা কৰি চাওক। যি বিলাক Administrative measures ৰ দৰকাৰ তাৰো উচিত ব্যৱস্থা কৰা উচিত। officer সকলৰ out look টো ভাল কৰিবৰ কাৰণে তেওঁলোকক Training দিয়াৰ ব্যৱস্থা কৰিব লাগে।

শিৱসাগৰ স্কুল বৰ্ডৰ দুটা মান কথা কও, ৩ বছৰেও আজি টকাৰ distribution নোহোৱাত স্কুলৰ ঘৰ দুৱাৰ বিলাক মেৰামতি কৰাত যথেষ্ট পলম হৈছে। শুধিলে কয় sepecific estimate অহা নাই। Plan টো তেওঁলোকে নকৰে, Estimate Committee য়ে কৰিব তেওঁলোকৰো plan ত ভুল হব পাৰে। এইদৰে Plan হোৱা নাই, Scheme হোৱা নাই আদি ভুৱা দি কামবিলাকত বৰ পলম কৰে। গতিকে এই কামবিলাক অতি সোনকালে expediate কৰিব লাগে। আকৌ S.I. বিলাকৰ কথা কও তেওঁলোকে চালাম নাপালে চাহ খাবলৈ নাপালে কোনো ধৰণৰ কাম নকৰে। আকৌ D.I. সকলে

আকৌ Assistant সকলক কেনেকৈ transfer কৰা কেনেকৈ চাকৰী খাও কাক ভাল পাও কাক বেয়া পাও কাৰ মটৰত যাও এইবিলাক কৰোতেই আৰু এই বিলাকত ব্যস্ত থাকোতেই দিনটো যায়। অকল Sibsagar district কতেই নহয় অইন অইন district কতো একেই অৱস্থা। গতিকে মিনিষ্টাৰ সকলে ভ্ৰমন কৰিবলৈ যাওতে অকল ওপৰৱালা বিলাকক চাই বা ওপৰৱালা বিলাকৰ লগতেই আলোচনা কৰি গুচি আহিব নালাগে তলতিয়া কৰ্মচাৰী সকলৰ লগতো দেখা-সাখ্যাৎ কৰিব লাগে। ডাঙৰ officer বিলাক হ'ল কইনাৰ সময়ত বিদায় দিব খোজা গাভৰু ছোৱালীৰ বিচিনা, তেওঁলোকে মিনিষ্টাৰ আহিলেই বৰ উচপিচ কৰে মিনিষ্টাৰ গলেই সকলো তল পৰে।

১৩ বছৰে office বিলাকলৈ গৈ দেখিলো যে আমাক দেখিলে এষাৰি মাত দিবলৈ বিষয়া বা কৰ্মচাৰী সকলৰ সময়ৰ অভাৱ, বহিব দিয়া দূৰৰ কথা, গতিকে এনেবোৰ ব্যৱহাৰে আমাৰ Prestige বৰকৈ আঘাট কৰে, সেই কাৰণে বৰ বেজাৰ পাও আৰু M.L.A. বুলি কবলৈ লাজেই লাগে।

[Voice—মোহাৰি পেলাব মন যায় নহয় জানো ?]

আজি আমাৰ যিবিলাক plan and estimate লৈছে সেইবিলাক ভালদৰে implement কৰা হৈছে নে নাই হোৱা, সেইবিলাক চাব লাগে; আৰু আজি আমি যিমান percent কাম পাব লাগিছিল সিমান খিনি পোৱা নাই কেৱল কথাবিলাক খৰটকীয়া আৰু সুচাৰুৰূপে নকৰাৰ কাৰণে। নহলে চাওক আজি ১১ মাহত যিটো কাম ন'হল সেইটো ১৫ দিনতে কৰিব পৰা হ'ল। M.L.A. নগলে বা M.L.A. অনুৰোধ নকৰিলে কৰ্মচাৰী সকলে File মেলিব নোথোজে। গতিকে প্ৰত্যেকটো কামেই যদি বাহিৰৰ পৰা চাপ দি কৰিব লগিয়া হয় কেনেকৈ হব। ৩১ মৰ্চলৈ বৈ থকাৰ কাৰণেই এই সমালোচনা বিলাক free কৰিব লগিয়া হয়। যেতিয়া Gallery ৰ দৰ্শক সকলে আমাক দেখা নাপাই আৰু দেখে কেৱল quorum নাই অৰ্থাৎ M.L.A. বিলাকে সদনত নবহেই কিন্তু M.L.A. বিলাকে যে office য়ে office য়ে গৈ অনুৰোধ কৰি ফুৰিব লগা হয় সেইটো তেওঁলোকে গম নাপায়।

আকৌ তলৰ কৰ্মচাৰী সকলে ওপৰৱালা বিষয়া সকলক নানা ভাবে

ভূমি দিয়ে ; তেওলোকে সেই Tractice কৌশল ভালদৰে শিকি লৈছে, বৰ খুনিয়াকৈ Note দিব পাৰে। আৰু ওপৰতলা বিষয়াই তাত চহী কৰি দিয়ে। আকৌ ২ টো ঘাতে ৩ কৰিব পাৰি থিক তেনেকৈ লিখে।

আৰু এটা কথা মন কৰিবলগীয়া ; ডেকা কৰ্মচাৰী আৰু অইন অইন বহুতে কেৱল বাহিৰত ঘূৰি ফুৰা দেখা যায়, কিয় তেওঁলোকে office ত থকাটো Duty Bound নহয় জানো ? এইবিলাক চাবৰ কাৰণে কোন আছে ? Secy ৰ ওচৰলৈ গলে calling bell টো বজাই peon ক মাতি আনি কয় “ফালনা বাবুকু বোলাও” তেতিয়া peon যে আহি কয় বাবু casual Leave ত আছে বা seat ত নাই কিবা কামত ওলাই গৈছে। গতিকে officer সকলে, Secy সকলে কিয় একেলগে staff ৰ লগত একেলগতে নবহে; লাগিলে তেওলোকে কমৰ এটা side ত ফুলদানী ভালদৰে সজাই লৈ বহিব পাৰে তেতিয়াহলে এইবিলাক অলপ দূৰ হব। যদি এইদৰেই secy সকলে মন্ত্ৰীক নামানে আকৌ তলৰ কৰ্মচাৰী সকলে officer ক নামানে তেতিয়াহলে কাক কোনে চাব ? গতিকে এইবিলাক দেখিশুনি মোৰ বৰ বেজাৰ লাগিছে। অকল মোৰ সমষ্টিতেই এনেবোৰ ঘটনা হোৱা নাই সকলো ঠাইতেই হৈছে। আকৌ টকা পইচাবোৰ দিওতে খোলা খুলি ভাৱে দিব লাগে অন্তৰত একো নাৰাখি তেতিয়াহলে ৫ টকাই হওক ২ টকাই হওক কাম বিলাকৰ তেতিয়া নিশ্চয় quick disposal হব।

[A voice—ভাতৰ তিতা খাব পাৰি মাতৰ তিতা খাব নোৱাৰি।]

মই আৰু বেচিকৈ নকওঁ আমাৰ ৰাজ্যপালৰ ভাষণ সমৰ্থন জনাইছো কাৰণ gradual improvement ৰ কথা কৈছে আৰু বাকীবিলাক বেচ ভাল কথাই কৈছে। যি কোনো Deptt য়েই হওক বা যি পাৰ্টিয়ে শাসন নচলাওক সদায় ৰাইজৰ মঙ্গলৰ কাৰণে কাম কৰিব লাগে।

*Shri Mahidhar Pegu : মাননীয় উপাধ্যক্ষ মহোদয় মাননীয় ৰাজ্যপাল ডাঙৰীয়াই বিগত বছৰটোৰ খটিয়ান কিঞ্চিৎ পৰ্যালোচনা কৰি আগন্তুক বছৰৰ কাৰ্য্যক্ৰম সম্পৰ্কে তেখেতৰ ভাষণৰ যোগেদি এই সদনত ডাঙি ধৰিছে। আৰম্ভণিতে এটা কথা অনুভৱ কৰিছো সেইটো হৈছে অসমত বুৰঞ্জীৰ এক নতুন অধ্যায়ৰ সূচনা আৰম্ভ হৈছে আৰু এই প্ৰাক মুহূৰ্তত আমি ইয়াত সমবেত হৈছো। সঁচাকৈয়ে

বুৰঞ্জীৰ এক নতুন অধ্যায়ৰ সূচনা হৈছে অকল অসমতেই নহয় গোটেই ভাৰতবৰ্ষতে বিশেষকৈ নতুন দিল্লীত। কিন্তু তেখেতৰ ভাষন শুনি আৰু পঢ়ি যি অনুভৱ হৈছে তাৰ পৰা এইটোহে ঠাৱৰ কৰিব পৰা হৈছে যে বুৰঞ্জীৰ অধ্যায়ৰ যি পৰিবৰ্ত্তন হৈছে ই কালৰ গতিত কোন ফালে ধাবিত হৈছে; কিন্তু তেখেতৰ গতানুগতিক ভাষনৰ কোনো লবচৰ নেদেখিলো।

বিগত ৰাজ্যপালৰ ভাষন এডোখৰ নিপুন হাঁতৰ শব্দ গাথনিৰ বাক্যৰ সমষ্টি আৰু ৰাজনীতিৰ বচনাৰ বাহিৰে মই কিবা নতুনত্ব আছে বুলি কব নোৱাৰো। এই কাৰণেই মই হতাশ হৈছো। কিন্তু তেখেতৰো কোনো উপায় নাই। কাৰণ “মহাজনো স জনে গত স পন্থা,” গতিকে আন সকলে যেনে কৰিছে তেখেতেওঁ তেনে কৰিব।

১৪০ বছৰ বয়সীয়া বৃটিছ সাম্ৰাজ্যৰ মানচেষ্টাৰৰ শাসনৰ চোলাটোত তাপলি ইমান বেচি হৈছে যে প্ৰকৃত পক্ষে সেই শাসনৰ চোলাটো অতীজৰ চোলা-টো হৈ থকা নাই। সেই কালিৰ চোলাটো আজি তাপলিৰহে চোলা হ'ল। আজি আমাৰ ৰাজ্যপালেও সেই তাপলীৰ চোলাটোত তাপলী মাৰি গৈছে। সেইবাবে তেখেতক সকলোৱে চাবাইচ দিব আৰু চাবাইচ দিয়া লোকৰ সংখ্যাও কম নহয়।

এতিয়া প্ৰশ্ন হৈছে, নতুন দিল্লীত বুৰঞ্জীৰ নতুন অধ্যায়ৰ সূচনা হৈছে আনকি প্ৰধান মন্ত্ৰীয়েও মানচেষ্টাৰৰ শাসনৰ Jacket ৰ সলনি Ahmedabad ৰ ৰাউজ পিন্ধিবলৈ লৈছে, সেইটো ভালেই হৈছে।

Shri Rathindra Nath Sen : মাননীয় অধ্যক্ষ মহাশয়, ৰাজ্যপাল মহোদ-
য়েৰ এই বিধান সভায় আগমন এবং ভাষনৰ মध्ये কোন বৈচিত্ৰ বা নতুনত্ব
পৰিলক্ষিত হয় না। এই ভাষন একটা বাৎসৰিক উৎসবে পৰিণত হুয়েছে বলে
আখ্যাং করতে পারি। বছরের পর বছর ধरे ৰাজ্যপালগন অথবা একই
ৰাজ্যপাল যে ভাবে ৪৫ বৎসর ধरे ভাষন দিয়ে আসছেন। সেই ভাষন গুলা
পর পর মিলিয়ে যদি আমরা দেখি তাহলে এই কথা প্ৰমানিত হবে যে, উক্ত
ভাষন গুলার শুদ্ধ তারিখ পাৰ্টিয়ে পাৰ্টিয়ে প্ৰত্যেক বছর বিধান সভার পেশ
করলে আমাদের হিন্দুদের পঞ্জিকার যতই কাজা দেবে। এই যে এই বছর
ৰাজ্যপাল মহোদয় ভাষন দিলেন তার মধ্যে কি নতুনত্ব আছে। নেই বৰ্ত্তমান

সমাজ ব্যবস্থার বিক্রয়ন, নেই নিপীড়িত দুর্গও মানবগোষ্ঠী। উন্নতি বিধানের সংকল্প; নেই বাজ্যের নানা সমস্যা সমাধানের পরিকল্পনা। তাই মাননীয় অধ্যক্ষ মহোদয় এবং এই সভার সদস্য বৃন্দ! কাছে অত্যন্ত বেদনাক্রান্ত হৃদয়ে উপস্থাপিত করবো আমার কয়েকটি কথা। প্রাথমিক অসুবিধা মন্ত্রীদেব দুষ্কার্যের কথা ইত্যাদি অনেকবার বলেছি আর কতো বার বলবো। বিশেষ ভাবে বর্তমান অবস্থার কথা উপলব্ধি করে নিজেই কেমন যেন ঘিমিড় হয়ে পড়েছি। যাই হউক, আজ এই বিধান সভার মাননীয় সদস্যদের বাদে এবং কতৃপক্ষের কাছে আমার একটি কণ্ঠ আবেদন আছে।

আসাম প্রদেশ আজ ভেঙ্গে ভেঙ্গে থান থান হতে গেছে। নাগাপাহাড় গেল। মনিপুর গেল এবং গারো ও খাসিয়া জৈন্তিয়া পাহার নিয়ে গঠিত নতুন মেঘালয় রাজ্য ও আসাম প্রদেশ হইতে বিচ্ছিন্ন। আসাম প্রদেশের ভাগ্য নিয়ন্তা তোন তথা আসাম প্রদেশের নেতৃস্থানীয় কর্মকর্তা গণ যদি আজ ও নিশ্চেষ্ট হয়ে বলে থাকেন, তাহলে আমাকে এক প্রত্যন্ত প্রান্তিক জেলার সদস্য হিসাবে বলতেই হবে যে তাঁরা এখনও দেওয়ালের লিখন প্রত্যক্ষ করেন না। এই আসাম রাজ্যের বিকলাঙ্গ মানচিত্রকে আজ আর আসাম প্রদেশ বলে আখ্যাত করা যাবেনা। বরং যে কংগ্রেসী অপশাসনে আজ আসাম রাজ্য এই সর্বহারা রূপ প্রকট হয়েছে; জাতির প্রতি এই বিশ্বাসঘাতকতার জন্য এই সরকারের পদত্যাগ করা উচিত।

অধ্যক্ষ মহাশয় কাছার জিলার কথা বলতে গিয়ে আজ ১৯৫৯ ইংরাজী কথামনে পড়ে। ভারতবর্ষের বিরাট মানচিত্রে এই উপেক্ষিত জনাদিকে সেদিন ভারতেরই প্রধানমন্ত্রী লীনেহেরু পাকিস্থানের প্রধান মন্ত্রী ফীরোজ খাঁনুনের সঙ্গে আপোষ রক্ষা করতে গিয়ে এক কলমের খোঁচায় সীমান্তিক কাছাড় জেলার করিমগঞ্জ সীমান্তবর্তী পাথারীয়া পাহাড় পাকিস্থানকে দক্ষিণা দিচ্ছেন সঙ্গে পঞ্চশ্রাম। বলে শুই করিমগঞ্জ মহকুমাই নয় সমগ্র ত্রিপুরা রাজ্যকে পর্যন্ত প্রায় পাকিস্থানের অনুগ্রহের উপর ছেড়ে দেওয়া হল। অপরদিকে আসাম রাজ্যসরকার এই সুদীর্ঘ ২২ বৎসরের শাসন কালের মধ্যে ১৭ লক্ষ জন অধুষিত এই বৃহত্তর একটি জেলার প্রতি ন্যূনতম কর্তব্য পালনেও অগ্রসর হলেন না। একান্ত করুণার উপর নিষ্কিণ্ণ কাছাড়বাসী তিলে তিলে শূন্য অপমৃত্যুর পথেই এনিয়ে চলেছি।

কিন্তু ভাগ্যের পরিহাসে ১৯৬২ ইংরেজীর চীনা আক্রমণে বিশ্ববন্ধু আসামকে রক্ষা করা দূরের কথা আসামের ঐ চরম সংকটমূহুর্তে প্রধানমন্ত্রী নেহেরু জানালেন আসামকে বিদায় বানী। এতে এইটাই প্রমাণ হয়; যে ভারত সরকার বৃহত্তর ভারতমানছিত্রে আসামকে পরিত্যক্ত মনে করেন; আর আসামের মৃত নেতৃত্ব ও কাছাড়জেলাকে পরিত্যক্ত অঙ্গ মনে করে বছরের পর বছর ধরে সমগ্র জেলাকে একটা অসহনীয় উপনিবেশে পরিণত করে রেখেছেন।

তাই আজ কাছাড়ের প্রতিনিধি হিসাবে আমাকে অত্যন্ত সহজ সরল অন্তরে জানাতে হচ্ছে সময় এসেছে আসাম রাজ্য সরকারের কাছাড় জেলার প্রতি সদয় এবং রাজনৈতিক দৃষ্টি নিবন্ধ করার। এখন ও যদি খোলা মন নিয়ে রাজ্যসরকার কাছাড়বাসীর সংকটমোচনে প্রয়াসী না হন; এখনও যদি আসাম নেতৃত্ব তাঁহাদের স্থূল, পরশ্রীকাতর এবং অনসমীয়া বিমুখ মনোবিকারে পথভ্রান্ত হন, তবে আর ও বহু সর্বনাশের ইতিবৃত্ত এই রাজ্যের জন্য অপেক্ষায় আছে এই মহাসত্য তাঁদের জেনে রাখতে বলি। অনুরোধ করি তাদের স্বামী বিবেকানন্দের বানী স্মরণে রেনে মানবীক পথপরিভ্রমণর পথিক হতে। স্বামীজী বলেছেন—
“All Expansion is life— All Contraction is death” — সর্বপ্রকার বিস্তারই জীবন সঙ্কোচই মৃত্যু।

আসামজননীর— আজিকার দুর্দিনে আজ্যকর্মধারাগ অহমিকা ও হীন-মন্যতা অতিক্রম করে সমষ্টিগত বৃহত্তর সমাজ ও জাতীয় জীবনের প্রথপদর্শক হউন এই আবেদন।

আসাম প্রদেশের যে চিত্র আজ আমরা দেখতে পাচ্ছি তা শুধু এই শাসক গোষ্ঠীর জন্য এবং এখনও যদি আমরা সাবধান না হই তাহলে আরও অন্যান্য জিলার আসাম প্রদেশ হইতে খণ্ডিত হওয়ার অবশ্যম্ভাবী সম্ভাবনাকে বোধ করা যাবে না। কাছাড় জিলা আজ সমগ্র দিক থেকে বঞ্চিত এবং বিচ্ছিন্ন। কি যোগাযোগের ক্ষেত্রে, কি উন্নয়ন প্রকল্পে সর্বাদিক থেকে। বেকার সমস্যার কথাই ধরা যাক। আজ সুদীর্ঘ ২২ বৎসর ধরে এই সরকার কাছাড় জিলাকে একান্ত অন্যায় ভাবে উপেক্ষা করেছেন এবং বার বার প্রতিশ্রুতি দেওয়া স্বত্বেও কাছাড় জিলায় উন্নয়নের কোন প্রচেষ্টা দেখা গেল না। আমি জানতে চাই এই ১৭ লক্ষ্য লোক নিয়ে গঠিত কাছাড় জিলায় কংগ্রেস সরকার আজ পর্যন্ত কি কি

কাজ করছেন। চাড়ে তিন লক্ষ লোক নিয়ে আজ নাগা পাহার গঠিত, ১০ লক্ষ লোক নিয়ে মণিপুর রাজ্য এবং প্রায় ৭/৮ লক্ষ লোক নিয়ে মেঘালয় রাজ্য প্রতিষ্ঠিত। ১৭ লক্ষ লোক অধ্যুষিত কাছাড় জিলা আজ এই সরকারের অধীনে গ্রাহি গ্রাহি ডাক ছাড়ে। এই ভাবে যদি প্রশাসনিক কল্‌পক্ষতান কাছাড় জিলাকে অবহেলা করেন, কতোদিন আর কাছাড় জিলার অধিবাসীরা তা সহ্য করবে। কাছাড় জিলার প্রতিটি মানুষের প্রতিনিধি হিসাবে আমার আবেদন এই যে এখনও সমস্যা আছে। রাজ্য সরকার কাছাড় জিলার অর্থনৈতিক মান উন্নয়নে রতী হউন, অন্যথা বিবাস্তির অনিবার্য।

রাজ্য পাল মহোদয় তাঁহার ভাষণে বলেছেন শিলচর Medical College এর কথা। চাইনা আমরা এ ভাবে Medical College এর নামে আমাদেরকে উপহাস করা ইউক এই Medical College এর কতোবার কত পরিকল্পনা গ্রহন করা হয়েছে। শুধু ধৈর্য ধীরে আমরা কাছাড় বাসীরয় দেখেই আসছি। তাই আমি স্বাস্থ্য বিভাগকে এই সম্বন্ধে কয়েকটি কথা বলিব। কিন্তু কোথায় স্বাস্থ্যমন্ত্রী? তিনি এই সদনে নেই। Industrial Estate এর সম্বন্ধে নে বলবে Industry Medical ও নেই। তাই এই সদনে আমি Medical College এর অবস্থা সম্বন্ধে বেসীকিছু না বলে শুধু এই কথা বলবো যে Medical College কে সম্পূর্ণ করতে যে অবহেলা কতেচে তা সত্যই না দেখলে বিশ্বাস করা যায় না। এই College এ কোনও উপযুক্ত শিক্ষা ব্যবস্থা প্রবর্তন করা হয় নাই অথচ আগরী বৎসর তৃতীয় বার্ষিক শ্রেণী আরম্ভ হবে। এ ভাবে কোন জাতীয় সিকিৎসক মিলিয়ে মেডিকেল কলেজ থেকে বাহির করিয়া আনা হবে? আমরা কাছাড়বাসী অবিলম্বে চরম অবস্থার সুসংস্কার দাবী করি। আমাদের শিক্ষামন্ত্রী মহাশয় সদনে বসে আসেন মহাভারতের ভীষ্মের যত। শর শয়্যান যে কালীন অবস্থায় ও ভীষ্মের মুখমণ্ডলে যে আশীর্বাদের হাসি ছিল আমাদের শিক্ষা মন্ত্রী মহোদয়ের মুখেও সেই হাসি বিদ্যমান। সদা-হাস্যময় শিক্ষামন্ত্রী কাছাড় জিলার শিক্ষা ব্যবস্থার উন্নতির জন্য কি কাজ করছেন তা শুধু ভগবানই জানেন। রাজ্য সরকারের সীমাহীন উপেক্ষা কাছাড়বাসীকে শুধু অতৃপ্তিতই করে নাই; সমগ্র কাছাড়বাসী আজ অপমানিত, ধীককৃত এবং উত্তেজিত। তাই আজ চারন যুবকদের বিক্ষুব্ধ কণ্ঠে রবীন্দ্রনাথের গীত শুনা যান—

ওরে তুই ওঠ আজি । আগুন লেগেছে
কোথা ? কার শত্ৰু উঠিয়াছে বাজি
জাগতে জাগত জনে ! কোন অন্ধকারের মাজে
জঙ্ঘর বন্ধনে অনাথিনী মাগিছে
সহান্ন স্পীতকায় অপমান অন্ধমের
বক্ষহাতে রক্ত গুরি করিতেছে গান স্ববোদ্ধত
হান অবিচার — । —

অধ্যক্ষ মহোদয় ; লাক্ষিত, বঞ্চিত যুবশক্তি মেদিন দুর্ব্বার ইয়ে রাখে
দাঁড়বে তানময় সংসোধনের রাখ খঁজে বাড়ল থাকে না । সমগ্র ভারতবর্ষের ভ্রাত
রক্ত বিপ্লবে ধারার শ্রোত সমগ্র আসাম রাজ্যকে ও ধ্বংসের পথে টেনে নিবে ।
Regional Engineering College আমরা চাইনা । Regional Engi-
neering College এর নামে লক্ষ লক্ষ টাকা তদনহ হওয়া আমরা চাইনা । রাজ্য
পাল মহোদয়ের ভাষণে Silchar Paper Pulp Mill, Regional Engi-
neering এর কথা উল্লেখ করছেন । কিন্তু সব কিছুই কাগজে পত্রেই সীমাবদ্ধ ।
কাছাড়ের ১৭ লক্ষ অধিবাসী আজ সুদীর্ঘ ২২ বৎসর যাবৎ আসাম সরকারের
কাছে উপেক্ষিত তাই আমি আশা করছি কাছাড় বাসীকে রাস্তা যেন কিছু দেওয়া হয়
যাতে তারল্য বুজতে পারে যে তারাও এই রাজ্যের সম অংশীদার । অনেক কিছুই তো
এই কংগ্রেস সরকার ভোগ করছেন, কাছাড় বাসীও কিছু পাচ্ছে এই বোধটো যেন
তাদেরকেও বুজতে দেওয়া হয় ।

সবচেয়ে আশ্চর্যের কথা মাননীয় অধ্যক্ষ মহোদয়, বর্তমান মুখ্যমন্ত্রী
প্রীতিলিহা মহোদয় যখন বদরপুর নির্বাচন চক্র থেকে নির্বাচিত হয়েছিলেন তখন
এমন বদরপুরে Industrial Estate এর প্রতিশ্রুতি দিয়েছিলেন Industrial
Estate হলো কিন্তু তারপর ? এই Industrial Estate এর জন্য অনেক টাকা
খরচ করা হয়েছে । মাননীয় শিল্পমন্ত্রী মহোদয় ও থানা পিনা করে অনেক বার
Tour করেছেন । কিন্তু থানাপিনা করে এলেন Industrial Estate কল্যান হয় না ।
এই বদরপুর Industrial Estate এ বড় বড় মনোহরা পাওয়া কর্তব্যাক্তিদের
জন্য যে কয়েক লক্ষ টাকা তদনহ হলো তার জন্য দায়ী কে ? ১৯৬৪ ইং থেকে
গোহাটী ও বদরপুর গোদামে এই এষ্টেটে উৎপন্ন লক্ষ লক্ষ টাকার কাপড় গুণ মজা হ

থেকে ধুলিকণায় পরিনত হয়েছি এবং একমাত্র এই হঠাৎ কারিড়ায় Industrial estate এর প্রায় ২৫ লক্ষ টাকা নষ্ট হয়েছে। সরকারের কসে আমার আবেদন যেন অবিলম্বে তদন্ত করা হয়। শুধু আত্মীয়তার খাতিরে অথবা মন্ত্রীর সংক্ষেপে যোগাযোগ থাকার জন্য অফিসারকে রেহাই দিলে চলবেনা। মনে রাখতে হবে যে এই ক্ষতির জন্য আজ বদরপুর Industrial estate এর দরজা প্রায় বন্ধ হয়ে গেছে। মনে রাখতে হবে এই চরকারকে যে এই estate এর জন্য একটি পয়সাও রাজ্য সরকারের তহবিল থেকে আসে নাই। এই সমস্ত অর্থ কেন্দ্রীয় সরকারের দেওয়া তাই সরকারের কাছে আমার আবেদন যে Badarpur Industrial estate এর জন্য তদন্ত করা হবে এবং প্রকৃত অপরাধীকে দণ্ডিত করা হবে। এবং শিল্পনগরীকে রক্ষা করার উপযুক্ত ব্যবস্থা অবলম্বন করা হবে।

অধ্যক্ষ মহোদয়, স্বাস্থ্য বিভাগ সম্বন্ধে বলতে গিয়ে আমি ১৪ জন উদ্বাস্তু ডাক্তারের কথা বলবো। স্বাস্থ্যমন্ত্রীর কাছে আমার আবেদন যে এই ১৪ জন ডাক্তারকে যেন ডিব্রুগড় অথবা গোহাটি Medical College এ বর্তমান বৎসরে প্রবেশ দিয়ে Condensed Course এ শিক্ষা দেওয়া হয়। কেন্দ্রীয় সরকারে সিদ্ধান্ত অনুযায়ী প্রত্যেক চিকিৎসকে M.B. B.S. ডিগ্রী গ্রহণ করতে হবে। দুঃভাগ্যবশত এই ডাক্তার গণ উর্দ্ধাস্ত বলে আসাম রাজ্য সরকার একের এক চীতবাগ, সমবেদনাহীন। কত টাকাই তো নষ্ট হচ্ছে। কত লক্ষ লক্ষ টাকাই তো তহনছ হচ্ছে এই তো যে দিন এই সদনে সমবায় বিভাগের কয়েক লক্ষ টাকা লুণ্ঠনের জীবিত সোনা গল। আর এই ১৪ টা সাতানকে জীবনে প্রতিষ্ঠিত করবার জন্য কি কিছু টাকা খরচ করা যায় না?

Shri Kamakhya Prasad Tripathi : শেষ তারিখ কখন?

Shri Rothindra Nath Sen : May 1970. মাননীয় অধ্যক্ষ মহোদয় আমরা আশা করবো এই উদ্বাস্তু ডাক্তারদের জন্য যেন অবিলম্বে ব্যবস্থা গ্রহণ করে তাদেরকে শিক্ষা লাভের সুযোগ দেওয়া হয়। সব জাতিকে যেন সমান সুযোগ দেওয়া হয়। তাদের ন্যায় অধিকারকে যেন হত্যা না করা হয়। দেশ থেকে জাতি জাতি বড় জাতির উন্নতি হলেই তবে দেশের উন্নতি। প্রত্যেক জাতিকে জাগতে দেওয়াই প্রত্যেক সরকারের পবিত্র কর্তব্য। তাই না যুগে যুগে এই মহান

পবিত্র দেশে বহু নেতাগন বহু মনীষীগন এই কথা প্রমাণিত করে গেছেন। তাই মাননীয় সদস্যদেয় কাছে; এবং সরকারের কাছে আমার আবেদন কোন অত্যাচার নয় কোন নিপীড়ন না। অতি মানবীক পথ পরিক্রমাই হউক এই সরকারের আদর্শ। কবির গীতি স্মরণ করণ —

ভগবান, তুমি যুগে যুগে দূত পাঠায়েছ বারে বারে,
দয়াহীন সংসারে।

তারা বলে গেল ক্ষমা করো মনে

বলে গেলো ভালবাসো,

অন্তর হতে বিদেব বিষ গলো।

বরনীয় তারা স্মরণীয় তারা, তবু

আজি দুর্দিনে ফিরানু তাদের র্যর্থ নমস্কারে।

Shrimati Lily Sengupta : মাননীয় অধ্যক্ষ মহোদয়; সমগ্র দেশের এটা অস্থির রাজনৈতিক অবস্থার সময়ত অসম পুনর গঠন, অসম নাগালেণ্ড সীমা পরিস্থিতি, অনুপ্রবেশ, অসমত দ্বিতীয় তেল শোধনাগার স্থাপন ইত্যাদি কঠিন সমস্যাই যি উদ্বেজনার সৃষ্টি হৈছে, সেই অবস্থাত আমাৰ দেশৰ সকলো রাজনৈতিক নেতৃবর্গৰ লগত, প্রত্যেকটো সমস্যাৰ সমাধানৰ কাৰণে অসম চৰকাৰে অসীম ধৈৰ্য্য সহকাৰে সম্পূৰ্ণ গণতান্ত্ৰিক ভাৱে কেন্দ্ৰীয় চৰকাৰক মধ্যস্থ কৰি আলোচনা বিলোচনা কৰি অসমৰ আইন শৃঙ্খলা বলবৎ বখাটো সচাকৈয়ে প্ৰশংসাৰ কথা। আমাৰ এই সমস্যাবিলাক অতি কঠিন সমস্যা, ৰাজ্যপাল মহোদয়েও তেখেতৰ ভাষণত উল্লেখ কৰিছে যে এই সমস্যা-বোৰ ক্ৰমে সমাধানৰ পথত আগবাঢ়িছে। আমি আশা কৰো এই সমস্যাবোৰ অতি সোনকালে সমাধান হব আৰু কিছু সমাধানৰ পথত দেখিবলৈ পাইছো। ৰাজ্যপাল মহোদয়েও গুৰুভাৱে উদ্যোগ আৰু নিয়োগৰ ক্ষেত্ৰত গুৰুত্ব দিয়াৰ কাৰণে ধন্যবাদ জনাইছো। ইয়াত নতুন শিল্প স্থাপনৰ কথা কোৱা হৈছে। বোকা-জান, যোগীঘোপা আৰু নামৰূপত, আৰু সেইদৰে স্থানীয় উদ্যোগপতি সকলে যাতে উদ্যোগ প্ৰতিষ্ঠা কৰিব পাৰে তাৰ কাৰণে প্ৰধান যি অভাৱ সেই পুঁজিৰ অভাৱ দূৰ কৰিবৰ কাৰণে এটা guarantee ঙ্গাচনি কৰা হৈছে আৰু শিল্প-মন্ত্ৰী মহোদয়ে তাৰ ওপৰত এই সদনত সিদিনা এই সদনত guaranty আচ-

নিৰ বিল দাঙি ধৰিছে। অকল সেই আচনিৰ দ্বাৰা শিল্প প্ৰতিষ্ঠা হব বুলি মই নাভাৰো লগতে যোগ্যতা আৰু অৰ্হতা সম্পন্নলোকৰ প্ৰয়োজন হব আৰু লগে লগে আমাৰ চৰকাৰ আমাৰ যিসকল নিবহুৱা লোক আছে তেওঁলোকৰ নিয়োগৰ কাৰণে যাতে guaranty থাকে তাকো চাব লাগিব। ক্ষুদ্ৰ শিল্প বা বৃহৎ শিল্প সম্পৰ্কে কিছু কথা কোৱা হৈছে। আমাৰ পূৰণি যি বিলাক শিল্প যেনে : চাহশিল্প ক্ৰমে বেয়াৰ ফালে গৈছে বুলি মাননীয় ৰাজ্যপাল মহোদয়ে উদ্বেগ প্ৰকাশ কৰিছে, আৰু এফালে ৰাজ্যপাল মহোদয়ে প্ৰশংসা কৰিছে এই শিল্পইহে বিদেশী মুদ্ৰা অৰ্জন কৰিছে। আৰু এই শিল্পক পুনৰ জীৱিত কৰিব লাগে কিন্তু, শিল্পক পুনৰ জীৱিত কৰাৰ ইচ্ছা মই একো দেখা নাই। বৰনছ অলপতে যিটো Excise duty নিৰ্দ্ধাৰণ কৰা হৈছে তাৰ দ্বাৰা চাহ শিল্পক অন্যায় কৰা হৈছে, অৰ্থ নৈতিক অৱস্থাত হেচা পৰিব বুলি মই ভাবো কাৰণ এই Excise duty ত বৰ্দ্ধিত 58 পইচাকৈ শিল্পই কৰ দিব লাগিব। অন্যান্য শিল্প বিলাকৰ মাজত Oil India, Gas আদি শিল্প প্ৰতিষ্ঠানৰ কাৰণে আমাৰ খেতিয়ক সকলে নিজৰ মাটি দিলে বহু আশাৰে, অসমৰ উন্নয়ন কাৰণে, কিন্তু এই শিল্পৰ লগত জনসম্পৰ্ক ভাল নহয় কিয় কাৰণ ? স্থানীয় লোকৰ নিয়োগৰ ক্ষেত্ৰত মাত্ৰ হতাশা হে দেখা যায় অথচ তাত আমাৰ মধ্যবিত্ত স্থানীয় মানুহ বিলাকৰ নিয়োগ হোৱা নাই বা তাত চাকৰিৰ কোনো ব্যৱস্থা নাই। কাৰণ এই শিল্প বিলাকৰ নিয়োগৰ ক্ষেত্ৰত চৰকাৰৰ কোনো স্পষ্ট নীতি নাই, তোষামোদ আৰু বেকিং হে আছে। যদি স্পষ্ট নীতি লোৱা নহয় তেন্তে শিল্পবিলাকত নিয়োগৰ কোনো সম্ভাৱনা নেদেখো আমাৰ যুৱকসকল ক্ৰমে, বৰ হতাশ হৈছে আৰু এই বিলাক কাৰণতেই আমাৰ ভিতৰত যি ভাল ভাৱ আছে সেই ভাৱ নষ্ট হব, বুলি মোৰ আশঙ্কা, আৰু বাৰে বাৰে ঘটনা সংঘটিত হোৱাৰ সম্ভাৱনা থাকে। সেই কাৰণেই শিল্প বিলাকৰ নিয়োগৰ ক্ষেত্ৰত চৰকাৰে স্পষ্ট নীতি লব লাগে। তাৰ পিছত আমাৰ Employment Exchange পৰা নিবহুৱা সকলে ভাল সেৱা পাইছে। কিন্তু এই Employment Exchange ৰ আইন সীমাবদ্ধ। আইনত আছে Recruitment ৰ, Supervisory cell, Research Cell, enforcement Cell হব লাগে, হোৱা নাই, এই Research cell ৰ, জনশক্তিক আৰ্থ vocational guidance দিয়া ইত্যাদি, কাৰ্যকাৰী

হোৱা নাই, গতিকে এই আইন সংশোধন কৰা প্ৰয়োজন, জনশক্তিৰ প্ৰকৃত ব্যৱহাৰ উপায়ৰ কোনো বিছাৰ্চৰ ব্যৱস্থা নাই।

আজি আমাৰ তিনিটা পৰিকল্পনা পাৰ লৈ গল। এই তিনিটা পৰিকল্পনা পাৰ হৈ যোৱাৰ পাচত আমাৰ জন শক্তিৰ যিটো Research সেইটো ব্যৱহাৰ কৰিবলৈ প্ৰস্তুত কৰিব লাগে আৰু তাৰ কাৰণে Employment Exchange ৰ research Cell এ ভালকৈ কাম কৰিব লাগে।

আমাৰ শিক্ষা ব্যৱস্থাত, I.T.I., পলিটেকনিকেল আদিৰ দৰে কাৰিকৰী শিক্ষাৰ ব্যৱস্থা, কাৰ্য্যকৰী পাঠ্যক্ৰম কৰিব পাৰিলে পৰিবৰ্তন হব লাগে, পৰিস্থিতিৰ পৰিবৰ্তনৰ লগত আৰু তাৰদ্বাৰায় বহুত মানুহক সহায় কৰিব পৰা যাব। আমাৰ দেশত প্ৰয়োজনীয় ভিত্তিত কাৰিকৰী শিক্ষাৰ ব্যৱস্থা উন্নত কৰিব লাগে। আমাৰ Employment Exchange ৰ আইন পৰিবৰ্তন কৰি, প্ৰয়োজন হলে কেন্দ্ৰীয় চৰকাৰৰ লগত আলোচনা কৰি, Employment Exchange ৰ আইন সংশোধন কৰিব লাগে।

তাৰ পাচত, আমি যদি গাৱলীয়া অৰ্থনীতিলৈ চাও, তেনেহলে তাত আমি দেখিম, আমাৰ গাৱলীয়া অঞ্চলত কৃষকৰ মান উন্নতি হৈছে। অৱশ্যে এইটো কথা সঁচা যে, কৃষিত যথেষ্ট উন্নতি হৈছে। কৃষিৰ ভিতৰত খাদ্য শস্য যেনে—ধান আমাৰ যথেষ্ট পৰিমাণে উন্নত হৈছে। কৃষক সকলৰ সুবিধাৰ কাৰণে, এই দুখীয়া কৃষক সকলৰ উন্নতিৰ কাৰণে ধানৰ যাতে উচিত মূল্য বাহাল থাকে প্ৰয়োজন হলে এই বেচা কিনা সমিতি বিলাকৰ আইন সংশোধন কৰি হলেও উচিত মূল্য নিৰ্দ্ধাৰন কৰি সেই মূল্য স্থিৰে ৰাখিব পাৰিলে কৃষক সকলে সুবিধা পাব। এই ধানৰ উৎপাদন বৃদ্ধি কৰিবলৈ হলে তাৰ কিছুমান আনুসঙ্গিক বস্তুৰ প্ৰয়োজন। যেনে সাৰ। এই সাৰৰ ব্যবহাৰ সম্পৰ্কে পঞ্চায়ত বিলাকৰ দ্বাৰা যি বহুল প্ৰচাৰ হব লাগে তেনে ধৰনৰ প্ৰচাৰ হোৱা নাই। এই সাৰৰ যথেষ্ট যোগান ধৰিব পাৰিলে আমাৰ দেশতো ধানৰ দ্ৰুত প্ৰচুৰ ঘোঁহৰ খেতি কৰিব পৰা যাব। আমাৰ আৰু এটা কথা হৈছে, এই কৃষক সকলে যিখিনি সুবিধা পঞ্চায়তৰ পৰা পাব লাগে সেইখিনি পোৱা নাই ; এই কথা চৰকাৰে জানিও কেনেকৈ কাণসাৰ নকৰি বহি থাকে কব নোৱাৰো। এই বিলাক কাৰণত কিছুমান ঠাইত সংকট হৈছে। আমাৰ বাজেটৰ পৰা যিমান টকা পঞ্চায়ত বিলাকক দিয়া

হয় তাৰ শতকৰা ৭৫ ভাগ কৃষিৰ কাৰণে খৰচ কৰিব লাগে। এইটো এটা নীতি কৰি দিব লাগে। কাৰিকৰী শিক্ষা কৃষক সকলৰ কাৰণে ব্যৱস্থা কৰিব লাগে। তেহে কৃষক সকলে কৃষিত উন্নতি কৰিব পাৰিব।

আমাৰ অসমত অতি পুৰণি পৰম্পৰাগত এটা Industry আছে সেইটো হৈছে 'বয়ন'। দুখৰ বিষয় আমাৰ ৰাজ্যপালৰ ভাষণত এই বয়নৰ কথা সৰু আখৰে লিখিছে। মহিলা সকলৰ কাৰণে এইটো এটা অপৰিহাৰ্য্য শিল্প।

Shri Rathindra Nath Sen : On a point of order, Sir, Generally our most respected and beloved women folk are being governed, assisted, helped, nursed and nourished by the male folk and so we did not mention them.

Shrimati Lily Sengupta : উপাধ্যক্ষ মহোদয়, ক্ষুদ্ৰ শিল্পৰ ক্ষেত্ৰত শ্ৰীদুৰ্গেশ্বৰ শইকীয়াই কৈ গৈছে যে কাৰীকৰ সকলৰ দৰমহাৰ মান বেয়াকৈ নিদ্ধাৰিত কৰা হৈছে। “এই শিল্পবোৰ কাৰীকৰক কাৰীকৰী বিদ্যাৰ মানত দৰমহা দিয়াৰ ব্যবস্থা কৰা নাই, এই কথা আশ্চৰ্য কও। এই শিল্পটোৰ কাৰণে আমাৰ আটাইতকৈ যিটো প্ৰয়োজনীয় সামগ্ৰী (কেচামাল) সুতা, এই সুতা যোগানত একেবাৰে ব্যৰ্থ হৈছে। আমাৰ অসমত দুটা মিল আছে—এটা তেজপুৰ চাৰিআলিত আৰু আনটো জাগিৰোদত। আমাৰ অসমত প্ৰতি জিলাত প্ৰায় একলাখ তাতশাল আছে বুলি চৰকাৰী Report ত দেখিবলৈ পাইছো। এই তাতশাল বিলাকত যিখিনি সুতাৰ প্ৰয়োজন হয় সেই পৰিমাণৰ সুতাৰ যোগান দিয়া নাই। সুতাৰ যোগান নিদিলে শিপিনী বিলাকে কেনেকৈ কাম কৰিব। এই সুতা বাহিৰৰ পৰা double দাম দি আনিব লগা হয়। উৎপাদনৰ খৰছ, আৰু খাটনীৰ বজাৰৰ দৰৰ পৰা বেছি হয় গতিকে এই শিল্প ক্ৰমেই বিলোপ হব খৰিছে ইয়াৰ দ্বাৰা যে বহু পৰিয়ালে দৰিদ্ৰতাৰ পৰা মুক্তি পাব পাৰে নিয়োগৰ প্ৰচুৰ উপায় এইদৰেই অবহেলিত হৈছে। এই Industry টোৰ উন্নতি সাধন কৰিব খুজিলে উন্নত খৰণৰ সুতাৰ যোগান দিব লাগিব। আজি এইটো অৱস্থাত পৰিণত হৈছে যে মাৰকেটিং চচাইটি আৰু মাৰকেটিং কমিচন' এই দুয়োটাৰ মাজত কাৰো লগত কাৰো সম্পৰ্ক নাই। এই কথা মই চৰকাৰক ভালকৈ চাবলৈ কৈছো যে মহিলাৰ নিযুক্তিৰ কাৰণে ভাল ব্যবস্থা কৰিব লাগে। আমাৰ মহিলা সকলক এইদৰে চৰকাৰে অনাদৰ কৰাৰ

যুক্তি নাই। মহিলা সকলকো পুৰুষৰ লগত নিযুক্তিয়েই হওক বা অন্য ক্ষেত্ৰ-তেই হওক সমান সুবিধা আৰু সমান অধিকাৰ পাব লাগে। মহিলা সমিতি বিলাকৰ অৱস্থাৰ কথা কবলৈ মোৰ বেয়া লাগে। কিবা অনুস্থানৰ 'গ্ৰান্ট' সংক্ৰান্তৰ কথা কাবোৰৰ আগত কবলৈ গলে বা বিচাৰি গলে তেখেত সকলে কয়, 'ইমান দিন' 'সিমান দিন' ইমান দিলে হবনে সিমান দিলে হবনে' ইত্যাদি কথা। আমি যেন কিবা show কৰিবৰ বাবেহে পইচা বিচাৰি আহিছো। এই Plan—estimate কৰি যদি ৫০০ টকা বিচাৰি যাও তেখেত সকলে কব ২০০ টকা দিলে হব নে? কিছু কোৱামেলা—ধৰাধৰি কৰিলেহে ২৫০ টকা মান হয়গৈ। আজি ২২ বছৰৰ পাচতো এই মহিলা সকলৰ কাৰণে চৰকাৰৰ ভাল আস্থা আছে বুলি ভাবিব নোৱাৰো। মই এই কাৰণেই এই কথাবিলাক উল্লেখ কৰিব লগীয়া হৈছে যে আমাৰ যিটো Industry Department আছে, আৰু যিটো বয়ন বিভাগ আছে, এই দুয়োটা বিভাগে ক্ষুদ্ৰ শিল্প কৰিবলৈ, গৃহ শিল্প কৰিবলৈ একো ইন্ধন নোযোগায়। আমাৰ যি বিলাক ক্ষুদ্ৰ শিল্প, ঘৰুৱা শিল্প আছে, সেই বিলাকক পোন পতিয়া ভাৱে সহায় কৰিব লাগে আৰু সেই বিলাকৰ উন্নতিৰ কাৰণে যথেষ্ট মনোযোগ guidance দিব লাগে। আমাৰ চৰকাৰে কি plan Estimate কৰিছে কব নোৱাৰো। কিন্তু আজি ২০ বছৰ ধৰি বাজেটত টকা ধৰা স্বত্বেও এই মহিলা সকলৰ একো উন্নতি হোৱা নাই।

আমাৰ মহিলা সকলে তাঁতৰ কাম কৰে, আনকি কলেজত শিক্ষকতা কৰাৰো অৰ্হতা হৈছে আৰু চৰকাৰেও কৈ আছে যে পুৰুষৰ অনুপাতে মহিলাকো শিক্ষাৰ ব্যৱস্থা কৰি দিব লাগে কিন্তু কাৰ্য্যত: সেই বিলাক কিয় হোৱা নাই। ভাবি নাপাও। সেই কাৰণেই মই কও যে মহিলা সকলকো পুৰুষৰ লগতে সমান ভাৱে ব্যৱহাৰ কৰিব লাগে।

মহিলা সকলক Neglect কৰিছে বুলি মই কয়। কাৰণ আমাৰ মেডিকেল কলেজ বিলাকত Medical council ৰ recommendation ৰ report মতে কিমান বিচনাৰ কাৰণে কিমান নাৰ্চৰ নিযুক্তি দিব লাগে, সেই দৰে "বেছিও" কৰি দিয়া আছে। এই দৰে নাৰ্চক নিযুক্তি নিদিয়াৰ কথা কলে কয় যে সেই মতে নিযুক্তি দিবলৈ গলে বহুত টকা দিব লাগিব। কিন্তু পঞ্চায়ত বিলাকক ইমান টকা কিয় দিছে? যত মানুহ তৈয়াৰ কৰিব লাগে যেনে লৰা-ছোৱালীৰ

ক্লাচ আৰ্ট শিক্কা আৰ্ট আদি, যত মহিলাই কাম কৰি ভাত মোকোলাৰ পাৰে সেই বিলাকত Demand থকা স্বত্বেও টকা ধৰা হোৱা নাই। মহিলা সকলৰ Training ৰ কথা উল্লেখ কৰিছো এই কাৰণেই যে ভাল Training পালে মহিলা সকলেও ভাল কাম কৰিব পাৰিব। মানুহ মাত্ৰেই ভালকে বিচাৰে তেওঁলোকেও ভাল শিক্ষা বিচাৰে, ভাল চৰ্ছা বিচাৰে, টাউনত থাকিবলৈ বিচাৰে। নাৰ্চৰ Training ৰ কাৰণে দৰখাস্ত কৰিবলৈ বিচাৰিলে তাৰ সামান্য Form খনো চিন্তিব পৰা নিব লাগে! অন্য অন্য ট্ৰেনিংৰ ফৰ্ম নেলাগে খৰবেই নেপায় ফলত গাৱৰ ছোৱালী বিলাকে এই Training ৰ সুবিধা নাপায়। মূল কথা হল ক্ষুদ্ৰ আৰু বৃহৎ এই দুয়োটা শিল্পকে বিভক্ত কৰি যিবিলাক দুখীয়া মানুহ গাৱত থাকে তেওঁলোকক সা-সুবিধা দিব লাগে। আৰু তেওঁলোকৰ Demand fulfill কৰিব লাগে। এই বিষয়ে চৰকাৰক অনুৰোধ কৰি মোৰ বক্তব্য সামৰিলো।

Shri Soneswar Bora : মাননীয় উপাধ্যক্ষ মহোদয়, অসম বুৰঞ্জীৰ বিষয়ে অসমৰ ৰাজ্যপাল ডাঙৰীয়া আৰু অসম চৰকাৰে অসমৰ এই পুৰণিকলীয়া ইতিহাস অৱজ্ঞা কৰাৰ কাৰণে মই বৰ দুখ প্ৰকাশ কৰিছোঁ। নীতি বচনত থকা ‘একস্বামীৰ দুই নাৰী’ৰ যি অৱস্থা, আজি আমাৰ ৰাজ্যপালৰো সেই একে অৱস্থা। “নিজৰ নাক কাটি সতিনীৰ যাত্ৰা ভঙ্গ” কৰাৰ নিচিনাকৈ অসম বিধান সভাৰ এই অধিবেশনত ৰাজ্যপাল ডাঙৰীয়াই বুৰঞ্জীৰ এক নতুন অধ্যায় সূচনা হোৱাৰ সময় বুলি আভাস দিছে যদিও অসমৰ আচল মেপখন এবাৰ চকুফুৰাই চালেই চৰকাৰৰ কৃতিত্ব দেখিবলৈ পোৱা যাব।

উপাধ্যক্ষ মহোদয়, ই বহুত দিনৰ কথা নহয়, অলপ দিনৰ ভিতৰতেই এডোখৰ ছেডোখৰ কৈ অসমৰ পৰা নেকা আঁতৰি গল নগাপাহাৰ গুচি গল আৰু খাছীয়া জয়ন্তীয়া পাহাৰো ফালৰি কাটিলে, সৰ্বশেষত মোৰ ভাষনৰ যোগেদি দাবী-জনাই অসমতো নতুন চৰকাৰ ঘোষনা কৰিবলৈ মই সকলোকে আহ্বান কৰিলোঁ। তদুপৰি বোধহয় অসমে সময়ৰ মূৰতহে ভাবিব পাৰিব যে অসমৰ ভবিষ্যত কি হব? আজি এই বিৰাট সমস্যাৰ কথা মই সদনৰ মজিয়াত বাৰে বাৰে সকিয়াই দিছোঁ।

এই চৰকাৰৰ বিধানমতে অসমৰ বিভিন্ন স্কুল কলেজত যিখন অসমৰ মেপ আজি বখা হৈছে, সেই মেপখনত এটা বিৰাট ভুল চিহ্ন অঙ্কিত কৰা হৈছে। মণিপুৰ ত্ৰিপুৰা আৰু নগাপাহাৰক লৈ ভূগোলৰ যিটো মানচিত্ৰ সেই মানচিত্ৰ

খনকে লৈ অসমৰ সকলো ল'ৰা ছোৱালীয়ে সকলো কালৰ পৰাই আৰম্ভ কৰি যি শিক্ষা লৈছে, সেই শিক্ষা এটা বিৰাট্‌ দুৰ্যোগ আৰু অব্যাহত শিক্ষা। এই শিক্ষা অসমৰ বাহিৰে কি উদ্দেশ্যে লৈছে মই ক'ব নোৱাৰো। কিন্তু এই শিক্ষা অসমৰ এখন ভাল মেপ লৈ স্কুল কলেজৰ পাঠ্য পুথিৰ জৰিয়তে সুকীয়াকৈ দাঙি ধৰা হৈছে। এই মেপখনত আমাৰ অসমৰ মাত্ৰ চিত্ৰটো ক'ত কেনেকৈ আৰু কেতিয়া অঙ্কিত হ'ল অসমৰ বাহিৰে তাক ক'ব নোৱাৰো। আজি এই চৰকাৰে যিটো কাগজত অসমৰ চাৰিসীমা অঙ্কিত কৰি দেখুৱাইছে সেই কাগজখনত আজি শুধুৰাই ল'ব লাগে।

তদুপৰি এই সদনৰ মজিয়াতে অসমৰ ৰাজহ মন্ত্ৰীক ১৯২৫ চনৰ পৰামৰ্শ অনুযায়ী শিৱসাগৰৰ কিছুমান অঞ্চল ৰক্ষা কৰিব লাগে বুলি অনেকবাৰ বক্তৃতা দিও পতিয়ন নিয়াব নোৱাৰিলোঁ। ১৯২৫ চনত শিৱসাগৰ জিলাৰ ডিমাপুৰ অঞ্চল নগাপাহাৰৰ অন্তৰ্ভুক্ত হয়। কিন্তু ডিমাপুৰ কোনো দিনে নগাপাহাৰৰ লগত নাছিল আৰু আমাৰ চৰকাৰে শিৱসাগৰ জিলা আৰু নগাপাহাৰ জিলাৰ সীমা ৰক্ষা কৰিম বুলি অনেকবাৰ কৈছিল যদিও নগা ৰাজ্য প্ৰতিষ্ঠা হোৱাৰ লগে লগে বুৰঞ্জীৰ পৰম্পৰাগত ভাবে কেন্দ্ৰীয় চৰকাৰে জোৰকৈ কোৱামতে অসম চৰকাৰে ডিমাপুৰক নগাৰাজ্যক চমজাই দিয়ে। মহাভাৰতৰ যুগৰে শৰা ডিমাপুৰ পূৰ্বৰ কছাৰীৰাজ্যৰ অন্তৰ্ভুক্ত আছিল আৰু তাৰ বাহিৰে এতিয়া নগা জনসাধাৰণৰ লগত থাকিবলৈ নিবিচাৰে যি ৰাজ্য এই নগা পাহাৰৰ নামনিত আছিল, সেই কছাৰী-ৰাজ্যৰ একাংশ ডিমাপুৰক বিনা কাৰণতে অসম চৰকাৰে নগাৰাজ্যক শোধ্যাই দিয়ে। মই আজি জোৰেৰে দাবী কৰিছোঁ ডিমাপুৰ নগাৰাজ্যৰ পৰা মুক্ত কৰি অসমৰ লগত পুনৰ চামিল কৰিব লাগে।

Shri Mahendra Mohan Choudhury : ডিমাপুৰ অঞ্চল ১৯২৫ চনৰ আগতে নগাপাহাৰ জিলাৰ অন্তৰ্ভুক্ত হ'ল। এই কথা মাননীয় সদস্যই জনা উচিত।

Shri Soneswar Bora : ১৯২৫ চনৰ আগতেই হ'ব পাৰে আৰু ১৯২৫ চনতেই মোৰ জন্ম। সেই তেতিয়াৰ পৰাই, অৰ্থাৎ সকলো কালৰ পৰাই অসমৰ বুৰঞ্জী অসমৰ ভূগোল আওৰাই আহিছে। এতিয়াও বুৰঞ্জীৰ পাঠ মেলিলেই পাব যে ডিমাপুৰ শিৱসাগৰ জিলাৰ অন্তৰ্ভুক্ত ঠাই আছিল। গতিকে ডিমাপুৰ নগাপাহাৰৰ পৰা কাটি আনি অতি সোনকালে অসমৰ লগত লগ লগাই দিবলৈ

মই জোৰেৰে দাবী কৰিছোঁ। আজি ডিমাপুৰৰ সকলো বাসিন্দাই কৈ আছে যে ডিমাপুৰ অঞ্চলটো অসমৰ ভিতৰলৈ আনিব লাগে। কাৰণ আজিও নগা পাহাৰৰ সীমানা মতে নগা লোকসকলে কাকৈ, দিচৈ Valley ইত্যাদি ঠাইত বে-দখল চলাই আছে। এডোখৰ ছডোখৰকৈ নগাৰ বে-দখল ক্ৰমাৎ বৃদ্ধি পাই আহিছে। কিন্তু আমাৰ চৰকাৰে এই নগা বিলাকক উচ্ছেদ কৰিব নোৱাৰাটো বৰ দুখৰ কথা।

এই বিধান সভাৰ মজিয়াতে মই এনেবোৰ বক্তৃতা দিছোঁ যে নগা সীমান্তৰ দৈয়াং বিজাৰ্ভটোৰ প্ৰায় চাৰি-পাঁচ হেজাৰ পৰিয়ালে আজি বহু বছৰ ধৰি দখল কৰি ৰাখিছে আৰু সেই মানুহ বিলাকে বে-দখল কৰি থকাৰ কাৰণে নগাই আহি সেই অঞ্চলত সোমাবহি পৰা নাই। সেই মানুহ বিলাকেই আজি অসমৰ জনাজাত দৈয়াং বিজাৰ্ভ ৰক্ষা কৰি আছে। অৱশ্যে এটা কথা দৈয়াং বিজাৰ্ভৰ গমাবিগুৰি নামে যি ডোখৰ ঠাই আছে, সেই ঠাইতে থাকি কোনোবা গোহাঁই নামে Beat Officer এজনে বিজাৰ্ভটো ৰাখি আছিল। কিন্তু দূৰ্ভাগ্য বশতঃ সেই Beat Officer জনক নগাই ধৰি নি বন্দি কৰে।

অন্যফালে আমাৰ চৰকাৰে অসমৰ মাটি বুলি জনাজাত দৈয়াং বিজাৰ্ভত দখল কৰি “বিজাৰ্ভ ৰক্ষক” হিচাবে থকা চাৰি পাঁচশ মানুহক ধৰি নি বে-দখল কাৰীৰ অভিযোগত অভিযুক্ত কৰে আৰু সেই মানুহবোৰক তাৰ পৰা উচ্ছেদ কৰে। কিন্তু নগা বে-দখলকাৰীক হলে অসম চৰকাৰে উচ্ছেদ কৰিব নোৱাৰে।

সেইদৰে উত্তৰ সীমান্তৰ সমস্যা বিলাকো অসম চৰকাৰে সমাধান কৰিব পৰা নাই। দৰং জিলাৰ উত্তৰ অংশত হোগ্ৰাজুলি আদি বিজাৰ্ভত মাটি দখল কৰা মাটিহীন খেতিয়কক নিৰ্মমভাৱে উচ্ছেদ কৰিছে। কিন্তু ভূটিয়া বিলাকে ২০০ কিলোমিটাৰ আহি অসমৰ সীমান্তবাসী কছাৰী অঞ্চলৰ পৰা লাখে লাখে খাজনা আদায় কৰি লৈ যায়। ঠিক একে ধৰনেই নগা বিলাকো তিনি চাৰি মাইল নামি আহি আমাৰ বাইজৰ বহুতৰে পৰা খাজনা আদায় কৰি নি আছে। অসম চৰকাৰে অসমৰ মাটি ৰক্ষা কৰিব পৰা নাই।

তাৰ পাছত ৰাজ্যপালৰ ভাষণত শিক্ষাৰ সম্বন্ধে কিছু কথা উল্লেখ আছে। কিন্তু চৰকাৰে আজিলৈকে শিক্ষাৰ ক্ষেত্ৰত কোনো পৰিবৰ্তন আনিব নোৱাৰাটো বৰ দুখ লগা কথা। শিক্ষাৰ উদ্দেশ্য ব্যাখ্যা কৰি কেনেকৈ সন্তুষ্ট লাভ কৰিছে মই কব নোৱাৰোঁ। কিন্তু এই চৰকাৰ নাথাকিলেই আমি বিকল্প চৰকাৰ গঠন কৰি ক্ষীপ্ৰ-

গতিত শিক্ষা নীতিৰ আমোল পৰিবৰ্তন সাধিম। মই এইখিনিতে এটা কথা কওঁ যে আজি চৰকাৰে গনতন্ত্ৰৰ নামলৈ শিক্ষাক অধঃপতনে নিয়াৰ ধৰিছে। গনতন্ত্ৰক বক্ষা কৰিবলৈ হলে প্ৰত্যেক মানুহকে শিক্ষিত কৰি তুলিব লাগিব আৰু উচ্চ আদৰ্শৰে শিক্ষানীতি গঠন কৰিব লাগিব। কিন্তু অৰ্দ্ধশিক্ষিত বা অশিক্ষিত মনো-ভাৱেৰে গনতন্ত্ৰ বক্ষা কৰা অসম্ভৱ।

তাৰ পাছত মই সমাজবাদৰ কথা কওঁ যে চাহ বাগিছাৰ মাজত থকা ল'ৰা ছোৱালীৰ কাৰণে শিক্ষাৰ কোনো ব্যৱস্থাকেই কৰা নাই। চাহ বাগানত থকা মজতুৰ সকলৰ ল'ৰাছোৱালীৰ কাৰণে বিশেষকৈ চাহশিল্পৰ নীতি, Factory আৰু যান্ত্ৰিক শিল্পৰ শিক্ষাৰ কাৰণেও আজি বাগানত বাধ্যতামূলক শিক্ষাৰ ব্যৱস্থা কৰিব লাগে। আজি উত্তৰ লক্ষীমপুৰ, মাজুলী, যোৰহাট, গোলাঘাট, আদি ঠাইৰ গৰা-খহনীয়া বানপ্ৰপীড়িত ভূমিহীন খেতিয়কে যি সকল বৰ্তমান দৈয়াং বিজাৰ্ভত দৰ্খাস্ত কৰি মাটি দখল কৰি আছে, সেই সকলৰ ল'ৰাছোৱালীয়ে জন্মৰে পৰা কি পাপ আছে মই কব নোৱাৰো। কিন্তু আজি সেই ল'ৰাছোৱালী বিলাকক অন্যায্য কৰি শিক্ষাৰ পৰা বঞ্চিত কৰি বখাটো পাপ হৈছে। তেওঁলোকৰ পঢ়াৰ কাৰণে বা তেওঁলোকৰ মানসিক মনোবৃত্তি বিকাশৰ কাৰণে আৰু তেওঁলোকৰ শিক্ষাৰ উন্নতিৰ কাৰণে কোনো ব্যৱস্থাই চৰকাৰে দিয়া নাই। মই এই বিধান সভাৰ মজিয়াতে অনেকবাৰ কৈছোঁ যে তেওঁলোকে পঢ়িবৰ কাৰণে যিটো পঢ়াশালী সজা হৈছে, সেই স্কুলঘৰ বান্ধিবলৈ অনেকবাৰ দৰ্খাস্ত কৰা স্বত্বেও চৰকাৰৰ পৰা এডোখৰ মাটি নেপালে। অৱশেষত উপায় নাপাই তেওঁলোকে যি মাটিত খেতি কৰিছিল, তাতেই কোনোমতে ভেটি তুলি স্কুল ঘৰটো সাজিছে আৰু তাত যি খৰচ হৈছে, সেইটো তেওঁলোকে নিজে বহন কৰিছে। কিন্তু তাকো বহুতবাৰ আবেদন নিবেদন কৰা স্বত্বেও আজি পৰ্য্যন্ত চৰকাৰৰ স্কুলবৰ্ডে কোনো মঞ্জুৰী দিয়া নাই। তেনেকৈ মঞ্জুৰী নোপোৱা স্কুলৰ নাম বিলাক মই গাই দিছোঁ; যেনে — জয়পুখুৰী, বিষ্ণু-পুৰ, কলাই গাওঁ, দীনেশপুৰ, গোলোকপুৰ, কমতাপুৰ, নাৰায়ণপুৰ, বৰ কছাৰীগাওঁ, লালবাহাদুৰ শাস্ত্ৰী, ভকত গাওঁ, পাথৰি, গমাৰিগুৰি, অমৰাপুৰ প্ৰভৃতি এলপি স্কুল সমূহ।

এই স্কুল বিলাকৰ কাৰণে বড়ো কোনো ব্যৱস্থা বা মঞ্জুৰী দিয়া নাই যদিও সেই খেতিয়ক সকলে নিজৰ নিজৰ ল'ৰাছোৱালীক নিজৰ নিজৰ খৰচতেই পঢ়াই আছে।

মই আজি ৰাজহ মন্ত্ৰী মহোদয়ক এই কথা কব খুজিছো তেখেতে অন্ততঃ স্কুল বৰ্ডক এই সুবিধা দিব লাগে যাৰ জৰিয়তে forest village ত বসবাস কৰা ল'ৰা ছোৱালীবোৰে এই সুবিধা পায়। আমি যেতিয়া স্কুলৰ কাৰণে, বাষ্টা পদূলিৰ কাৰণে গইচাৰ কথা কও তেতিয়া আমাৰ চৰকাৰে গইচা নাই বুলি কয়।

ৰাজ্যপালে স্থানীয় ভাবে উদ্যোগপতি সকলৰ পুঁজীৰ অভাবৰ কথা কৈ নতুনকৈ ৰাষ্ট্ৰীয় কৰণ কৰা ১৪টা বেঙ্কৰ পৰা পুঁজী পোৱাৰ আশা কৰিছে। কিন্তু দেশৰ সমুদায় দেশী বিদেশী বেঙ্ক ৰাষ্ট্ৰীয় কৰণ নকৰাকৈ এই আশা কৰাটো চৰকাৰৰ পক্ষে বাতুলতা মাত্ৰ। ভাৰতবৰ্ষৰ ১৪টা বেঙ্ক ৰাষ্ট্ৰীয় কৰণ কৰাৰ উপৰিও আৰু বহুতো বেঙ্ক ৰাষ্ট্ৰীয় কৰণ কৰাৰ কথা কৈছিল। যেনে Life Insurance Corporation ৰ ১২শ কোটি, Industrial finance Corporation of India ৫শ কোটি, Postal Savings ৯শ কোটি, National Savings ১২শ কোটি, Industrial credit Improvement corporation of India ৫শ কোটি টকা, Unit Trust ৫০ কোটি টকা। এইদৰে ৭ হাজাৰ ৫০ কোটি টকা ৰাষ্ট্ৰীয় কৰণ কৰা হৈছিল।

এনেকৈ ৰাষ্ট্ৰীয় কৰণ হোৱা স্বত্বেও সৰ্বসাধাৰণ ৰাইজে তাৰ মুখ দেখিবলৈ নাপালে।

টকা পাব বুলি যদিও ৰাজ্যপালৰ ভাষনত কৈছে আমি পতিয়ন যাব নোৱাৰো। তাৰোপৰি ৰাষ্ট্ৰীয় আয় বঢ়াবৰ বাবে ডিগবৈৰ তেল শোথনাগাৰ ৰাষ্ট্ৰীয়কৰণ কৰি ৰাজ্যখনৰ প্ৰকৃত উন্নয়নৰ কথাও ৰাজ্যপালে কব লাগিছিল। আজি এই ডিগবৈৰ তেল বিদেশী কোম্পানী এটাই ভোগ কৰি আছে। সেই তেল ৰাষ্ট্ৰীয়কৰণ কৰিবৰ কাৰণে অসমৰ ৰাইজে যোৱা ২৩।২।৭০ তাৰিখৰ পৰা সত্যা-গ্ৰহ আন্দোলন আৰম্ভ কৰিছিল। সেই আন্দোলনৰ মুখীয়াল শ্ৰীনিবাৰণ বৰাকে আদি কৰি ১৩ জন মানুহক ২৫ মাৰ্চ লৈ জেলত ৰাখি তিল তিলকৈ শাস্তি দিয়া হৈছিল। এইটো নাম লোৱাও দুখৰ কথা।

(সময়ৰ সঙ্কেত)

উপাধ্যক্ষ মহোদয়, সময় খুউব কম। তথাপি মই এটা বিষয়ে কব

খুজিছো গুৱাহাটীৰ পৰা ডিব্ৰুগড় লৈ যি গাড়ী চলে তাৰ পৰা যথেষ্ট আয় হয় বুলি মই ভাবো। অসমৰ মানুহে বিভিন্ন ব্যৱসায় কৰে। দিনত চাকৰী কৰি ৰাতি গুৱাহাটীৰ পৰা ডিব্ৰুগড়লৈ ডিজেল গাড়ীত অহা যোৱা কৰি ব্যৱসায় বানিজ্য কৰে। গতিকে এই গুৱাহাটী-ডিব্ৰুগড় পথত এখন নৈশ বাছ চলা লাইন ব্যৱস্থা কৰাব সিদ্ধান্ত যেন চৰকাৰে এই বিশাল সভাতে লয়। এইখিনি কৈয়েই মই মোৰ বক্তব্যৰ সামৰণি মাৰিলো।

*Shri Kehoram Hazarika : মাননীয় উপাধ্যক্ষ মহোদয়, ৰাজ্যপালৰ ভাষণ হৈছে আমাৰ ৰাজ্যৰ এটা নীতি নিৰ্দ্ধাৰক ভাষণ। এই ভাষণ পঢ়ি এনে এটা অনুমান হৈছে চৰকাৰৰ যি বিলাক পুৰণা নীতি সেই নীতিৰে যেন ইয়াত পুনৰাবৃত্তি কৰা হৈছে।

উপাধ্যক্ষ মহোদয়, ভাৰত বৰ্ষত কংগ্ৰেছ দুভাগ হৈ Syndicate আৰু Indicate হৈ পৰিছে। যি কাৰণতেই হওক আমাৰ শাসক দলে Indicate ৰ পক্ষ লৈছে বুলি নিজেই ঘোষণা কৰিছে আমি আশা কৰিছিলো চৰকাৰে ইমান দিন চলাই অহা যি জন বিৰুদ্ধ নীতি সেই নীতিৰ পৰিবৰ্তন হ'ব। কিন্তু ৰাজ্যপালৰ ভাষণত চৰকাৰৰ সেই পুৰণা নীতি চলাই থকাৰ যি ফুটা ঢোল সেইটোকে ৰাজ্যপালৰ হাতেদি কোৰাই দিয়া হৈছে। এই কথা সকলোৰে উপলব্ধি কৰে যে কৃষি আমাৰ অৰ্থনীতিৰ মেৰুদণ্ড আৰু কৃষকসকল আমাৰ দেশৰ সূত্ৰ। গতিকে কৃষিৰ যদি উন্নতি কৰিবলগীয়া হয় তেনেহেৰে মাটিৰ যি সংস্কাৰ; ভূমিৰ যি সংস্কাৰ তাক দ্ৰুত গতিত কৰিব লাগিব। যোৱা কেই বছৰৰ ভিতৰত এই সদনত ভূমি সংস্কাৰ সম্পৰ্কে বছৰৰ আলোচনা হৈছিল। আলোচনাৰ পাছত চৰকাৰৰ পক্ষৰ পৰা প্ৰতিশ্ৰুতি দিয়া হৈছিল যে চৰকাৰে দ্ৰুত গতিত ভূমিসংস্কাৰ আৰু মাটিহীন খেতিয়কৰ মাটি বিতৰণৰ যি কাৰ্য্য সেই কাৰ্য্য দ্ৰুত গতিত চলাব। কিন্তু ৰাজ্যপালৰ ভাষণৰ যোগেদি এই কথা পুনৰ কৰ পাৰি যে আগৰ যি মাটি নীতি সেই নীতিৰ একো পৰিবৰ্তন হোৱা নাই। আজি দুমাহমানৰ আগত বৰ্তমান আমাৰ সদনৰ উপদলপতি আৰু মাটি মন্ত্ৰীয়ে তেখেতৰ আলোচনা কৰিলে।

তেখেতে এটা কথা কৈছিল আপোনালোকে বেদখল বন্ধ কৰক। অহা মাৰ্চ মাহৰ ভিতৰত আমি মাটিহীন সমস্যা সমাধান কৰিব পাৰিব।

কিন্তু উপাধ্যক্ষ মহোদয়, মই দুখেৰে সৈতে কব লগা হৈছে যে আজি ২ বছৰ আগতে আমাৰ নগাওঁ জিলাত মাটি বিতৰনৰ উপদেষ্টা সমিটিৰ সদস্য, নগাওঁ জিলাৰ এম, এল, এ, সকল আৰু চৰকাৰৰ মনোনিত সদস্য সকল বহি নখুটিত Central Government এ নিৰ্দ্ধাৰণ কৰি দিয়া Agricultural Land Rehabilitation Scheme কাৰ্য্যকৰী কৰিবৰ কাৰণে ৪৮০ ঘৰ মানুহক মাটি দিবৰ কাৰণে এখন লিষ্ট তৈয়াৰ কৰিছিল। যোৱা বছৰ ৰাজ্য পালৰ ভাষনত কোৱা এটা কথা মোৰ ভালকৈ মনত আছে যে ৪৮০ ঘৰ কৃষি বন্ধুত্বক মাটি দিয়া হৈছে, পুনৰ সংস্থাপন কৰা হৈছে। এই কথাৰ সত্যতা মুঠেই নাই। ৪৮৭০ ঘৰ মানুহৰ যি লিষ্ট সেই লিষ্টৰ ভিতৰত মাত্ৰ ৫০ ঘৰ মানুহ বহুৱা হল। কিন্তু তেওঁলোকক খেতি কৰিবৰ কাৰণে কৃষি ঋণ, গো ঋণ, সজুলি আদিৰ সুবিধা দিয়া নাই। সেই কাৰণে মানুহৰ মাজত হাহাঁকাৰৰ সৃষ্টি হৈছে। তাৰ বাহিৰে মাটি বিতৰনৰ ক্ষেত্ৰত যি খন কমিটি পাতি দিছে তাৰ কথা অলপ আগতে কৈছো। Nagaland Assembly ত সদস্যৰ সংখ্যা যিমান তাতকৈ আমাৰ এই কমিটিৰ সদস্যৰ সংখ্যা বেচি। এখন মিটিং বহিলে কোনো দিনেই তাৰ কাৰ্য্যসূচী শেষ নহয়। ফলত মাটিৰ কাৰণে যি যত্ন কৰিছে সি অচল হৈ পৰিছে। এই-য়েই হৈছে মাটি বিতৰনৰ কথা।

আজি চৰকাৰৰ মাটিৰ ভৰাল চাহবাগান। যি বিলাক বাগানত উদ্বৃত্ত মাটি আছে সেই মাটি সংগ্ৰহ কৰিব লাগে। আজি ৰাজ্যপালৰ ভাষনত ২৥ লাখ একৰ মান চৰনীয়া Reserve ত আৰু গো-চৰনীয়া Reserve পোৱা হৈছে। চাহ বাগানত ১৪ লক্ষ একৰ মাটি আছে। ইয়াৰ ভিতৰত প্ৰায় ঠৈ অংশত চাহ খেতি কৰা হৈছে আৰু বাকী যি মাটি আছে, জমিদাৰী হিচাবে খেতিয়কক দিয়া হৈছে। আৰু এইদৰেই খেতিয়কক শোৱন কৰি আছে। এই কথাও এই সদনত বহুবাৰ আলোচনা হৈছিল যে যি থিনি মাটিত এই কেইবছৰে চাহ খেতি কৰা হ'ল আৰু যিথিনি মাটি বাকী থাকে সেই থিনি খেতিয়কৰ মাজত বিতৰন কৰি দিব লাগে। এইটোৱে চৰকাৰৰ পক্ষকো প্ৰত্যাৰণা কৰিছে। কাৰন চৰকাৰেও এই formula টো স্বীকাৰ কৰি লৈছিল। কিন্তু ৰাজ্যপালৰ ভাষনত এইবাব এইটো

কথা নাই। যি বিলাক Forest Reserve আছে সেইবিলাকত গছ নগজে, অথচ সেইবিলাক খেতিৰ কাৰণে উপযুক্ত। সেই মাটিখিনি তেওঁলোকে আধি দি খেতিয়কক শোষণ কৰি আছে। এই মাটি খিনি খেতিয়কৰ মাজত বিতৰন কৰিব পৰা হ'ব নে নহয় এই কথা ৰাজ্যপালৰ ভাষনত নাই। চৰকাৰে Celling আইন, আধিয়াৰ আইন পাচ কৰিলে, কিন্তু সেইবিলাক কাৰ্য্যকৰী কৰাৰ প্ৰতিশ্ৰুতি দিয়াৰ পাচতো উপাধ্যক্ষ মহোদয় এই প্ৰতিশ্ৰুতি কাগজতে থৈছে।

আজি অসমৰ মূল সমস্যা মাটি সমস্যাৰ কথাত ৰাজ্যপালে তেখেতৰ ভাষনত গুৰুত্ব আৰোপ কৰা নাই। বৰঞ্চ শুনিবলৈ আপুনি দুখ পাব আৰু সকলোৰে জানে আজি দুখীয়া খেতিয়কৰ মাজত মাটি বিতৰন কৰাৰ পৰিবৰ্ত্তে, আজি দুখীয়া খেতিয়কক ভূমিসংস্কাৰৰ জৰিয়তে সকাহ দিয়াৰ পৰিবৰ্ত্তে অসমৰ ইমূৰৰ পৰা সিমূৰলৈ মাটি মন্ত্ৰীয়ে খেতিয়কক উচ্ছেদ কৰি মাটি মন্ত্ৰীৰ ঠাইত উচ্ছেদ মন্ত্ৰীৰ নাম লৈছে। আপোনালোক সকলোৰে জানে যে, আমাৰ নগাৰত এটা Reserve ত প্ৰায় ৩ মাহ আগতে মানুহৰ ঘৰ দুৱাৰ ভাঙি, জুই লগাই উচ্ছেদ কৰিছে। অসমৰ বিভিন্ন Reserve ত আজি এনেকুৱা হৈ আছে। এনেকৈয়ে আজি চৰকাৰে তাণ্ডৰ লীলা চলাইছে। পুলিচৰ দ্বাৰা মাৰ ধৰ কৰোৱা হৈছে ফলত মানুহে ল'ৰা ছোৱালী লৈ তাত থাকিব পৰা নাই। কিন্তু এই কথা ৰাজ্যপালৰ ভাষনত নাই।

তাৰ পাচত আহিব খোজো স্বাস্থ্য সম্পৰ্কে। উপাধ্যক্ষ মহোদয়, আমাৰ নগাৰ জিলাত প্ৰায় ১৩১৪ লাখ মানুহৰ ভিতৰত এটাই মাত্ৰ Subdivison আৰু তাত এখনেই মাত্ৰ Civil Hospital। কিন্তু এইখনৰ অৱস্থা দেখিলে আপুনি চিঃ চিঃ নকৰাকৈ থাকিব নোৱাৰে। তাত গৈ প্ৰসূতি মানুহে মাতৃত্বৰ কাৰণে হাজিৰ হয়, তেওঁলোকক বাৰাণ্ডাতে বিচনাত পেলাই থোৱা হয়। এনেকৈ প্ৰসূতী তিকতা থকাতো সম্ভৱনে? আজি তাৰ শতকৰা ২০।২৫ জন মানুহৰে প্ৰসবৰ সময়ত মৃত্যু হয়। মই এইবোৰ সাধাৰন মানুহৰ অভিজ্ঞতাৰ পৰা কোৱা নাই। মই মোৰ নিজৰ অভিজ্ঞতাৰ পৰাই কওঁ যে, সিদিনা নিজে এজন বেমাৰীৰ কাৰণে চেলাইন কিনি দিবলগা হৈছে। ডাক্তৰে Prescription দিলে, আৰু কলে যে, আমাৰ ইয়াত চেলাইন নাই অমুক Hospital ত আছে তাৰ পৰা আনি দিয়ক। আজি এই বিলাক ঘটনা ঘটি আছে কিন্তু তাৰ Civil-Surgeon এ এই বিলাক কথা

কবই নোৱাৰে। আজি Hospital ৰ বিছনা ডাক্তৰে Vexination ৰ কাৰণে নিজৰ Private কামত ব্যৱহাৰ কৰে আৰু আনহাতে বেমাৰীক বাৰাণ্ডাতে পেলাই থৈছে। আজি এই ধৰনেৰেই স্বাস্থ্য চলিছে।

(voices—vexination মানে কি ?)

পুৰুষৰ বক্ষা কৰন। আজি গাঁৱৰ Dispensary ত ঔষধৰ কথাই নাই ডাক্তৰেই নাই, নাচেই Hospital চলাব লগা হৈছে। Hospital ত কেতিয়াবা এগৰাকী নাৰ্চ থাকে তাকো কেতিয়াবা নাথাকে। এইদৰেই বাইজৰ স্বাস্থ্যৰ অৱনতি ঘটিছে। আমাৰ ল'ৰা বিলাকে ডাক্তৰী পাচ কৰি চাকৰি বিচাৰিছে আনহাতে ডাক্তৰ নাই।

এতিয়া মই শিক্ষা সম্পৰ্কে ক'ব খুজিছো। এই কেইদিন যদি আপুনি D.P.I. অফিচলৈ গৈছে তেতিয়াহলে দেখিব Plains ৰ পৰা শিক্ষক সকল আৰু অন্যান্য মানুহ সকল দলে দলে আহিছে। M.L.A. যাব লাগিব নহলে কাগজৰ পাত এটাও লুটি নহয়। আজি কেবানী এজনৰ ওচৰত গৈ এজন Principal ঘণ্টাৰ পাচত ঘণ্টা ধৰি ঠিয় হৈ থাকিব লাগে। আজি ২১।২২ বছৰৰ ভিতৰত শিক্ষা বিভাগে কি কাম কৰিলে। আমাৰ দেশৰ শিক্ষিত ল'ৰা ছোৱালীৰ শতকৰা সংখ্যা ২৭ জন মাত্ৰ। এতিয়াই শিক্ষা সংকোচনৰ কথাই আমাক আচৰিত কৰিছে। যিহেতু Matriculation আমাৰ শিক্ষাৰ সামান্য মান দণ্ড হিচাবে লোৱা হৈছে। যদি এই শিক্ষা নীতি পৰিবৰ্ত্তন নকৰে তেনেহলে দেশৰ কাৰণে মাৰাত্মক কথা হ'ব।

(সময়ৰ সংকেত)

আজি যি বিলাক বিভাগত দুৰ্নীতি হৈছে তাৰ ভিতৰত Co-operative বিভাগৰ কথা নকলেও হ'ব কাৰণ আজি দুদিন ধৰি এই বিষয়ে আলোচনা হৈছে। আজি কৃষিৰ উন্নতিৰ কথা কৈ কৃষকক ফাঁকী দিয়াৰ ব্যৱস্থা কৰা হৈছে। আজি ১২।১৩ টকাত খেতিয়কৰ পৰা ধান কিনি লোৱা হ'ল আৰু সেই ধানৰ দ্বাৰা লক্ষ লক্ষ টকা ব্যক্তিগত ব্যৱসায়িক উপাৰ্জন কৰিবলৈ সুবিধা দিয়া হ'ল। আজি খেতিয়ক সকলেই সেই ধান পুনৰ ৩০ টকা মোনে কিনিব লগা হৈছে। আজি আমাৰ নগাৰ জিলাত যিখন জিলা ধানৰ উদ্বৃত্ত জিলা তাতো আজি ধানৰ দাম মোনে ৩০ টকা। আজি বহাগৰ বিহু পোৱা আগতেই যদি ধানৰ দাম ইমান

বাহে তেতিয়া হলে এটা ডাঙৰ সন্তোষৰ সৃষ্টি হব আৰু মানুহে খাবলৈ নোপোৱা হব। মই ইয়াকে কৈ মোৰ বক্তব্যৰ সামৰণি মাৰিলো।

Shrimati Pranita Talukdar : Mr. Deputy Speaker, Sir, I convey my thanks to the Governor for his Address to this august House. The Governor in his address mentions some of the events of the State and the plans to be taken in the light of these events. Sir, I do not think that the law and order situation was satisfactory in our State. Because what we have seen to-day is a great deterioration of law and order in our State. We know, Sir, that in a democratic State like ours, every one should live in peace. But to-day everywhere some sort of disturbances are going on which make the people of our State quite unhappy. Even we know Sir, that if there are violations of laws by the individuals, no proper and prompt action is taken by the Police Department. I can cite one example. Sir, last year, there was a murder case at Khudnabari village in my Constituency. But no serious action was taken by the [Police Officer against the murderer. There are also cases of forceful occupation of land by the Marxist Communists which has created a chaos in the State.

Shri Hiralal Patwary : Sir, on a point of clarification. Whether action has not been taken up till now ?

Shrimati Pranita Talukdar : Sir, these things are going on. Our Govt. should look into all this matters. Sir, we know that for the peace loving people in a democratic State, in a democratic society these sort of disturbances must be stopped. If the law and order situation deteriorates in like

manner there will be no security of peace loving people of our State: Therefore, all these things must be stopped. I think that promptness in every action is highly essential to-day.

Again Sir, administrative efficiency is one of the most essential which also helps in the smooth running of the Government. But in every Department we hear that corruption is practised by the Government officers. This has been also mentioned by the Hon'ble member Shri Durgeswar Saikia. I agree with him. If our Government Officers practise corruption, then common people will have no faith upon the Government. So I do hope that the Government and particularly our Ministers, should look into this matter with all seriousness. We also hear that our Education Department is not free from corruption. If such corruption is going on even in the Education Department then the whole administration will collapse. So efficiency in administration must be restored to and our officers should be more dutiful and should be more prompt in their action.

Sir, in the field of education, the policy of the Government cannot be ignored because we want to-day the quality and not the expansion of quantity. In our State so many educational institutions, high school, colleges etc have been set up. These institutions are producing thousands of young graduates, thousands of educated persons who are also creating a great problem of unemployment. Therefore, I suggest that there should be a planned scheme in establishing such educational institutions from elementary to higher and

any type of education should be made to realise the exact need of the society and the State. As our economy depends mainly on agriculture attempts should be made to devise the curriculum of the High Schools and Colleges so as to include some practical works relating to farming and agriculture without giving too much emphasis on ordinary academic works. In girls schools and colleges introduction of domestic science, health education, food production should be given priority. More emphasis should be given for improving the standard of education because it is the foundation stage of our children education. The buildings of the Primary schools should be improved as soon as possible through out the State because good building can attract the young pupils of our State. I do not believe that the educational institutions are the places of learning alone; these institutions are more than the places of learning because these institutions create a nation. These institutions assume leadership in promoting national unity and integration. Our teachers, as the main workers in these noble institutions should help in bringing a social change and in building up the nation by making the educational institutions in close touch with the community outside.

With these suggestions, I resume my seat. Thank you Sir.

Shri Hiralal Patwary: Sir, I would like to know from the hon. member whether enquiry has been made or not.

Shri Maneswar Boro: মাননীয় উপাধ্যক্ষ মহোদয়, আমাৰ ৰাজ্যপালৰ ভাষণত উল্লেখ কৰিছে যে, এটা বুজাপৰাৰ মাজেদি আমাৰ অসমৰ ভিতৰতে

অইন এখন ৰাজ্য Meghalaya সৃষ্টি হোৱাত আমাৰ ৰাজ্যপালে আনন্দ প্ৰকাশ কৰিছে তাৰ লগতে মইয়ো আনন্দ প্ৰকাশ কৰিছো। কিন্তু এই বুজাপৰা ভেটি আৰু মিলামিছাৰ ভাৱ কিমান দিন অটুত থাকিব সেইটোহে হৈছে বিশেষ চিন্তাৰ কথা। মই ভাবো এই দুয়োখন ৰাজ্যৰ মাজত যি বুজাপৰা ভাৱ, সেইটো যদি বেচি দিনলৈ তিকি নাথাকে তাৰ কাৰণ হ'ব সীমা। গতিকে মই ভাবো আমাৰ এই নতুন ৰাজ্য আৰু আমাৰ অসমৰ সীমা যাতে অতি সোনকালে নিদ্ধাৰন কৰা হয় আৰু সেই সীমা নিদ্ধাৰণ কৰাৰ পাছত কংক্ৰিট খুটি পুতি দিব লাগে নহলে আমাৰ আজি নগা আৰু অসমৰ মাজত যি সীমা বিবাদ চলি আছে থিক তেনেকুৱা ৰূপেই ধাৰণ কৰিব আৰু ইয়াক দমন সমাধান কৰাটো সম্ভৱপৰ নহ'ব পাৰে।

সি যিকি নহওক আমাৰ ৰাজ্যপালে Mizo জিলাৰ কথা কৈছে যে তাত সৈন্য বাহিনী আৰু বিদ্ৰোহী সকলৰ মাজত কোনো ডাঙৰ সংঘৰ্ষ হোৱা নাছিল বুলি তেখেতৰ ভাষণত উল্লেখ কৰিছে; কিন্তু আমাৰ বাজেট অধিবেশন ১৬ মাৰ্চত বহিলে কিন্তু ১০ মাৰ্চ তাৰিখে এটা ডাঙৰ ঘটনা হৈ গৈছে। যোৱা ১০ মাৰ্চ তাৰিখে যিটো ঘটনা হৈ গৈছে, সেইটো "Assam Tribune" ত প্ৰকাশ পাইছে। মই সেই বাতৰিটো পঢ়ি শুনাও—

Under the caption of 'Army officer & Jawans killed in Mizo Rebels' Ambush'. Shillong, March 9 - One major of the Indian Army and six security forces jawans were killed in western Mizo Hills Marapara area on the intervening night of February 16-17 in a major encounter with rebel Mizo ambushers, unusally reliable sources reported to-day.

The sources said the hostiles opened light machine gun and sten-gun fire when the security column on routine patrol duty approached the area where the hostiles lay in ambush.

The security patrol then returned fire. Eight ambushers were reportedly killed in the encounter.

গতিকে এই কথাটোত চৰকাৰে চোৱা উচিত আছিল। আন হাতেদি ৰাজ্যপালে কৈছে যে মিজো পাহাৰৰ পৰিস্থিতি যথেষ্ট উন্নত হৈছে। কিন্তু আমি দেখিবলৈ পাইছো যে তাত এতিয়াও অশান্তি চলি আছে। কিন্তু 'গেজেট'ত ২৮।২।৭০ তাৰিখে প্ৰকাশ হ'ল—The Governor of Assam is pleased to declare the whole of Mizo District as disturbed area under the said Act for a further period upto 28th February 1971 in continuation of Government Notification No. PLB. 39/69/1, dated 21st February 1969. গতিকে আমি এইটো কথা কেনেকৈ বিশ্বাস কৰো? ইয়াত দিছে এইটো আৰু তাত দিছে সেইটো।

আনহাতে ৰাজ্যপালে তেখেতৰ ভাষনত কৈছে যে বেয়া বতৰৰ কাৰণে ১৯৬৯-৭০ চনত কৃষিৰ উৎপাদন বাধাগ্ৰস্ত হোৱাটো দুভাগ্যৰ কথা। কিন্তু আমি বাতৰিত দেখিছো যে অসম চৰকাৰে কেন্দ্ৰীয় চৰকাৰক ৭৩ হাজাৰ কুইণ্টল চাউল কেন্দ্ৰীয় চৰকাৰক দিবলৈ স্তিৰাং কৰিছে। এইটো কিন্তু মিছা কথা নহয়। যদি প্ৰকৃততে চাউলৰ ক্ষেত্ৰত আমাৰ অৱস্থা বেয়া তেনেহলে ইমান চাউল বাহিৰলৈ পঠালে আমি নিশ্চয় হাহাকাৰত পৰিব লাগিব। মাননীয় সদস্য সকলে কৈছে যে এতিয়াই কোনো কোনো ঠাইত মোনে ৩১/৪০ টকা হৈছে। আন কি ধানৰ বাবে বিখ্যাত; যত প্ৰচুৰ ধান হয়—গোৰেশ্বৰ, তামোলপুৰ, নাগাজুলি, কুমাৰিকাটা আদিটো ইমান দাম হৈছে।

আন হাতে আমাৰ চৰকাৰে এইটো কথা জানেনে বাজানে কব নোৱাৰে আমাৰ ওচৰতে থকা মিজু জিলাত 'হেমিংটন কমিচন' দেখিছো। আমাৰ অসম চৰকাৰে এই বিষয়ে মিজু জিলাৰ ক্ষেত্ৰত এই দৰে কৈছে; Under the caption, 'Famine Conditions in Mizo District'. He referred to the inability of the State Government to initiate famine relief measures on a large scale and was further reported to have alleged that the Assam Govt were unwilling to relieve the distress of the suffering hum-

anity in Mizo Hills. এইটো কথা ২৮/১/৭০ তাৰিখে বাতৰি কাকতত উল্লেখ। এইটো কথা কিমান দূৰ সত্য চৰকাৰে বিচাৰ কৰি চাব।

এতিয়া মই Unemployment ৰ কথাই আহো। Unemployment ৰ ক্ষেত্ৰত ৰাজ্যপালে তেখেতৰ ভাষণত কৈছে যে যোৱা বছৰত আমাৰ Employment দিয়াৰ নীতিৰ একো উন্নতি হোৱা নাই। এই সদনত যোৱা ৩০ তাৰিখে এটা Unstarred Question ৰ report দিছে। In reply to an unstarred question of the 30th of march, it was said : 10 (a) Total number of both skilled and unskilled persons and educated job-seekers on the register of the Employment Exchanges in the State as on 31st October, 1969 is placed on the table of the House. Skilled labour : 3346 unskilled labour. 41256 Matriculation and above যোৱা ৩০/১০/৬৯ তাৰিখে Unemployment ৰ ক্ষেত্ৰত এই হিচাপ দিছে। Graduate ৩৮৩৩ জন, Under Graduate ৪১,২৫৬ জন মেট্ৰিকুলেত ১৮,৭৯৫ জন। এই Unemployment problem ৰ বিষয়ে ৰাজ্যপালৰ ভাষণত দেখিবলৈ পোৱা নাযায়।

সিদিনা এইটো কথা জানিবলৈ বিচাৰিছিলো যে চৰকাৰে আমাৰ শিক্ষাৰ ক্ষেত্ৰত স্কুল College ৰ উন্নতি সাধনৰ কাৰণে চেষ্টা কৰিছে। বিশেষকৈ গাবলীয়া অঞ্চলত স্কুল College বেচি কৰাৰ কাৰণে চেষ্টা কৰিছে। এই বিষয়ত গাবলীয়া স্কুল বিলাকত কিমান টকা খৰচ কৰিছে তাৰে মই এটা হিচাপ ডাঙি ধৰিছো চাওক। আনহাতে গাবলীয়া অঞ্চলত কিমান স্কুল গঢ়ি উঠিছে আৰু নগৰ অঞ্চলত কিমান স্কুল আছে তাকো চাওক। প্ৰাইমেৰী স্কুল অসমত ১৭,৮৯৩ খন তাৰ ভিতৰত টাউনত আছে ৫৩১ খন ১৯৬৩ চনত গাবলীয়া স্কুলৰ কাৰণে খৰচ কৰে ৫,৬১,৮৮,৭২৯ টকা আৰু টাউনৰ স্কুলৰ কাৰণে খৰচ কৰে ৪,০২,০৪,৬২৯ টকা। এতিয়া পাৰ্থক্যটো চাওক। টাউনত স্কুল কম তথাপি টকাৰ সংখ্যা প্ৰায় সমান। গাবলীয়া অঞ্চলত M. E স্কুল আছে ২,৩২১ খন টাউনত আছে ৩৭৮ খন। ১৯৬৫ চনত টকা খৰচ কৰিলে গাবলীয়া অঞ্চলত আছে ৬,৪৯,৯৩,২১৭ টকা ইয়াতো পাৰ্থক্য দেখা যায় Higher Secondary School গাবলীয়া অঞ্চলত আছে ৮২১ খন টাউনত আছে ২১৭ খন ১৯৬৬ চনত

টকা খৰচ হল ৭,৪৩,২১,৬১৬ টকা গাবলীয়া অঞ্চলত ; আৰু টাউনত হল ৭,১১, ৭৩,৬৪১ College হল গাবলীয়া অঞ্চলত ৩৬ খন আৰু টাউনত ৫৩ খন। ইয়াত গাবলীয়া টাউনত সংখ্যা বেছি। ১৯৬৭ চনত টকা খৰচ হল গাবলীয়া অঞ্চলত ৪,৪৭,৩৪,৯২৬ টকা আৰু টাউনত খৰচ হল ৭,৩৬,৪৯,৩৫৫ টকা। এইটো State Govt ৰ পৰা খৰচ কৰা। Central Govt হিচাপে ইয়াত দিয়া নাই। এতিয়া দেখা গল যে গাবলীয়া অঞ্চলৰ স্কুল, কলেজ বিলাকতকৈ টাউনৰ স্কুল, কলেজ বোৰতহে বেছি টকা গ্ৰাণ্ট দিয়ে। এই বিলাক কথা চৰকাৰে চকু দিব বুলি আশা ৰাখিলো।

Re : Disruption of Communication in Cachar District

Shri Probin Kumar Choudhury, (Minister of State transport) :
Sir, I want to inform the House about a particular point which was raised during the Zero hour by the hon. Member A. K. Akram Hussain. Today I got the information that two buses have already reached Jowai and all the passengers will be transported as quickly as possible.

Shri Dulal Chandra Barua : On a point of clarification
Sir, May I know since when these buses were stranded there ?

Shri Prabin Kumar Choudhury : Since 28th of March. There were land-slides at several places. We sent our rescue vehicles to Sonapur and there our buses could not proceed ahead as there was another land-slide. In view of this both sides were blocked.

Shri Dulal Chandra Barua : As stated by the hon. Minister, the land-slides took place and buses got stranded since

28th last. Today is the 1st of April. May I know why immediate step was not taken by the Government to rescue the passengers ?

Shri Mahendra Mohan Choudhury (Minister, Revenue) : The land-slides could not be cleared. Immediately on receipt of information from Sonapur 3 buses were sent to rescue the passengers which were stranded there as there was another land-slide on the 20th mile from Jowai as soon as buses passed that point. These three buses were also stranded. Every effort was made to clear the land-slides but even with the help of the police personnel the land-slides could not be cleared. So after a good deal of damages to the buses somehow or other they have been brought back and passengers rescued. There was no death as reported. Not only State Transport buses but even private passengers who came from Silchar and also from Shillong were also stranded there. Therefore the number of passengers who got stranded was much more than the passengers carried by the State Transport buses. Fortunately for them all the passengers who got stranded both in the private and State Transport buses were brought back and they are safe.

Shri Rothindranath Sen : Sir, while expressing my thanks to the hon. Minister for the trouble taken by him, I would like to say that as the rainy season is well ahead and as it has been our experience that during that period for 4 or 5 months the Shillong-Badarpur road was always subjected to a heavy land-slide and got blocked on several occasions for days together due to the fact that the road

was not fully completed, will the Transport or P.W.D Department keep a mobile patrol atleast for the rainy season so that when such a catastrophe occurs relief measures can be given immediatately atleast for the children and womenfolks. This is the humble request of the people of Cachar through you, Sir, to the Honble Ministers of the Departments.

Shri Altaf Hossain Mazumder (Minister of State P.W.D. (R&B) : Mr. Dupty Speaker, Sir, there were land-slides on this road and I can tell the House that the Officers of the Department are working day and night to remove the land-slides. In the meantime fresh land-slides have taken place. About the condition of the road during the rainy season Mr. Sen stated that land slides were occurring on several occasions. So far as my Department is concerned, whenever land-slides occur the officers work even in night time round the clock to clear the land-slides. That is the position. In spite of that we are trying our level best to keep the road as free as possible.

Shri Dulal Chandra Barua : On point of information, Sir, It seems that due to heavy rain and as there was no drainage system in the hill top as was earlier maintained by the Britishers landslides are taking place. May I know whether Government will take up proposals for construction of a drainage system in the hill top by the P.W.D.

Shri Mahandra Mohan Choudhury : Sir, never that system was introduced here. As you know, Sir, even the old road

from Shillong to Sylhet was subjected to heavy land-slide for years together. These things cannot be avoided. The measures which have been suggested by my friend, Shri Barua, are of course measures which can, to a certain extent, minimise the occurrence of land-slides. But that will be a costly affair. I do not know whether it will be feasible or not because it is difficult to take up construction of a drainage at the hill top which involves diversion of water. It may also take a long time to have it.

Shri A. N. Akram Hussain : উপাধ্যক্ষ মহোদয়, এই দেশ হতভাগী লৰা, তিব্বত শিশুৰে উদং আকাশৰ তলত পাচ দিন আছে। এই পাচ দিনৰ ভিতৰত অসম চৰকাৰে খবৰ কৰাৰ বাবে সন্তোষ পাইছোঁ। ২য় হৈছে আজিলৈকে ২৮ তাৰিখৰ পৰা নাগৰিক সকল বৰষুণত তিতি আছে। এতিয়া মোৰ প্ৰশ্ন হৈছে প্ৰধানমন্ত্ৰীৰ আগমনৰ কাৰণে ৬খন হেলিকাপ্তাৰে কামত লগাব পাৰে, কিন্তু নাগৰিক সকলক অনাৰ কাৰণে হেলিকাপ্তাৰৰ অভাৱ হল নেকি ?

Shri Mahendra Mohan Choudhury : হেলিকাপ্তাৰ ব্যৱহাৰ কৰাৰ কাৰণে উঠানমাৰ ঠাই লাগে সেইখিনি নহলে আমি হেলিকাপ্তাৰ ব্যৱহাৰ কৰিব নোৱাৰোঁ।

Shri Dulal Chandra Barua : মানুহ বিলাকৰ খোৱা লোৱাৰ ব্যৱস্থা কৰা হৈছিলনে নাই ?

Shri Mahendra Mohan Choudhury : খোৱা লোৱাৰ বন্দোবস্ত কৰা হৈছে কিন্তু যি পৰিমাণে কৰিব লাগিছিল সেই পৰিমাণে কৰিব পৰা নাই।

Debate On The Governor's Address

Shri Bhubaneswar Barman : উপাধ্যক্ষ মহোদয়, আজি তিনিবছৰে ৰাজ্যপালৰ ভাষণটি গতানুগতিক ভাৱে পঢ়ি আহিছে, তাত বিশেষকৈ কোনো নাই। এটা মাত্ৰ কথা দেখিছোঁ সেইটো হৈছে অসমৰ অগ্ৰছেদৰ কথা—বিশেষকৈ খাচীয়া জয়ন্তীয়া আৰু গাৰো পাহাৰক লৈ যি খন উপৰাজ্য মেঘালয় স্থাপন হৈছে। এই

ৰাজ্য স্থাপন হোৱাৰ কাৰণে অসমৰ সমস্যা সমাধান হব বুলি সন্তোষ প্ৰকাশ কৰিছে।

উপাধ্যক্ষ মহোদয়, এইটো এটা অসমৰ কাৰণে দুভাগ্যৰ কথা যে, অসমৰ ভৈয়াম আৰু পাহাৰৰ সম্পত্তিৰ কাৰণে, অসমৰ সাংস্কৃতিৰ ঐক্যৰ কাৰণে, ৰাজ-নৈতিক ঐক্যৰ কাৰণে, অৰ্থনৈতিক বিকাশৰ কাৰণে ৰাজধানী চিহ্নিত বখা হৈছে। আজি ২২ বছৰে চৰকাৰে অসমৰ জনসাধাৰণক একেধৰণৰ আশ্বাস দি আহিছে, কিন্তু বাস্তৱ ক্ষেত্ৰত দেখা গৈছে যে, অসমৰ ভৈয়াম আৰু পাহাৰৰ যিটো সম্পত্তি তাক বাখিব নোৱাৰিলে। আজি মেঘালয় উপৰাজ্য স্থাপন হোৱাৰ পিচত অসমৰ জনসাধাৰণে দাবী কৰি অহাৰ পিচত, অসম বিধান সভাত দাবী কৰি অহা স্বত্বেও আজিলৈকে ৰাজধানী স্থানান্তৰিত কৰাৰ কোনো প্ৰস্তাৱ ৰাজ্যপালৰ ভাষণত দেখা নগল। আজি আমাৰ বিধান সভাৰ যিটো লাইব্ৰেৰী সেইটোও মেঘালয়ক দিব লগা হল। F.C.I. অফিচটো Notice দিয়াৰ লগে লগে মেঘালয়ক দিব লগা হ'ল আৰু আজি শুনিছো এই বিধান সভাৰ যিটো নেকি নৱভৱন সেইটোও মেঘালয়ে নিব বুলি যুনুক ঘানাককৈ কোৱা শুনিছো। তাৰ পিচত M.L.A. সকল কলৈ যাব লগা হয় ঠিক নাই। এনে অবস্থাত আমি কি নিৰাপত্তা লৈ ইয়াত থাকিব লগা হৈছে? চৰকাৰে যদি গণতন্ত্ৰ; সমাজবাদত বিশ্বাস ৰাখে, যদি প্ৰকৃততে সেই সমাজবাদ প্ৰতিষ্ঠা কৰিবৰ কাৰণে আগবাঢ়ি আহে আৰু জনসাধাৰণৰ লগত শাসক শ্ৰেণীৰ ওতঃপ্ৰোত সম্বন্ধ স্থাপন কৰিবলৈ আগবাঢ়ি আহে তেন্তে অসমৰ কেন্দ্ৰস্থল গুৱাহাটীলৈ ৰাজধানী স্থানান্তৰিত কৰিব লাগে। এইটো অসমৰ জনসাধাৰণে দাবী কৰি অহা স্বত্বেও সেইটো প্ৰস্তাৱ আজি ৰাজ্যপালৰ ভাষণত দেখা পোৱা নাই। মই আশা ৰাখিছো আৰু অসমৰ জনসাধাৰণৰ হৈ সদনৰ মজিয়াত দাবী কৰিছো কি ৰাজনৈতিক, কি অৰ্থনৈতিক, কি উদ্যোগিক, কি সাংস্কৃতিক চাৰিওফালে এটা বিকাশ সাধনৰ কাৰণে কেন্দ্ৰস্থল গুৱাহাটীলৈ ৰাজধানী স্থানান্তৰিত কৰা দৰকাৰ আৰু তাৰ কাৰণে কেন্দ্ৰীয় চৰকাৰক টকা দিয়াৰ বাবে হেচা দিয়ক।

উপাধ্যক্ষ মহোদয়, ৰাজ্যপালৰ ভাষণত ভূমি সমস্যাৰ কথা উল্লেখ কৰিছে। ভূমিহীন কৃষকক মাটি দিয়াৰ কথা আমাৰ ৰাজহ মন্ত্ৰীয়ে বিভিন্ন ৰাজহুৱা সভা আৰু বিধান সভাৰ মজিয়াতো কৈ আহিছে আৰু কিছুমানক

মাটি দিয়া বুলি এখন লিষ্টও দিছে। কিন্তু আজি বাস্তৱ অৱস্থাত যিটো দেখিছো প্ৰকৃত মাটিহীন গৰীৱ খেতিয়কে মাটি পোৱা নাই। যিখন লিষ্ট তৈয়াৰ কৰিছে তাত প্ৰকৃত গৰীৱ মাটিহীন খেতিয়ক কিমান আছে ক'ব নোৱাৰো। একশ্ৰেণীয়ে মাটিহীন হওক বা নহওক চৰকাৰৰ প্ৰীতিভাজন হৈ মাটি পাইছে আৰু একশ্ৰেণী বঞ্চিত হৈছে। বৰ্তমান যি পদ্ধতিত মাটি বিতৰন কৰা হৈছে এই পদ্ধতিৰে অসমৰ বাহিৰে মাটিয়ে জুৰিব বুলি আমাৰ বিশ্বাস নহয়। বৰ্তমান বিজাৰ্ভ যিবিলাকত খেতিৰ উপযোগী মাটি আৰু চাহ বাগানৰ অতিৰিক্ত মাটি সেইবিলাক যদি প্ৰকৃত মাটিহীন খেতিয়কৰ মাজত ভগাই যোঁথ পদ্ধতিৰে খেতি কৰা হয় তেনেহলে এই সমস্যাৰ সমাধান হ'ব বুলি বিশ্বাস কৰো। আজি আমাৰ গাৰলীয়া খেতিয়কৰ যি অৱস্থা তাক আমাৰ মাননীয় সদস্য শ্ৰীমনেশ্বৰ ধড়া ডাঙৰীয়াই কৈছে গাৰলীয়া অঞ্চলক আজি চৰকাৰে সদায়ে অৱহেলা কৰি আহিছে। যিবিলাক পিচপৰা অঞ্চল সেই অঞ্চল বিলাক বিকাশ বা উন্নতি কৰাৰ কাৰণে চৰকাৰে কোনো আঁচনি লোৱা নাই। আজি আমাৰ ৰাজহ মন্ত্ৰীয়ে হঠাৎ একচনা মাটি ম্যাদি কৰাৰ ক্ষেত্ৰত পূৰ্বৰ ৫ টকাৰ ঠাইত জাপমাৰি ৫০ টকা কৰিলে সি গৰীৱ খেতিয়কক বৰ বিপাকত পেলাইছে। এই বেটটো নমাই পুনৰ ৫ টকা কৰাৰ ব্যৱস্থা কৰিব লাগে বুলি দাবী কৰিলো। চৰকাৰী কৰ্মচাৰী সকলৰ ক্ষেত্ৰত যেনেকৈ আয়কৰ দিয়াৰ নীতি নিদ্ধাৰণ হয়, আৰু সেই নীতিমতে আমাৰ খেতিয়ক সকলকো অন্ততঃ ২০ বিঘালৈ মাটিৰ খাজনা মাফ দিয়াৰ ব্যৱস্থা কৰিব লাগে। ভাৰতবৰ্ষৰ অন্যান্য প্ৰদেশত মাটি খাজনা মাফ দিয়াৰ উদাহৰণ আছে। উপাধ্যক্ষ মহোদয় আজি গৰীৱ কৃষক সকলক স্বচ্ছল কৰিবলৈ Bank ৰ যোগেদি Loan দিয়াৰ ব্যৱস্থা কৰিব লাগে। Bank Nationalise কৰি Prime Minister শ্ৰীমতী ইন্দিৰা গান্ধী আৰু কংগ্ৰেছী সকলে দেশৰ সমস্যা সমাধান হ'ল বুলি গোঁৱৰ কৰে আৰু সমাজবাদী সমাজ স্থাপনো হ'ল বুলিয়ে ভাৱে। কিন্তু দুখৰ বিষয় আজি গৰীৱ মানুহে সৰু উদ্যোগ এটা কৰিবলৈ চহৰে চহৰে ঘূৰী খণ নেপাই হতাশ হৈ পৰিছে। গৰীৱ কৃষক সকলে যাতে সহজতে ঋণ পাব পাৰে তাৰ বাবে গাৰলীয়া অঞ্চলত State Bank ৰ শাখা খোলাৰ কাৰণে বিশেষ ব্যৱস্থা কৰিব লাগে।

আজি প্ৰশাসনৰ ক্ষেত্ৰত আমি যি দেখিছো বা সেই পক্ষৰ লোকেও অনুবেৰে অনুভৱ কৰিছে যে দুৰ্নীতি আশ্ৰয় নললে কোনো কামেই অফিচত সহজে নহয়। ইয়াতো আনকি ৰাজনৈতিক স্বার্থও জড়িত আছে। আনহাতে E & D বিভাগৰ Chief Engineer আৰু বান নিয়ন্ত্ৰণৰ অফিচ তাক ভৈয়ামলৈ স্থানান্তৰ কৰা হ'ব বুলি কেইবা বাৰো কৈছিল আৰু আশ্বাস দিছিল কিন্তু আজিলৈ নিয়া নহল। এতিয়া এই ঘটনা মেঘালয়াক দিব লগা হ'ল বাবে গুৱাহাটীলৈ নিয়াৰ পৰিবৰ্ত্তে নিলে ছিলঙৰ ১৯০ টা টিবি বগাই যাব লগা ঠাইত। যদি প্ৰশাসনৰ স্থান উন্নতি কৰিব খোজে তেনেহলে এই অফিচটো সোনকালে গুৱাহাটীলৈ নিয়াৰ ব্যৱস্থা কৰিব লাগে। আনহাতে কামৰূপ জিলাৰ যিকেইটা বাননিয়ন্ত্ৰণৰ অফিচ আছে সেই কেইটাত ক্ষীপ্ৰ-গতিত কাম হোৱা নাই। উপাধ্যক্ষ মহোদয়, বৰপেটা মহকুমাৰ বৰপেটা বোডত Lower Assam Circle river research division আছে। কিন্তু মোৰ কথা হ'ল বজালীৰ উত্তৰ অঞ্চলত কলমদিয়াত বাৰিষা সময়ত যি উৎপাত কৰে সেই ফালৰ পৰা লক্ষ্য কৰি ইয়াতো এটা Sib-Division পাতিব লাগে যাতে অফিচৰ সকলে সহজে এই বিলাক পৰিদৰ্শন কৰিব পাৰে। ৰাজহুৱা ধনৰ যাতে অপব্যৱহাৰ নহয় তাৰ কাৰণে চৰকাৰৰ দৃষ্টি আকৰ্ষণ কৰিলো।

(সময়ৰ সংক্ষেত)

তৃতীয়তে শিক্ষা বিভাগত আজি ইমান দুৰ্নীতি তাক আমাৰ শইকীয়া ডাঙৰীয়াই কৈ গৈছে। অফিচবিলাকত ১ বছৰৰ ভিতৰত যি কাম নহয় ১৫ দিনৰ ভিতৰত তাক কৰে। আজি Grant ৰ ক্ষেত্ৰত বা অন্যান্য ক্ষেত্ৰতো এনেকুৱা উত্থল মাখল হৈছে যে ক'ত কি হৈছে তাক কোনেও একো কৰ নোৱাৰে। grant ৰ ক্ষেত্ৰত কয় যে M.L.A. লিষ্ট দিলেও টকা দিব। কিন্তু M.L.A. লিখি দিলেও টকা নিদিয়। ইয়াৰ দ্বাৰা বিৰোধী M.L.A. সকলক বাইজৰ মাজত হয় পতিপন্ন কৰা হোৱা নাইনে? এইবোৰ চৰকাৰৰ যড়যন্ত্ৰহে। আনহাতে চৰকাৰী স্কুলৰ চকীদাৰ সকলক যিখিনি সুবিধা দিয়া হৈছে কিন্তু Aided School ৰ চকীদাৰ সকলক এই সকলো সুবিধা দিয়া নাই। আনকি Das-commission বা আন আন উপকৰণ বানচৰ পৰাও এই লোকসকল বঞ্চিত হৈছে কিন্তু চৰকাৰে হাইস্কুলৰ দৰমহা নীতি নিৰ্দ্ধাৰনত এই ছুটা বৈষম্য বহু বছৰ আগ-তেই উঠাই দিছে। এই সমাজবাদী চৰকাৰে এই চকীদাৰ সকলৰ ক্ষেত্ৰত এই

বৈষম্য নীতিকেই প্রযোজ্য কৰিছে। চৰকাৰী আৰু সাহায্য প্ৰাপ্ত স্কুলৰ চকিদাৰৰ দৰমহা একে হ'ব লাগে।

আজি Elementary education ৰ যি Chairman ৰ ব্যৱস্থা কৰিছে তাত এটা বাৰ্জনৈতিক অভিসন্ধি চলিছে কাক কত পাতিলে কেনেকৈ সমৰ্থন পাব বা কোন Indicate বা Syndicate তাক চাই এই বিলাক কাম চলিছে। প্ৰকৃততে এই Elementary Education Board টো বাৰ্জনৈতিক লিলা-খেলাৰ মূল হৈ পৰিছে। এই Elementary Education ৰ Chairman জনক শিক্ষাৰ উন্নতিৰ কাৰণেহে যাতে নিযুক্তি দিয়া হয় তাৰ কাৰণে যত্ন কৰিব লাগে। শিক্ষাৰ অহৰতা থকা মানুহকহে এনেকুৱা ক্ষেত্ৰত যোগাত্মকতা বুলি বিবেচনা কৰাটো উচিত বুলি আমি এই বিধান সভাত দাবী কৰিছো।

উপাধ্যক্ষ মহোদয় মই আৰু বেচি কথা নকও কেৱল মাত্ৰ এটা কথাই কব বিচাৰিছো সেইটো হৈছে গড়কাপ্তানি বিভাগৰ কথা। E & D বিভাগটোকে এই P.W.D. বিভাগৰ জৰীয়তে যি কাম কৰে সেই কাম একেবাৰে সন্তোষজনক হোৱা নাই। মই এখন দৰ্খাস্ত এই বিধান সভাতে দাখিল কৰিছিলো গড়কাপ্তানি বিভাগলৈ এই খন বহুতো Recommendation কৰি পঠোৱা হৈছিল। কিন্তু সেইখন কাৰ্য্যকৰী কৰা নহল। আজি ১২।১৩ বছৰে কাম কৰা পাচতো E & D বিভাগে বৰপেটা Sub-Division ৰ পছমৰা ঠাইৰ পৰা মানুহ খেদি দিছে। আজি ১০।১২ বছৰ কাম কৰাৰ পাচতো তেওঁলোকৰ কিছুমানৰ Increment বহা নাই। আৰু কাম ওলালেও সেই বিলাককো মুখ্য মানুহৰ Slip ৰ ভিত্তিতহে কাম দিয়া হয়। কিন্তু পুৰণা মানুহ বিলাককে ৰাখিলেহে কামত আহে। কোনো M.L.A. ক বা কোনো মুখ্য মানুহক সন্তুষ্ট কৰিবলৈ গৈ এই বৈষম্য নীতি গ্ৰহন কৰি থাকিলে কোনো উপকাৰত নাহিব। সেই কাৰণে এই বৈষম্য মূলক নীতি পৰিহাৰ কৰাৰ কাৰণে আৰু সোনকালে ইয়াৰ কাৰ্য্যকৰী ব্যৱস্থা গ্ৰহন কৰিবলৈ দাবী জনাই মোৰ বক্তব্যৰ সামৰণি মাৰিলো।

Shri Kamini Mohan Sarma: মাননীয় উপাধ্যক্ষ মহোদয়, ৰাজ্যপালে তেখেতৰ ভাষণত আমাৰ এই ৰাজ্য চৰকাৰৰ নীতি ব্যাখ্যা কৰি এই সদনত তেখেতৰ চৰকাৰৰ পলিচি দাঙি ধৰিছে। তেখেতৰ ভাষণটো যদিও গতানুগতিক

ভাষন, কিন্তু এই ভাষনত তাতপৰ্য্য আছে। এই ৰাজ্যৰ শাসন শান্তি শৃংখলা আৰু গঠনমূলক কামৰ আঁচনিবোৰ যথাযথ ভাৱে ৰাজ্য চৰকাৰে কি ভাৱে কৰিছে আৰু কৰিব তাৰ ইংগিত স্পষ্ট ভাৱে দি তেওঁৰ চৰকাৰৰ হৈ কথাখিনি দাঙি ধৰিছে।

উপাধ্যক্ষ মহোদয় মই এইটোত আচৰিত হৈছো যে, ৰাজ্যচৰকাৰে এটা কথা ঘোষণা কৰিছে যে, অসমৰ বুৰঞ্জীত এক নতুন অধ্যায়ৰ সূচনা হৈছে। অসম ৰাজ্যৰ ভিতৰতে মেঘালয় উপৰাজ্য হিচাপে গঠিত হ'ল। সচাকৈয়ে নতুন অধ্যায়ৰ সূচনা হৈছে। কিন্তু ৰাজ্যচৰকাৰে কিন্তু এই ৰাজধানীখন ইয়াৰ পৰা স্থানান্তৰিত কৰাৰ ব্যৱস্থা নকৰিলে। এইটো আচৰিত হব লগীয়া কথা। মেঘালয় ৰাজ্য হ'ল আৰু মেঘালয়ৰ ভিতৰতে মেঘালয়ৰ ৰাজধানী থাকিব আৰু ভৈয়ামৰ জনসাধাৰনে বহুদিনৰ পৰা দাবী কৰি আহিছে যে, ভৈয়ামৰ যি কোনো বৃহৎ মহানগৰী এখনৰ লগত অসমৰ ৰাজধানীখন থাকিব লাগে। মই এইটো দাবী কৰিছো যে, অসমৰ ৰাজধানীখন ভৈয়ামৰ এখন মহানগৰীৰ ওচৰলৈ স্থানান্তৰিত হব লাগে—এনেকুৱা ঠাই হব লাগে য'ত ব্ৰহ্মপুত্ৰ নৈ খন আমি আৰ্শীৰ্বাদ হিচাবে লব পাৰো, আৰু যাতায়তৰ ব্যৱস্থা হিচাবে ডিব্ৰুগড়ৰ পৰা ধুবুৰীলৈকে অব্যাহত গতিত যাতায়ত কৰিব পাৰো। আজি টুকুৰা পাহাৰৰ নানা টিলাত আমাৰ ৰাজধানী খন অৱস্থিত। ঠিক তেনেকৈয়ে নানা টিলাত ৰাজধানীখন অৱস্থিত হব পাৰে আৰু আমাৰ ইয়ালৈ যি সকল পৰ্য্যতক আহে তেওঁলোকৰ উপভোগ্য বস্তু পোৱা এখন মনোৰম ঠাইত আমাৰ ৰাজধানী খন হব পাৰে। গুৱাহাটী মহানগৰীৰ উত্তৰ পাৰে আৰু উত্তৰ গুৱাহাটীৰ মাজৰ ঠাই টুকুৰাত চিলাটিং পাহাৰত আমাৰ ৰাজধানী খন হব লাগে। তেতিয়াহলে ব্ৰহ্মপুত্ৰত ডিব্ৰুগড়ৰ পৰা ধুবুৰীলৈকে বেহা বেপাৰ চলাব পাৰিব। এইটো আমাৰ ফালৰ পৰা আমাৰ মতামতহে প্ৰকাশ কৰিছো।

মই এইটো দাবী কৰিছো আমাৰ ৰাজধানীখন ভৈয়ামলৈ নিব লাগে। উপাধ্যক্ষ মহোদয়, আপুনি আচৰিত হব যে, ৰাজ্যপালে তেল শোধনাগাৰৰ এই আন্দোলনৰ এটা হিচাব কবগৈ পাচত নিজেই সন্তুষ্টি লাভ কৰিছে—যে তাৰ শোধন ক্ষমতা বঢ়াই দিলেই হব—আৰু এটা Petro-chemical complex

দিলেই হব। কিন্তু অসমৰ জনসাধাৰনৰ দাবী যে, অসমত দ্বিতীয় তেল শোধনাগাৰ স্থাপন হবই লাগিব আৰু এই বিষয়ে এই অসম বিধান সভাতে এটা প্ৰস্তাৱ সৰ্বসন্মতিক্ৰমে পাচো হৈ গৈছে আৰু ১০ লক্ষ জনসাধাৰণে এইটোত অকুণ্ঠিত ভাৱে অংশ গ্ৰহণ কৰিছে। এইটো কিয় কাৰ্য্যকৰী হোৱা নাই। ৰাজ্যচৰকাৰে কিয় পুনৰ এইটো দাবী কৰা নাই। এইটো অচিৰে কাৰ্য্যকৰী হব লাগে। এটা কথাত আপুনি আৰু আচৰিত হব যে, অসমৰ জনসাধাৰণে Railway Divisional অফিচ সন্মুখে আন্দোলন কৰি আহিছে। ভাৰতচৰকাৰেও অসমত তিনিটা Railway Divisional অফিচ পতাৰ সিদ্ধান্ত লৈছিল। এই তিনিটাৰ ভিতৰত এটা Divisional অফিচ বঙিয়াতো পতাৰ কথা ঘোষণা কৰিছিল। আমাৰ ৰাজ্যিক চৰকাৰে এই সম্পৰ্কে তাত মাটী চাবলৈ আমাৰ ৰাজহমন্ত্ৰীও আৰু ৰাজহ বিভাগৰ সচিব মহোদয়ো গৈছিল। সেইটো কি হ'ল আমি গমেই নাপানো। ৰাজ্যপালে যি কৈছে এইটো বৰ আচৰিত কথা। আমি এইটোত বৰ দুখ পাইছো। আশা কৰিছো ইতিমধ্যে ইয়াৰ বিহিত ব্যৱস্থা লব।

উপাধ্যক্ষ মহোদয়, আমাৰ সকলোৰে জানো যে কামৰূপ জিলাখন ঘন-বসতিপূৰ্ণ। অসমতেই জনসংখ্যা বেছি তাৰ ভিতৰত কামৰূপতেই জন বসতি সৰহ। কামৰূপ জিলাত এটা চতুৰ্থ মহকুমাৰ বাবে মই বহুদিনৰ পৰা দাবী কৰি আহিছো। বঙিয়াত এটা চতুৰ্থ মহকুমা স্থাপন কৰিব লাগে। তেতিয়াহে জনসাধাৰনৰ বহুত উপকাৰ হব। গুৱাহাটী মহানগৰী ঘনবসতিপূৰ্ণ হোৱা বাবে উত্তৰ পাৰৰ মানুহ বিলাকে তেওঁলোকৰ কাম কাজ নিয়াৰিকৈ কৰাত অশেষ কষ্ট পায়। তাৰ বাবে বঙিয়াত এটা মহকুমা অতি সোনকালে হব লাগে। অবশ্যে এইটো কৰিবলৈ যাওঁতে বহুত নতুন অফিচাৰৰ প্ৰয়োজন নোহোৱা নহয়।

বঙিয়াত এটা Treasury ৰ বাবে মই বহুত দিনৰ পৰাই কৈ আহিছো। State Bank ৰ এটা Branch আছে যদিও Treasury নোহোৱা বাবে ইও কোনো কামত অহা নাই।

বঙিয়া অঞ্চল বানবিধ্বস্ত অঞ্চল পুঠিমাৰী, গুৱা, নোনয়, পাঁগলাদিয়া, এইবোৰ নদীয়ে বছৰৰ পিচত বছৰ ধৰি নানা ভাৱে এই অঞ্চল ক্ষতি সাধন কৰি

আহিছে। E&D Division এটাৰ বাবে ইমান দিনে দাবী কৰি অহা স্বত্বেও আজিলৈকে বঙিয়াত E&D বিভাগ এটাৰ কাম যথাযথ ভাৱে কৰিব পৰা নাই।

Forest অফিচ এটাৰ দাবীও আজিলৈকে কাৰ্য্যকৰী হোৱা নাই। বঙিয়া, ভুটান বড়ীৰ কামত। ভুটানৰ পৰা ফৰেষ্ট বিভাগৰ কামবোৰ যাতে যথাযথভাৱে পৰিচালিত কৰিব পৰা যায় তাৰ বাবে এই অফিচটোৰ খুব প্ৰয়োজন।

বঙিয়াত থকা Inspection Bungalow টো পুৰনি হৈ গৈছে গতিকে ইয়াক Dak Bungalow লৈ নিব লাগে।

উপাধ্যক্ষ মহোদয়, আমাৰ চিকিৎসা বিভাগত বহুতো অনুষ্ঠান আছে যেনে—Hospital, Subsidised Hospital, Subsidiary Hospital, আকৌ Primary Health unit ও আছে। মই কও, এই Subsidiary লৈ Hospital বিলাক State Dispensary লৈ আৰু Subsidised Hospital বিলাকক Primary Health Unit লৈ ৰূপান্তৰ কৰিব লাগে তেতিয়াহে এই-বিলাকৰ পৰা জনসাধাৰণ প্ৰকৃত ভাবে উপকৃত হব। আকৌ কৰিবাজী চিকিৎসা ব্যৱস্থাও Primary Health unit ৰ লগত লগ লগাই দিব লাগে। উপাধ্যক্ষ মহোদয়, Homeopathic চিকিৎসা ব্যৱস্থাও বৰ ভাল ব্যৱস্থা ইয়াকো চৰকাৰী চিকিৎসা বিভাগৰ অন্তৰ্ভুক্ত কৰিব লাগে।

(সময়ৰ সংকেত)

উপাধ্যক্ষ মহোদয়, যমুনা Project ৰ নিচিনা শুক্লা Project কৰিছে, তাত আমি আনন্দ পাইছো। ই ঠিকমতে সম্পূৰ্ণ হব লাগে। কিন্তু এই Project কৰিবলৈ যাওঁতে যি বিলাক পৰিয়ালৰ মাটিত নাদ কৰিলে সেই পৰিয়াল বৰ্গক ঘৰ দুবাৰ সজাব বাবে বা খেতি বাতিৰ সুবিধাৰ বাবে বিকল্প মাটিৰ ব্যৱস্থা আজিলৈকে কৰি নিদিয়াতো বৰ দুখৰ কথা। ৪৫ বিঘা মাটি থকা পৰিয়ালৰো মাটি বিলাক দীঘলে দীঘলে খাল খান্দি নষ্ট কৰি পেলাইছে সেই বিলাকক S.D.O. ৰ জৰিয়তে বিকল্প মাটি দিয়াৰ ব্যৱস্থা অতি সোনকালে কৰিব লাগে।

(সময়ৰ সংকেত)

উপাধ্যক্ষ মহোদয়, মই আৰু অলপমান কথা কৈয়েই সামৰণি মাৰিম। বান নিয়ন্ত্ৰণৰ ক্ষেত্ৰত আমি দেখিছো যে মথাউৰি নিৰ্মান কৰিছে কিন্তু এই

ব্যৱস্থা কোনো উপকাৰত অহা নাই কিয়নো বছৰে বছৰে পাগলাদিয়া, বৰলীয়া, পুঠিমাৰী, নোনা, এই সকলোটি নদীৰ মথাউৰি ভাঙি যায় আৰু গোটেই অঞ্চল প্লাৱিত কৰে। এই মথাউৰি কিমান বন্ধা হয় আৰু কিমান টকা খৰছ হয় তাৰ এটা যথাযথ Enquiry হ'ব লাগে। মথাউৰি বোৰ ৩ ফুট কৈ পকা কৰিব লাগে। বাৰিষা হলে মথাউৰিৰ ৩ ফুট খুলি সেই পানী উলিয়াই দিয়াৰ ব্যৱস্থা হ'ব লাগে। মথাউৰি ৬ ফুট ওখ হ'ব লাগে। ওলাই যোৱা পানী বিলাক খাল ভোং আদিত পৰাৰ সুবিধা কৰি দিব লাগে আৰু সেই পানী গৈ যাতে ব্ৰহ্মপুত্ৰত পৰিব পাৰে তাৰো সুব্যৱস্থা কৰিব লাগে।

১৯৬৮ চনত পুঠিমাৰী নদীৰ বানৰ ফলত যি বিলাক পৰিয়াল গৃহহীন হ'ল তাৰে বহুতেই আজিও ঘৰ সজাব বাবে দুশ টকাও পোৱা নাই। অথচ, ভঙা মথাউৰি বান্ধোতে ২৫ লাখ ৩ লাখ টকা খৰছ হৈ থাকে। পুঠিমাৰী নদীয়ে তিতকুৰি, গৰমো আদি ঠাইত গতি সলনি কৰিছে। নদীৰ ভাজে ভাজে মথাউৰি বান্ধি নিদিয়া কাৰণে অলপমান পানী হলেই মথাউৰি ভাঙি যায়। মধুকুছি আৰু গৰমো অঞ্চলত বাৰে বাৰে এই অৱস্থাই হৈ আহিছে। প্ৰত্যেক বছৰে এনেকুৱা ধ্বংসলীলা গতানুগতিকতাত পৰিনত হৈছে গতিকে মাথাউৰিত কেৱল টকা খৰছ কৰিলেই নহয় প্ৰকৃততে তাৰ দ্বাৰা কাম হৈছে নে নাই সেইটোহে চাব লাগে।

(সময়ৰ সংক্ষেত)

ৰাজ্যপাল মহোদয়ে তেখেতৰ ভাষণত প্ৰত্যেক ভূমিহীন পৰিয়ালকে ১০ বিঘাকৈ মাটি দিয়া বুলি উল্লেখ কৰিছে কিন্তু মোৰ সমষ্টিত ৮ বিঘা মাটি নোপোৱা পৰিয়ালো বহুত আছে। ভূমিহীন লোকৰ তালিকা প্ৰস্তুত কৰিবলৈ পঞ্চায়তক নিৰ্দেশ দিছিল কিন্তু তাৰ দ্বাৰাও কোনো কাম হোৱা দেখা নাই।

(সময়ৰ সংকেত)

উপাধ্যক্ষ মহোদয়, কৃষিৰ ক্ষেত্ৰত প্ৰত্যেক সমষ্টিৰ M.L.A. ৰ লগত আলোচনা কৰি যথাযথ ভাৱে ভূমিহীন খেতিয়কক ভূমি দিয়াৰ ব্যৱস্থা কৰিব লাগে। এই খিনিতে মই ক'ব খুজিছো কৃষিৰ ক্ষেত্ৰত যান্ত্ৰিক পদ্ধতিত কৃষি কৰাৰ ব্যৱস্থাৰ নামত, Mechanised Cultivation কৰাৰ নামত লাখ লাখ টকা খৰছ কৰা হৈছে। কিন্তু কৃষিৰ কাৰণে ভঙা ভঙা মেচিন আনি অনেক টকা অপচয় কৰা হৈছে। প্ৰকৃত ভিত্তিত হ'বলৈ যান্ত্ৰিক পদ্ধতিত কৃষিৰ নামত টকা খৰছ হৈ থাকিব, বাস্তৱত

কৃষিৰ উন্নতি নহব। আমি দেখিছো Filter Pump আৰু Tubewell ৰ দ্বাৰা খৰাং বতৰত পানী যোগান ধৰিব পাৰিলে ভাল খেতি হয়। মোৰ সমষ্টিত বানপানী যোৱাৰ পিচত খৰাং বতৰত মধুকুটী, দৰগাওঁ, বৰমা, হচাৰ আদি ঠাইত পুখিমাৰী নদীত মেচিন বহুৱাই পানী যোগান ধৰিব পাৰে। এই বিষয়ে ৰাজহ মন্ত্ৰীৰ লগত আলোচনা কৰিছিলো। এইদৰে জলসিঞ্চনৰ ব্যৱস্থা কৰি পানী যোগান ধৰিলে ভাল খেতি হব। কিন্তু বাস্তৱত সেইটো ৰূপায়িত হোৱা নাই।

পুখিমাৰী উপৰ ফালে মথাউৰি সম্পূৰ্ণ হোৱা নাই, ডাঙৰ ফাক এটা ৰাখি থৈ দিছে। বাননিয়ন্ত্ৰণ বিভাগে প্ৰতিশ্ৰুতি দিছিল সেই মথাউৰি সম্পূৰ্ণ হব। নৱৈ নৈৰ মথাউৰি টোও সম্পূৰ্ণ কৰা হব বুলি প্ৰতিশ্ৰুতি দিছিল। গোৰীশঙ্কৰ ভট্টাচাৰ্য্য ডাঙৰীয়াই প্ৰস্তাৱ কৰিছিল এইটো কাৰ্য্যকৰী কৰিবৰ কাৰণে। মই আশা কৰো এইটো কাৰ্য্যকৰী হব। এতিয়া দেখা গৈছে ক্ষমতা বিকেন্দ্ৰীকৰণ কৰাৰ নামত ক্ষমতাক কেন্দ্ৰীভূত কৰিলে, ভিক্ষা পথত কেন্দ্ৰীভূত কৰিলে। বাস্তৱত দেখিছো গুৱাহাটী Cotton কলেজৰ Hostel ৰ কাৰণে ছোৱালী Hostel ৰ কাৰণে লাখ লাখ টকাৰ মঞ্জুৰ কৰিলে। কিন্তু সাধাৰণ ল'ৰা লোৱালীয়ে পিয়াহত পানী খাবলৈ নাপায় চতুৰতাই থাকে। সমৰায় কৰি দিম কৰিয়েই আছে কিন্তু এতিয়াও হোৱা নাই। নলী নাদৰ কোনো ব্যৱস্থা হোৱা নাই।

উপাধ্যক্ষ মহোদয়. ৰাজ্যপালৰ ভাষণত এইখিনি কথা থাকিব লাগিছিল। কিয় কেন্দ্ৰীয় চৰকাৰে মিলিটাৰী বিভাগৰ কাৰণে মাটি অধিগ্ৰহন কৰা উপক্ৰম হৈছে? মিলিটাৰী Camp ৰ কাৰণে ৰঙিয়াত চাৰিখন গাৱৰ মাটি ভাৰত চৰকাৰে লৈছে কেন্দ্ৰীয় চৰকাৰে মিলিটাৰী বিভাগৰ কাৰণে প্ৰায় ৫ কোটি টকা ক্ষতি পূৰণ আগবঢ়াই।

ADJOURNMENT

The Assembly then adjourned till 9 A. M. on
Friday the 3rd April 1970.

Shillong

The 1st April. 1970

U. Tahbildar
Secretary,

Legislative Assembly, Assam.